

ISSN 0416-2242

Ribniško upanje - Inles prvi!

Inles, edino še veliko podjetje v ribniški občini s tisoč zaposlenimi, je med 38 slovenskimi lesnopredelovalnimi podjetji po izvozu na zavidljivem prvem mestu

RIBNICA - Na lestvici 300 največjih slovenskih izvoznikov v letu 1996, ki jo je pripravil Gospodarski vestnik v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, je 38 lesnopredelovalnih podjetij, med katerimi je z doseženim 32. mestom med vsemi na prvem mestu ribniški Inles Holding, d.d. Glede na vladne napovedi, da bo država reševala samo podjetja s prihodnostjo, so v Inlesu prepričani, da so z doseženim uspehom upravičeni svoja pričakovanja, da jih bo država podprla.

Kot pravijo v vodstvu podjetja, je Inlesov uspeh plod skupnih prizadevanj Inlesa in njegovega najpomembnejšega partnerja podjetja Lesco iz Münchna, ki Inles zastopa na njihovem največjem in najzahtevnejšem trgu v Nemčiji in deloma v Avstriji. V Lescu, ki je sicer v večinski lasti

slovenskih lesnih podjetij, so prepričani, da so Inlesovi programi, osvojeni trgi in načrti za prihodnji razvoj podjetja zadosten razlog za ocenitev, da ima Inles prihodnost in da je zato upravičen in zanimiv za vlaganja. Zato je prav Lesco Inlesu do sedaj najpogosteje priskrbel potrebna finančna sredstva, ki so podjetju omogočila vlaganja - v zadnjih

petih letih so vložili v osvajanje novih prodajnih programov, tehnologij in pridobivanje novih kupcev preko 15 milijonov mark - s tem pa tudi sam obstoj za občino tako pomembnega podjetja.

Ob bremenu preko 10 milijonov mark, ki so jih izgubili z izgubo nekdanjih jugoslovanskih trgov, vlaganjih, zaradi katerih so najemali domače in tuje kredite, ter videnju možnosti za obstoj, je prihodnost Inlesa v tem trenutku še vedno usodno povezana tudi z interesom državnih in finančnih ustanov, da omogočijo take pogoje gospodarjenja, ki so primerljivi z evropsko konkurenco.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Revoz ima dobiček

Uspešno leto za Revoz - Lani več kot 89.000 avtov

NOVO MESTO - Lansko leto je novomeški Revoz zaključil z dobičkom. Skupni promet Revoza, ki narašča že od leta 1992, je lani znašal 138.649 tolarjev, kar je 24 odst. več kot leto poprej. Dobiček je lani znašal 947 milijonov tolarjev, kar je 26 odst. kot v letu 1995. Iz leta v leto narašča tudi proizvodnja avtomobilov in tako so lani v novomeški tovarni izdelali 89.229 avtomobilov R5 in Clio, kar je največ doslej. Od tega so v Sloveniji prodali 16.392 avtomobilov. Število zaposlenih pa se v Revozu zmanjšuje, konec leta 1995 je bilo zaposlenih 2.905 delavcev, konec lanskega leta pa le še 2.665. Število zaposlenih se zmanjšuje od leta 1992, ko je imelo v Revozu delo več kot 3.500 ljudi.

ŽIVA VERIGA OPOMINA - V petek, 11. aprila, popoldne je okoli 800 učencev novomeške osnovne šole Šmihel in kakih 300 njihovih staršev sklenilo okoli treh stavb, v katerih poteka pouk, več kot kilometer dolgo živo verigo. Tudi na ta način hočejo opozoriti na težak problem organizacije šolskega pouka, ki poteka v matični šoli, v prostorih starega internata in dijaškega doma. Vmes so dve zelo prometni in dve malo manj prometni cesti ter železniška proga. Solarji, učitelji in starši želijo pouk na eni lokaciji, v matični šoli, pogoj za to pa je že dolgo obljubljeni prizidek s telovadnico in seveda izgradnja nove šole Drska v tem šolskem okolišju. (Foto: A. Bartelj)

Spomladanski mraz prizadel sadovnjake

Pozeba v Posavju

POSAVJE - V krški občini, kjer je skupno nekaj več kot 770 hektarov sadovnjakov, so breskve in hruške v celoti pozeble. Jablane so različno prenesle mraz različno; tako je pri zgodnejšem idaredu pozeba 30- do 40-odstotna, medtem ko pri poznejših sortah mraz ni naredil škode. Zasebni sadovnjaki, ki obsegajo dobrih 470 hektarov, so v glavnem nezavarovani.

Na Evrosadovih 30 hektarih nasadov jablan v Stari vasi pri Krškem so vključili sistem oroševanja in zavarovali mlado cvetje pred mrazom.

Po informacijah posestva Sremič, ki posluje v okviru Kmečke zadruge Krško, so vinogradi na okrog 48 ha površin nedavno mraz dobro prenesli. Pozeba pa se pozna v sadovnjakih na območju Arnovih sel. Gre za vsaj 90 ha nasadov, tudi sodobno urejenih, kjer letos nekaterih vrst sadja zaradi omenjenega mraza skoraj ne bodo obirali.

L. M.

Marjan Zupanc

Plečnikova medalja novomeškemu arhitektu

Marjanu Zupancu in skupini za velodrom

NOVO MESTO - Mladi novomeški arhitekt Marjan Zupanc mlajši je v ponedeljek, 14. aprila, v Narodni galeriji v Ljubljani prejel eno od treh letošnjih medalj Plečnikovega sklada. Žirija za izbor nagrad in priznanj Plečnikovega sklada je v obrazložitvi pojasnila, da podeljuje Plečnikovo medaljo arhitektu Marjanu Zupancu, Špeli Kuhar, Alešu Bizjaku in Ralphu Schurmannu za velodrom Novo mesto, ki predstavlja zaključeno arhitekturno delo v prostoru, ki mu ne moremo ničesar dodati ali odvzeti. Tudi pri oblikovanju zunanjih servisnih površin je po mnenju komisije opazna izredna občutljivost do naravnega okolja. Medaljo so dobili zaradi racionalno in za okolje občutljivo oblikovane arhitekture.

Cvičkarija spet v Novem mestu

Teden cvička bo 1. do 4. maja na Glavnem trgu, od 28. aprila pa se bodo vrstile razne strokovne prireditve

NOVO MESTO - Letošnji jubilejni 25. teden cvička bo spet v Novem mestu, in sicer od 1. do 4. maja na Glavnem trgu. Od 28. aprila pa se bodo vrstile strokovna srečanja, predavanja in druge prireditve v okviru tedna cvička.

Zadnja leta je ta priljubljena prireditev "gostovala" v Kostanjevici, za jubilej pa prihaja spet nazaj na Glavni trg, kjer je leta 1990 prireditev v treh dneh obiskalo blizu 20.000 ljudi, ki so popili okoli 17.000 litrov cvička. "Takrat je bila to največja dolenjska prireditev in ena največjih tovrstnih v Sloveniji. In to bi ponovno radi dosegli," pravi Janez Pavlin, eden od organizatorjev prireditve in njen vodja. Na priljubljeno cvičkarijo bo sodelovalo vseh 15 društev iz Zveze društev vinogradnikov Dolenjske, ki združuje okoli 1.800 članov. Seveda bo moč v teh dneh pokusiti vsa najbolje ocenjena dolenjska vina, med njimi tudi cviček Staneta Ravnikarja s Čateža pod Zaplazom, ki je na nedavnem ocenjevanju dobil med cvički najvišjo oceno, 16,32 točke, in naziv "kralj cvička".

Če bo deževno vreme, bodo organizatorji na Glavnem trgu postavili velikanski šotor. Zgornji del trga bo rezerviran za gostinski del, na spodnjem pa bo sejem vinogradniške in kletarske opreme. Seveda bo vsak dan na trgu potekal pester program, na otvoritvi 1. maja bo igral ansambel Lojzeta Slaka.

A. B.

Berite danes

stran 2:

• **Pravica v zapostavljeni Sloveniji**

stran 3:

• **Slovenski vojski slovenski krompir**

stran 4:

• **Vrne se zelo malo izobražencev**

stran 5:

• **Kazni smešijo delo inšpektorjev**

stran 7:

• **Krško zdravstvo vse bolj boleče**

stran 9:

• **Kralj cvička je s Čateža**

stran 11:

• **Kralj cvička je s Čateža**

stran 13:

• **Slovenija žrtev prvenstev in velodroma**

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123

DREVESA OB DNEVU ZEMLJE

SINJI VRH - V nedeljo, 20. aprila, bo na Sinjem Vrhu praznovanje mednarodnega dneva Zemlje. Ob tej priložnosti bodo ob 10. uri vsi trije belokranjski župani, svetniki in drugi zasadili drevesa. Učenci več belokranjskih ter dveh ljubljanskih šol pa bodo posadili drevesa, za katera bodo potem skrbeli na dan zemlje, 22. aprila. V dveh dneh naj bi tako zasadili okrog 200 dreves. Če bo slabo vreme, bo prireditev prihodnji teden.

SALAMIADA V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - V soboto, 19. aprila, ob 19. uri bo v gostilni Hipodrom v Šentjernejju salamiada. Vzorce salam in klobas lahko oddate do petka do 17. ure.

Porazno slab začetek

Z malo cinizma: želeli smo kapitalizem in zdaj ga imamo. V liberalni izvedbi tipa "znajdi se", ki je razočarala množico tistih, ki se "znajti" ne morejo ali ne znajo. Še bolj pa tiste, ki so se znašli na cesti. Presenetljivo je, da se je celo gospodarjenje, ki naj bi ga izboljšala in spodbudila zasebna lastnina podjetij, predvsem v lanskem tranzicijskem letu katastrofalno poslabšalo. Po bilanci Agencije za plačilni promet so slovenske pretežno že olastnjene gospodarske družbe imele lani za 60,4 milijarde tolarjev več izgub kot dobička. Še nekaj takih letin in slovensko gospodarstvo bo preživelo samo, če bo prešlo v tuje roke, kot je pred leti v takratnih naših razgledih v svojem slovitim uvodniku napovedal dr. Aleksander Bajt. Zdaj, ko je uničene že skoraj pol industrije, se je vlada vendarle zganila in v ponedeljek sprejela paket ukrepov, ki naj bi preprečili veliko gospodarsko krizo, po kateri naj bi večina lastninskih certifikatov dokončno postala ničvreden papir. Po znanem Mencingerjevem scenariju.

Kdo je kriv za tako slab potek tranzicije in kaj je z ustreznimi potezami še mogoče rešiti, so te dni govorili na posvetu državnega sveta o poteh in stranpoteh lastninenja. Slišati je bilo marsikaj, od medsebojnih obtožb in poziva gospodarstvenikov (Janez Lah), "naj za božjo voljo odgovorni ustavijo neumnosti, ki omogočajo divje lastninenje", do ugotovitve vrhovnega sodnika mag. Mitje Deisingerja, da s sedanjo zakonodajo ni mogoče odpraviti velikih zaostankov sodišč. Kot je povedal, je njihovo število že doseglo 800.000. Ta čas se pravda nad milijon Slovencev, kar je le pol manj od števila pravdajočih se tridesetkrat številnejših Francozov.

MARJAN LEGAN

NOVOMEŠKA GIMNAZIJA DO KONCA LETA

NOVO MESTO - V ponedeljek je Obrtna zadruga Hrast ponovno začela dela pri obnovi novomeške gimnazije. Kot je znano, so dela decembra lani ustavili, ko se je izkazalo, da je stavbo tudi statično nevarno načeta. Prejšnji teden pa so se na sestanku na ministrstvu za šolstvo in šport, ki je investitor, končno le dogovorili, da dela po novih projektih stečejo. Od 200 milijonov tolarjev, kolikor naj bi stala samo prenova gimnazije, je vrednost del s statično sanacijo narasla na 430 milijonov tolarjev, 70 milijonov pa bo potrebnih še za opremo, tako da bo celotna obnova stala okoli pol milijarde tolarjev. V Hrastu zagotavljajo, da bodo dela končali do konca leta.

P.E. AGROSERVIS tel.: 068/321-479

Prodajna razstava

Vse za VRTod 21. do 30. aprila
od 7. do 18. ure, sob. in ned. do 12. ure
okrasne rastline • vrtno garniture • kamini

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

SEVNIČAN KOZMUS KONČNI ZMAGOVELC - 19 najboljših salamarnjev z regijskih tekmovalj v gostilnah Badovinac (Jugorje), Panovec (Mengeš), Repovž (Šentjanž na Dolenjskem) in Vrtošek (Sevnica) je preteklo soboto svoje domače salame prineslo komisiji pod vodstvom Franca Škrabca v ocenjevanje na 1. slovenski finale v ocenjevanju domačih salam v sevniško gostilno Vrtošek. Ocenjevanje po pravilniku Društva salamarnjev Sevnica je pokazalo, da so bile vse salame vrhunske, opazili so le manjšo razliko v izdelavnosti in okusu po posameznih slovenskih pokrajinah. Zmagala je salama 48-letnega Sevničana Mirana Kozmusa, 2. je bil Peter Selak iz Vinice pri Šmarjeti, 3. pa salamar Silvo Selak iz Mahorovca. Prihodnje leto bo finale v gostilni Repovž. Glavni sponzor tokratnega finala je bila občina Sevnica, dolgoletni sponzor salamarnjev v Sevnici, Vinska klet Kostanjevica - Krško, ki je ob tej priložnosti prejela tudi priznanje za sodelovanje. Po razglasitvi so se še dolgo pomenkovali o salamah (prvi z leve je zmagovalec Kozmus) in splaknili s cvičkom. (P. Perc)

V drugi polovici tedna bo večinoma suho in hladno vreme.

MANA Kandijska 30
tuistična agencija Novo mesto
068/321-115
342-136

POČITNICE '97

POSEBNI
POPUSTI ZA
PRIJAVE DO KONCA
APRILA

Kaj bi vi naredili z Romi?

Slovenija je država Romov. Ti v njej sicer ne prevladujejo, vendar že kot manjšina dajejo veliko misliti neromski večini. Slovenija je tudi nesposobna narediti kar koli, da omenjena manjšina ne bi toliko zaposlovala večine. Predvsem se ne ve, kje zgrabiti bika za roge. Po zdravi pameti bi bilo prav, da bi pravna država zahtevala od vseh svojih državljanov enako natančno spoštovanje pravil obnašanja in zakonov, in če bi bilo več kršilcev med Romi, bi pač požugala slednjim. Podatki govorijo o tem, da je tako že zdaj. Vendar se zlasti slovensko podeželje z močnim romskim življenjem boji, da Romi uživajo v državi več pravic kot drugi ljudje. Tega prepričanja pa ne gre podcenjevati. Mnenje slovenskega podeželja z močnim romskim življenjem je treba spoštovati, saj ravno to podeželje Romi največkrat jemljejo v precep. Vlada, njen urad za narodnosti, bogovi in drugi podobni pojavi so brezbržni do tega, če iz te ali one slovenski vasi izginjajo kure, kopice sena in drug material znanega lastnika v nasilnih romskih taborih. Ker tako v Sloveniji vlada doživlja romsko vprašanje drugače kot stoteri vaščani, nima pojma, do kdaj bodo prenašali drug drugega Romi in drugi Slovenci, ki jih je kapitalizem primoral varovati z vsemi sredstvi svoje zasebno premoženje. Romsko vprašanje vsekakor ostaja odprto. Kako bi ga rešili vi?

NADA KRAŠOVEC, direktorica Centra za socialno delo Metlika: "Najprej bi morala država z zakoni urediti to vprašanje, saj Romi niso le občinski problem. Občine nimajo dovolj denarja za ureditev osnovnih pogojev za življenje Romov. Veliko bi rešila zaposlitev, saj se takšni Romi hitreje socializirajo, v državi pa bi se morali dogovoriti, kako spodbuditi delodajalce, da bi jih zaposlili."

STANKO PAŠIČ, kmetijski tehnik s Štrekļevca pri Semiču: "Če smo že enakopravni, naj to velja za vse, tudi za Rome, pa naj gre za šoferske izpite, registracijo avtomobilov, zaposlitev, gradnjo. Zakaj bi jim morali vse dati? Naj se naučijo "ribe loviti". Pri Romih namreč podpiramo lenobo in upam si trditi, da imajo večje pravice kot drugi državljani, zato se počutimo zapostavljeni."

MARIJA NEČEMER, upokojenka iz Jelš: "Romska problematika je pereča, to še posebej občutimo mi, ki živimo blizu Romov. Mislim, da bi morala to rešiti oblast, gotovo pa gre za kompleksen problem. Prav bi bilo, da bi tudi Romi delali in bi si sami kaj ustvarili s svojimi žulji, tako da ne bi bila potrebna finančna podpora države."

FERDO PINTERIČ, tajnik občine Brežice: "Ključni problem je v tem, da zadeva ni prostorsko rešena. Naselje v brežiški občini je na zemljišču, ki je predmet denacionalizacije. Ena rešitev je, da se lastnikom za to zemljišče izplača poštna odškodnina in da se to naselje uredi. Težava pa je, ker okolje ne sprejema tega naselja zaradi vseh etničnih značilnosti te skupine Romov."

JANEZ ŽURGA, avtomehaničar v Servisno-prodajnem centru Terzin, Trebnje: "Zakon bi moral biti za vse enak, torej tudi za Rome. Država oziroma pristojni organi bi morali poskrbeti, da bi romski otroci obvezno obiskovali vsaj osnovno šolo. Če tega Romi ne bi hoteli, naj bi jim odtegnili socialno, denarno in drugo podporo. Osebnost sicer ne morem pohvaliti naših Romov, grajati pa tudi ne."

MARJAN PEČNIK, uslužbenec Slovenskih železnic, doma iz Sevnice: "Rome bi morali na neki način prisiliti, da bi si z rednim delom sami zagotavljali sredstva za preživljanje svojih številnih družin. Tukaj ne bi smelo biti kakšnega popuščanja ali z drugimi besedami, da bi z Romi delali preveč v rokavicah, saj bi se sicer verjetno obnašali neskladno s civilizacijskimi normami."

DANICA POLOVIČ, zaposlena na občini Ribnica: "Romska problematika v Ribnici rešujemo že 20 let. Vsi vemo, da bi probleme Romov najlaže reševali, če bi bili vsi tudi za, vendar pa smo le takrat, če rešitev ne zadeva naše bližine. Težava je torej v lokaciji. Pri nas smo jo našli v Lepovčah, vendar pa ji krajani nasprotujejo."

DANICA PREGELJ, šivilja iz Kočevja: "Romska problematika je skoraj nerešljiva. Dokaz za to je, da jo v Kočevju rešujejo že leta, pa še vedno niso rešili ničesar. Poskus, da bi Rome naselili v mestu, je bil zgrešen. Omogočiti bi jim bilo treba normalne pogoje bivanja, vendar samo na eni ali dveh lokacijah zunaj mesta. Tudi Romom bi to bolj ustrezalo kot življenje v blokhi."

MARJAN MOŠKON, urednik TV Novo mesto: "Rome bi morali razseliti po celi Sloveniji in jih ne zapirati v 'dolenjski geto', kaj šele v njihova naselja. Tam je kotiček vseh nadlog, od lenuharjenja do kriminala! Romi se danes dobro zavedajo svojih pravic in jih dosledno terjajo, prav nič ali zelo malo pa jim mar za dolžnosti, odgovornost. Država se odgovornosti za Rome znebi tako, da vse prepušča občinam. Z enim referentom ne bomo naredili nič!"

Oči Slovenije bodo uprte v Kostanjevico

Že danes nastop 12 šol

KOSTANJEVICA NA KRKI - Dolenjske Benetke imajo danes, v četrtek, in jutri, v petek, v gosteh turistične podmladke iz 12 slovenskih osnovnih šol, ki so se na področnih tekmovanjih najbolje izkazali, predstavili pa se bodo z nalogami, razstavami in odrskimi nastopi, ki so združeni pod naslovom "Ohranimo preteklost - stopimo v prihodnost!". Vrhunec prireditve bo uradna otvoritev 11. festivala z odrskimi predstavami, kar se bo začelo danes ob 18.30 v kostanjevskem gradu. Med drugim se je bodo udeležili tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič, državni sekretar za turizem Peter Vesnjak idr. Prireditve bosta povezovala Meta Ornik in Robert Bogataj, predstavili pa se bodo osnovnošolci iz Črnomlja, z Iga pri Ljubljani, iz Lovrenca na Pohorju, Luč, Murske Sobote, Tišine, Podvelke, Šmarja pri Kopru, Preddvora, Dobrne, Ljubljane in Kostanjevice.

Svoj pečat kraju bodo pustili tudi turistični podmladki, saj bodo v grajski cerkvi pripravili bogato razstavo, ki bo na ogled tudi čez prvomajske praznike, poleg 12 finalistov pa se bo predstavilo še 8 drugih šol, med njimi osnovna šola Šmarjeta. Zaključek prireditve bo v petek ob pol dvanajsti uri pri gradu.

T. G.

SOLZICE IN VIVA NA NAŠO PESEM

BREŽICE - Vokalna skupina Glasbene šole Brežice Solzice, ki jo vodi Marjetka Podgoršek-Horžen, in mešani pevski zbor Viva Brežice pod vodstvom Simone Rožman bosta nastopila v soboto, 19. aprila, na Naši pesmi v Mariboru. To sta prva dva zbora v zgodovini brežiškega petja, ki bosta nastopila na Naši pesmi.

DOLENJSKA BOLJŠA OD SLOVENIJE - Po obisku Krke in pogovorih z njenim vodstvom prejšnji terek se je podpredsednik vlade Marjan Podobnik z ministri za gospodarstvo Metod Dragono, za ekonomske odnose in razvoj dr. Marjanom Senjurjem, za promet in zveze Antonom Bergauerjem in za kmetijstvo Cirilom Smrkoljem udeležil v hotelu Krka pogovora z doolenjskimi in belokranjskimi gospodarstveniki. Ti so visoki vladni delegaciji povedali, da smo tudi na našem območju doživeli Maribor, saj je v štirih letih zaradi 26-ih stečajev izgubilo delo okoli 12.000 ljudi. Kljub vsemu pa so bili lani gospodarski rezultati izrazito izvozno usmerjene Dolenjske in Bele krajine boljše od slovenskega povprečja. Podobnik je napovedal boljše čase, zlasti za tiste, ki dobro delajo in gospodarijo, in za tiste, ki imajo najnižje plače. (Foto: A. B.)

VAROVANEC Z DEMENCO - Več kot 100 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov iz 63 socialnovarstvenih zavodov iz cele Slovenije se je prejšnji četrtek in petek udeležilo v novomeškem Hotelu Krka 2. strokovnega srečanja. V teh zavodih v Sloveniji živi okoli 13.000 stanovalcev, katerih povprečna starost je okoli 80 let. Na srečanju so veliko pozornost posvetili obravnavi starostne demence, saj je to ena najpogostejših bolezni stanovalcev socialnovarstvenih zavodov. Okoli petino vseh bolezni stanovalcev v teh zavodih zavzemajo težje oblike starostne demence, kar 70 odst. vzrokov za sprejem v tak zavod pa je zdravstvene narave. Na srečanju, na katerem so predavali strokovnjaki iz ljubljanske Psihiatrične klinike, so opozorili na težko stanje v slovenskih socialnovarstvenih zavodih. (Foto: A. B.)

Pravica v zapostavljeni Sloveniji

Varuh človekovih pravic Ivo Bizjak v Loškem Potoku obljubljal rešitve

LOŠKI POTOK - 11. aprila se je skoraj ves dan mudil v Loškem Potoku Ivo Bizjak, zvečer pa je imel pogovor z občani v Dragi. Pogovor se je največ sukal o problemih, ki se nanašajo na mejo, in o zahtevkih za vračanje nekoč vaške, a sedaj državne zemlje. Nanizala sta jih predsednik KS Draga Tone Cimprič in predsednik agrarne skupnosti Alojz Pantar, medtem ko je župan občine Janez Novak podal celovito podoben potrebnih in možnih rešitev za vso občino.

Prisotni so Bizjaka seznanili s konkretnimi primeri, na primer, da iz teh krajev odteka veliko nepredelanega lesa, ko dve žagi kljub privatizaciji ne kažeta pravega oživljanja. Prisotni so menili, da bi morali koncesionarji, ki imajo v najemu gozdove, organizirati tudi dodelavne posle in tako reševati ogromno nezaposlenost, ki še dodatno sili ljudi, da se odseljujejo iz predelov, ki jim grozi popolno izumrtje. Za pravo sramoto imajo regionalno, ki dobesedno zavira vsak razvoj prav v

tež krajevni skupnosti. Opozorili so tudi na policijo, ki ima sicer namen varovati mejo, a s stalno prisotnostjo na cesti ovira podjetništvo in morebitni turizem.

Ivan Anzeljc, občinski svetnik, je poudarjal neenakost državljanov in kot primer navedel vpliv previsoko odmerjenega katastrskega dohodka, ki usodno vpliva na pridobivanje štipendij, kar mladim onemogoča enakovredno šolanje v primerjavi z večjimi središči.

Gonja proti menedžerjem

Generalni direktor Krke Miloš Kovačič o vladnem pozivu za zmanjšanje menedžerskih plač

NOVO MESTO - Poziv, naj nekomu znižajo plačo, doživi pri večini strinjane in odobravanje. Kaj šele, če vlada pozove delodajalske organizacije, naj poskrbijo za znižanje menedžerskih plač, kot se je zgodilo pred kratkim pri nas. In po vladinih podatkih je teh menedžerjev, ki bodo s svojimi visokimi plačami Slovenijo spravili na kant, kar 14.000. Kaj pa o tem meni Miloš Kovačič, generalni direktor novomeške Krke, ki so ga pred dnevi direktorji 500 največjih in najuspešnejših slovenskih podjetij razglasili za najuspešnejšega direktorja?

"Ta poziv je čista demagogija, in to pogubna. V prvi vrsti je treba dobre menedžerje dobro nagraditi, če hočemo od njih dobre rezultate. Od dobrega menedžerja imamo vsi korist: tovarna, kolektiv, lastniki in država. Njegova plača in status morata biti povezana z rezultati. To je trg. Nikakor pa ne vzdrži, da bomo pa vsi na istem, tako kot smo bili lani, ko so bile plače zamrznjene in smo vsi na zgornji meji 733 tisoč bruto plače ne glede na velikost podjetja, zahtevnost vodenja, na uspešnost. Takrat sem na sestanku menedžerjev v Gorici izjavil, da se gremo v Sloveniji uravnolovko in maocetungovstvo. Pa so

me napadli, da to ni res. Pozval sem, naj v dvorani, v kateri je sedelo 300 menedžerjev, med njimi pa tudi 5 ministrov, vstane tisti, ki ima manj kot 733.000 tolarjev bruto plače, kolikor je bil takrat najvišji dovoljeni znesek. Vsi so obsedeli. Tudi direktor firme z 12 zaposlenimi. Sedaj pa še ta nevdružna primerjava s poslanci in vladnimi uslužbenci!

• Da ne govorim o tem, da govoričijo o 14.000 menedžerjih v Sloveniji, ki da imajo previsoke plače, in to slabo vpliva na zmanjšano konkurenčnost našega izvoza. Če bi mi imeli 14.000 menedžerjev, bi bila Slovenija uspešnejša kot Švica, če bi jih imeli 1.000, bi bili odlični. Pa če bi od teh 1000 vsakemu plačo zmanjšali za 2.000 mark, je to 2 milijona mark! Slovenski košarkarski klub pa porabi 4 milijone mark, nogometni klub pa še več! Zgodba o uspehu ni odvisna od vlade, ampak od prvih 50 slovenskih menedžerjev, oni so zaslužni, za izvoz, dobiček in gospodarsko rast. Vse ostalo je demagogija."

Kakšna pa je primerjava mojega dela z delom kakega poslanka? Mar se v Nemčiji kanceler Kohl primerja z generalnim direktorjem Mercedes, ki ima neprimerno večjo plačo od njega, ali v Ameriki Clinton z menedžerjem Forda? Politika je politika, gospodarstvo pa gospodarstvo. Na eni strani moč, oblast, vladanje in popolnoma jasno določena plača, in to ne visoka, na drugi pa gospodarstvo, vodenje, tveganje, uspeh, profit in od tega odvisna plača. Mi pa sedaj hočemo v Evropo, izmišljamo pa si neke demagoške komunistične zamrzitve.

A. BARTELI

Ivo Bizjak je pozorno poslušal omenjene pripombe in kup drugih ter dejal, da večina teh ni v njegovi pristojnosti, bo pa storil vse, da se krivice in anomalije odpravijo, in nadaljeval: "Videti je, da se vaši problemi vlečejo v nedogled. Pozanimal se bom, kje je vse obtičalo, in poskušal doseči, da se bodo vaši problemi reševali takoj. O željenih mejnih prehodih sem sicer obveščen, vse pa kaže, da ni prave volje ne pri nas in ne pri sosedih. Začuden sem nad redkim primerom, da je občina še vedno razdeljena na dve upravni enoti, kar vam seveda povzroča še dodatne neprijetnosti. Ne zdi se mi namreč logično, da mi država privoščijo v tako majhni občini kar dva krajevna urada. Pristojnim bom predlagal, da se ta problem v najkrajšem času reši. Reči moram, da je ta vaš predel prava učna pot. Je pa to Slovenija, ki smo jo vajeni videti drugačno. Čutim se poklicanega, da ta pereča vprašanja rešujem tudi kot varuh človekovih pravic," je med drugim dejal Ivo Bizjak.

A. KOŠMERL

GORIVO ZA JEDRSKO ELEKTRARNO

KRŠKO - V jedrski elektrarni v Krškem bodo v teh dneh uskladiščili gorivo, ki ga je dobavila firma Westinghouse, katere tehnologijo uporablja prvi in doslej edini skupni slovensko-hrvaški elektroenergetski objekt na Krškem polju. Gorivne elemente, ki so jih pripeljali po cesti skozi Avstrijo do Krškega, bodo vgradili v začetku maja letos, ko bodo začeli redni remont nuklearke.

LETNA KONFERENCA ZDRUŽENJA ČASTNIKOV

NOVO MESTO - Združenje slovenskih častnikov, območno združenje Novo mesto, Škocjan in Šentjernej, bo organiziralo v nedeljo, 20. aprila, ob 9. uri v jedilnici vojašnice Novo mesto programsko-volilno konferenco. V drugem delu tega zbora bo načelnik generalštaba Slovenske vojske generalpolkovnik A. Gutman s sodelavci predaval o vključevanju Slovenije v NATO. Območno združenje vabi na zbor poleg članov tudi druge, ki jih zanima dejavnost Zdrženja in omenjena tema predavanja.

Mariborsko pismo

Plaz še polzi

Gospodarske razmere v Mariboru se še kar naprej grozljivo slabšajo

MARIBOR - Kljub vsem naporom mariborskih politikov in slovenske vlade, ki je v zadnjih letih dala kar nekaj finančnih injekcij posameznim mariborskim podjetjem, so rezultati poslovanja v mariborskem gospodarstvu čedalje slabši. Na tiskovni konferenci, ki jo je pred dnevi pripravila mariborska enota Agencije za plačilni promet, so povedali, da so se v mariborskem gospodarstvu v minulemu letu izgube v odnosu do 1995. leta povečale za 40 odstotkov. Gospodarske družbe v Mariboru so lani ustvarile skupno 6,5 milijarde tolarjev čiste izgube. Več kot 100 milijonov izgube je imelo kar 29 podjetij. V lanskem poslovnem letu je največjo izgubo ustvarila Metalna (blizu 1,6 milijarde tolarjev), sledita pa ji Elektro Maribor (okoli 1,5 milijarde tolarjev) in MTT-Tovarna tkanin (1,2 milijarde tolarjev).

V lanskem letu se je ponovno zmanjšal fizični obseg inudstrijske proizvodnje, ki v Mariboru pada že vse od 1986. leta. Zaradi gospodarskih težav je moralo lani v Mariboru v stečaj 34 podjetij, od 1990. leta pa je v mestu propadlo že preko 130 srednje velikih in velikih podjetij. Ker stečajni postopki trajajo praviloma okoli 4 leta, je trenutno v stečajnem postopku 74 podjetij. Čedalje več težav pa imajo tudi tovarne, ki so najdalj kljubovale krizi. Med njimi so tudi Mariborska livarna, tekstilna tovarna Svila, tovarna umetnih brusov Swaty in še nekatere. Precej težav imajo tudi podjetja, ki so nastala na "ruševinah" bivšega Tama, Metalne in concerna TVT. Zato se po mnenju strokovnjakov plaz stečajev v Mariboru še ni ustavil.

Zaradi takšnih gospodarskih gibanj se tudi število delovnih mest v Mariboru še vedno zmanjšuje, po drugi strani pa se povečuje število brezposelnih. V regiji je trenutno nekaj več kot 32 tisoč brezposelnih delavcev. V Mariboru posluje trenutno okoli 2500 gospodarskih družb. Med njimi pa je le 23 takšnih, ki so ustvarile omembe vredne dobičke, ki je večji od 50 milijonov tolarjev.

TOMAŽ KŠELA

CVIČEK - Zelo (ne)zanesljivi vir iz vodstva združenja dolenskih vinogradnikov pripoveduje, da je slovenski predsednik Kučan pred leti izjavil, da cviček ni vino. Iz veliko bolj zanesljivega vira pa je prišla vest, da so pred nedavnim na sprejemu, ki ga je predsednik Kučan pripravil za slovenske turistične delavce, točili - cviček. Je Kučan medtem "revidiral" svoje stališče ali pa je s cvičkom tako, kot s Kučanom: oba sta majhna, a prijetna, okusna in zlezeta v glavo.

TEDEN - Organizatorji jubilejne cvičkarije, ki bo 25. rojstni dan slavila na novomeškem Glavnem trgu, so v zadregi. Privedite so poimenovali teden cvička in jo napovedujejo od 1. do 4. maja. A človek lahko še tako šteje, pa to ne zneso cel teden. Morda so računali, da se za veliko Dolencov teden zaradi slabih plač in številnih brezposelnih konča veliko prej, kot se izteče po koledarju.

PODOBNIK - Prejšnji tork je bil na obisku v Novem mestu podpredsednik vlade Marjan Podobnik z več ministri. Z visoko vladno delegacijo je v Novo mesto prišel tudi znani avtomobilistični dirkač in podjetnik Matjaž Tomlje. Nepoučeni so ugibali, ali je Tomlje, doma iz Dolenskih Toplic, moral Podobniku, ki tako redko zaide v naše kraje, kazati pot, ali je bil zraven zato, ker le nekdanji prvak lahko podpredsednika vlade hitro in varno vozi po naših razdrapanih cestah.

PARKIRANJE - Boljšega podjetja kot je novomeški Glavni trg si človek ne more zamisliti. Komunala je ob cesti, ki pelje skozi ta prostrani trg, zarisala parkirišča in pobira parkirnine, od zore do mraka, od ponedeljka do sobote. V nedeljo pa novomeška Komunala, tako kot bog, ko je ustvaril svet, počiva. Parkirišča za dopolne bolj polnokat ob delavnikih. To je tako, kot bi gostilničarji ob nedeljah zastoj točili vino.

Ena gospa je rekla, da bi morali vladno delegacijo, ki je prejšnji teden obiskala Krko, založiti s kontracepcijskimi tabletami. Da bi bilo v Ljubljani kakšnega cepca manj.

KONCERT SKUPINE 2227

NOVO MESTO - DNŠ obveščala, da bo v petek, 18. aprila, v Piceriji Tratinik po več kot 50 nastopih v tujini v letih 1995-1996 tudi pri nas nastopila udarniška in provokativna slovenska stripcore skupina 2227, ki je znana tudi po glasbi v številnih gledaliških, filmskih in plesnih projektih.

Suhokranjski drobiž

LOKALNI VODIČ JANEZ - Gotovo mora lokalni vodič poznati domači kraj, njegovo zgodovino in posebnosti. V Žužemberku prijma vloga lokalnega vodiča Janezu Glihi. Rad prisluhne mimoidočemu turistu, še rajši pa mu na šaljiv način in v suhokranjskem narečju predstavi Žužemberk. Aktiven je tudi kot vodja suhokranjskih noš, ki so v zadnjih letih nastopile na številnih prireditvah.

SPOMLADANSKO ČIŠČENJE - Med prvimi so čistili in odstranjevali smeti ribiči. Minulo soboto so ob v zgorjem toku reke Krke čistili nesnago ob bregovih in tudi v reki. Akcija je bila uspešna.

NA JAMI ODPRTJE PLOŠČE IN RAZSTAVA - V teku so priprave na odprtje spominске plošče dr. Franu Bradacu, znanemu jezikoslovcu, ki je bil rojen na Jami pri Dvoru l. 1885. Kulturno društvo Dvor bo ob tej priložnosti pripravilo razstavo njegovih del in slikarsko razstavo Martina Šuštaršiča.

S. M.

Novomeški Hrast ima trdne korenine

20 let Obrtne zadruga Hrast v Novem mestu - Članstvo spet narašča - Od temeljev do ključa - Največ delajo v novomeški občini - Močna in strokovna komercialna služba

NOVO MESTO - Konec februarja je minilo 20 let od ustanovitve Obrtne zadruga Hrast. Ta jubilej so proslavili zadnjo soboto v restavraciji Tango na Otočcu, kjer so se zbrali člani in delavci te obrtne zadruga, ene najuspešnejših v Sloveniji, ter številni gostje, med njimi tudi predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah.

Ustanovnega zbora pred 20-imi leti se je udeležilo 22 obrtnikov, prisotna pa sta bila tudi takratni predsednik novomeškega izvršnega sveta Avgust Avbar in predsednik medobčinskega sindikata Franci Borsan. "Čeprav takratni časi niso bili naklonjeni zasebni pobudi, sta Avbar in Borsan podprla ustanovitev zadruga," se spominja Martin Bajuk, ki je direktor te zadruga tako rekoč od začetka. Sprva so se največ ukvarjali z zaključnimi deli v gradbeništvu. Dela je bilo vse več in tako se je večalo tudi zanimanje za članstvo. Že konec leta 1977 je bilo v zadrugo včlanjenih 60 obrtnikov, konec leta 1980 pa že 145. V letu ustanovitve novomeške je bilo v Sloveniji okoli 20 obrtnih zadrug, tri leta zatem že več kot 50, Obrtna zadruga Hrast pa je bila po uspehu med prvimi petimi.

Po osamosvojitvi Slovenije in po izgubi jugoslovanskega trga se je število zadrug močno zmanjšalo in danes jih je v Sloveniji še okoli 30, kar je petkrat manj kot v najplodnejših letih. Z razmahom podjetništva se je osipalo tudi število članov v Hrastu. "Zadnji dve leti pa članstvo spet narašča in med njimi so predvsem mladi," je povedal Bajuk. "Za mlade obrtnika začetnika je zadruga zelo pomembna, saj mu zagotavlja pridobitev posla, izvedbo in po potrebi tudi financiranje. Poleg tega skrbimo za izobraževanje članstva in ostale stvari, ki jih obrtnik potrebuje pri svojem razvoju." Tako je danes v Obrtni zadrugi Hrast 67 članov, od tega 53 obrt-

nikov ter 14 zaposlenih v zadrugi. V zadrugi je skupaj zaposlenih 20 ljudi, imajo močno in strokovno komercialno službo, ki so jo v zadnjem času še okrepili.

"Naše geslo je: Od temeljev do ključa, prevzamemo pa vse, od

Martin Bajuk

20 LET OBRTNE ZADRUGE HRAST - Na proslavi ob 20-letnici Obrtne zadruga Hrast so članom, ki so zadrugi zvesti že 10 in 20 let, podelili priznanja in zahvale. Eden od ustanovnih članov zadruga in njen prvi predsednik je znani novomeški obrtnik Vinko Novak (levi); priznanje sta mu izročila direktor zadruga Martin Bajuk (desni) in sedanjí predsednik zadruga Jože Dulc.

OB DNEVU ZEMLJE

MIRNA PEČ - Tudi na OŠ Mirna Peč so svetovni dan zemlje, ki bo 22. aprila, obeležili s posebnimi dogodki za učence višjih razredov. V torek, 15. aprila, je imel uvodno predavanje Tone Fabjan iz Dobregopolja, o alkoholizmu pa je govorila Sonja Žagar. Nasploh so dan posvetili temi "Zdrav način življenja". Učenci so delali v 10 različnih delavnicah, na primer joga, zdravilna zelišča, korektivna telovadba, literati so obiskali mirnopeškega 100-letnika Andreja Cesarja iz Globodola itd. Za kulturni program je poskrbel glasbenik Martin Lumber, ki je predstavil indijsko glasbo.

NOVOMEŠKI TABORNIKI: ŽE 45 LET

NOVO MESTO - V aprilu 1952 je na novomeški gimnaziji zaživela Družina gorjanskih tabornikov, prva taka enota na Dolenjskem. Razgibano dejavnost bodo člani Rodu gorjanskih tabornikov predstavili ob tabornem ognju, ki bo zagorel na jasi na Otočcu to soboto ob 17. uri. Staršem, prijateljem in ljubiteljem narave bodo pripravili pester spored z veselimi igrami in raznimi spretnostmi. Za mlade Novomeščane pa so taborniki pripravili razstavo fotografij in diapozitivov, ki bodo na ogled danes ob 20. uri v galeriji Luna v Novem mestu. Če bi to soboto deževalo, bo srečanje na Otočcu prihodnjo soboto, 26. aprila, ob 17. uri. M. G.

KONCERT "ORKESTRA SLOVENSKE POLICIJE"

NOVO MESTO - Danes, v četrtek, 17. aprila, bo ob 20. uri veliki dvorani KC Janeza Trdine gala koncert Orkestra slovenske policije z dirigentom Milivojem Šurbecem. Program bo obsegal dela tujih skladateljev, na primer Johana de Meija, Gioacchina Rossinija, Giacomu Puccinija in drugih ter domačih avtorjev Bojana Adamiča in Jožeta Privška.

načrta do zunanje ureditve," pravi direktor. Največ delajo v novomeški občini, sežejo pa tudi čez občinske meje, in če je treba, pravi, gredo za kupcem tudi v tujino. Največja dela, ki jih Obrtna zadruga Hrast izvaja sedaj, so obnova novomeške gimnazije, adaptacija in gradnja prizidka Knjižnice Mirana Jarca, gradnja stavbe policijske postaje v Bršljinu, dela v Revozu, v Krki in njeni firmi Zdravilišča, v Ljubljani gradijo objekt Varnosti, osnovno šolo, delajo pri obnovi pošt.

A. BARTEJ

VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Varuh človekovih pravic Ivan Bizjak bo v torek, 22. aprila, v Novem mestu. Njegov obisk bo namenjen predvsem pogovoru z ljudmi, ki se želijo z njim pogovoriti o vprašanih, ki sodijo v pristojnost varuha človekovih pravic in za nepravilnosti državnih in občinskih organov v odnosu do posameznika. Razgovori bodo potekali v prostorih novomeške občine. Kdor želi priti na razgovor, naj se za to dogovori po brezplačnem telefonu 080 15 30 najkasneje do petka, 18. aprila.

PRED 20 LETI - Fotografija je bila posneta na ustanovnem zboru Obrtne zadruga Hrast 28. februarja 1977.

NOVI VOLVO SE PREDSTAVI - Božidar Luzar iz Novega mesta, lastnik Avto centra Luzar, edinega pooblaščenega prodajalca in serviserja avtomobilov Volvo na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju, je konec prejšnjega tedna pripravil dneve odprtih vrat. V teh dneh so vsi Volvovi koncesionari v Sloveniji predstavljali novi Volvov model S 70 in V 70. Gre pravzaprav za prenovljeni in pomlajeni model Volvo 850 v limuzinski (S) in karavanski (V) izvedbi, katerega cena se giblje med 5,6 in 8 milijoni tolarjev. Obiskovalci so lahko v teh dneh ta sodoben in varen avto višjega srednjega razreda tudi preizkusili. (Foto: A. B.)

LJUDSKI VRH NA HRIBU - Predsednik Slovenske ljudske stranke in podpredsednik vlade Marjan Podobnik se je v gostilni Na hribu sestel z vodilnimi ljudmi te stranke iz novomeške, šentjernejske, škocjanske in semiške občine. (Foto: A. B.)

Slovenski vojski slovenski krompir

S pogovora predsednika SLS Marjana Podobnika s predsedniki občinskih odborov stranke

NOVO MESTO - Po uradnem obisku podpredsednika slovenske vlade Marjana Podobnika s štirimi ministri v Novem mestu o čemer smo na kratko poročali že prejšnji teden, se je Podobnik kot predsednik Slovenske ljudske stranke prejšnji torek zvečer v gostilni Na hribu sestel z vodstvi območnih odborov SLS iz novomeške, šentjernejske, škocjanske in semiške občine ter drugimi vidnimi člani te stranke s tega območja.

Na zadnjih volitvah je SLS na tem območju dosegla velik uspeh, saj je zanjo volila petina volilcev. "Zato se moramo še toliko bolj prizadevati za izpolnjevanje našega programa in predvolilnih obljub," je dejal Podobnik. "Vendar je treba glasno povedati, da naša stranka prevzema odgovornost za podobo Slovenije samo od takrat naprej, ko smo v vladi, ne pa za nazaj. Sedaj pa so, to je treba tudi reči, odnosi v koaliciji korektni. So težave in razhajanja, na primer pri vprašanih denacionalizacije, vendar sem prepričan, da bomo našli skupne rešitve in da se zaradi različnih pogledov na te stvari in zaradi proračuna ne bomo razšli. Morda je bila za našo stranko pred sklenitvijo koalicije z LDS tudi kakšna boljša rešitev, za Slovenijo pa v tem trenutku gotovo ni boljše. Vsekakor prvi mesec delovanja nove vlade ocenjujem pozitivno in optimistično

gledam v prihodnost. Na nekaterih področjih smo, ko smo prišli v vlado, dobili 'šlamparijo', pravo razsulo, in da bomo popravili vsaj najhujše napake, narejene v preteklosti v kmetijstvu, je potreben čas. Gotovo pa se ne bo moglo več zgoditi, da bodo na primer slovenski vojaki jedli uvožen holandski krompir, medtem ko bo na tisoče ton domačega gnilo, in to samo zato, da bo nekdo naredil 'dober posel'. In tudi to ne more iti, da bodo najbolje uspevali uvozniki."

Na pogovoru je beseda tekla še o nujni in primerni zaščiti cvička, o novomeški gimnaziji in njeni "zgodbi o obnovi", ki postaja nacionalna sramota. Semiški župan Bukovec je očital, da je na pomembnih položajih v Ljubljani premalo ljudi iz Dolenjske in Bele krajine. S tem se Podobnik strinja in pravi, da delajo na tem, da bi to podobo spremenili, glede vse očitnejše centralizacije pa je dejal:

"Od začetka delovanja naše stranke si prizadevamo, da bi se Slovenija enakomerno razvijala. Vzvod, ki jih imamo sedaj, ko smo vladna stranka, nam omogočajo kratkoročne poteze v zvezi z zagotovitvijo porabo občin. Vemo, da se ta sredstva koristneje porabijo, če gredo preko občin, kot če gredo preko države. Naslednja stvar je priprava nacionalnega programa obnove regionalnih, magistrálnih in lokalnih cest, ki ga pripravlja ministrstvo za promet in zveze. Kar pa se tiče pokrajín, je treba delati zelo premišljeno, saj ne bi bilo dobro, ko bi en centralizem zamenjali z drugim. Naš interes ni, da bi prišli še do dodatne državne administracije. Pokrajine naj bi izražale samo voljo občin po združevanju na drugi stopnji lokalne samouprave in naj bi bile tako zaokrožene celote, ki dejansko sodijo skupaj in ki bi zagotavljale uspešnejši nastop občin do države. Je pa treba te korake delati postopno in najprej zagotoviti boljši status in večje pristojnosti občin, pokrajine pa naj bi bile druga stopnja lokalne samouprave."

A. BARTEJ

Metlika se bo širila proti Bočki

Svetniki so sprejeli odlok o zazidalnem načrtu Bočka, vendar je dobrih 18 hektarjev zemlje še v zasebnih rokah - Prostora dovolj za okrog 150 stanovanjskih hiš in delavnic

METLIKA - Že leta 1989 je Projektivni atelje po naročilu sklada stavbnih zemljišč občine Metlika izdelal zazidalni načrt "Bočka" v Metliki. Takrat so bila pridobljena vsa predpisana predhodna soglasja, izpeljana je bila javna obravnava predloga zazidalnega načrta. Sprejem odloka o zazidalnem načrtu "Bočka" pa se je zaradi hude bolezni vodje strokovne službe sklada stavbnih zemljišč zavlekel in v takratnem sklicu skupščine ni bil sprejet.

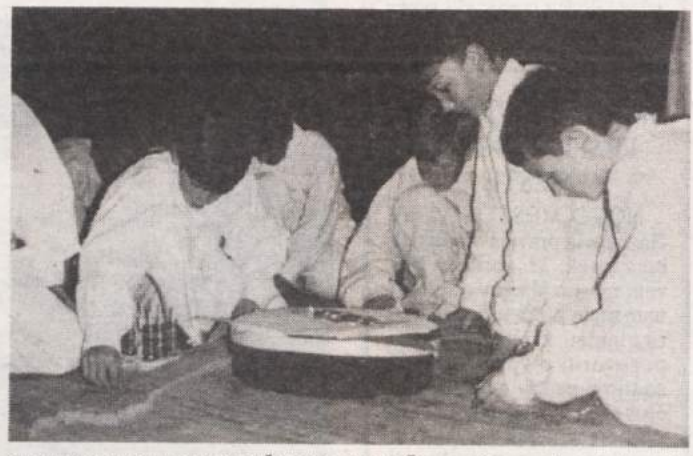
Enako usodo je doživel tudi v naslednjem mandatu občinske skupščine. Ker pa je zazidalni načrt izdelan po strokovnih osnovah, ki so še veljavne, in ker je sprejetej odloka prvi pogoj za uresničevanje zazidalnega načrta, je pred časom metliški občinski svet sprejel omenjeni odlok. Res, da je od prve obravnave odloka preteklo kar nekaj let, a v tem času v Metliki ni bilo čutiti večjega pomanjkanja prostora za pozidavo, saj so pozidali Breg revolucije. Sedaj pa sta ostala večji kompleks za gradnjo prav Bočka in Strmec. Gre pravzaprav za nadaljevanje Metlike proti Strmci in Bočki, zazidalni načrt pa obsega dobrih 18 hektarjev nekvadratnih zemljišč desno od ceste, ki pelje iz Metlike proti Novemu mestu.

Predvideno je, da bi se zazidalni načrt izvajal v petih etapah, ki se lahko tudi združijo, vendar predstavljajo komunalna infrastruktura vedno prvo fazo, gradnja objektov pa drugo. Prostora je za okrog 150 stanovanjskih hiš in delavnic, pred

četi narejeni zazidalni načrt pa bodo morali prilagoditi sedanjim razmeram. Tako vrtec, ki je omejen v odloku, zagotovo ne bo potreben, saj nameravajo razširiti starega, lahko pa bodo zrasle trgovine, izpostava pošte in banke,

če bodo takšne potrebe. Vendar so, kot je povedal svetovalec župana za področje gospodarstva Nikola Ladika, zemljišča, ki jih zajema zazidalni načrt, sedaj še v zasebni lasti. Zato jih bo potrebno najprej odkupiti in komunalno urediti. Ker pa so izvedbeni projekti za to področje že končani, so tu najbližje uresničevanju zazidalnega načrta. Prostora pa bo dovolj kar za precej let.

M. BEZEK-JAKŠE

OBUIJANJE STARIH OBICAJEV - ZKO Črnomelj je v soboto pripravila 14. revijo otroških folklornih skupin Bele krajine. Predstavilo se je 10 skupin, in sicer folklorni krožek iz metliškega otroškega vrta (mantorica Branka Jaklič), mlajša otroška in otroška folklorna skupina adlešiške podružnične šole (na fotografiji, mentorica Tončka Starešinič), mlajša in starejša otroška FS OŠ Mirana Jarca Črnomelj (Bernarda Starašinič, Milka Kocjan), otroška FS OŠ Loka Črnomelj (Stanka Mržljak), otroška FS Zeleni Jurij OŠ Vinica (Marija Starešinič), otroška FS OŠ Semič (Marija Gregorič), starejša otroška FS OŠ Dragatuš (Moja Movrin) ter mlajša FS KUD Božo Račič iz Adlešičev (Tončka Jankovič in Tatjana Škof). Kot gost je nastopila otroška FS folklornega društva Kres iz Novega mesta. Ob tej priložnosti je Meta Benčina iz ZKO Slovenije podelila Antonu Planincu zlato Maroltovo značko za njegovo delo v folklorni dejavnosti. (Foto: M. B.-J.)

DAN METLIŠKE SOLE

METLIKA - V soboto, 19. aprila, bo imela osnovna šola Metlika odprti dan sole. Kot vsako leto bo tudi tokrat predstavila delo v krožkih, interesnih dejavnostih in tudi pri pouku. Pripravljajo več delavnic, razstav, pogovorov. Vse to bo na ogled od 8,30 do 10. ure, ko se bo pričela zaključna prireditev z naslovom "Pozdrav pomladi", kjer se bodo v glasbenimi, ritmičnimi in plesnimi točkami predstavili vsi učenci. Vabljeni vsi, ki jih delo v metliški šoli zanima.

Revni šolajo za bogate

Bela krajina se lahko "pohvali" z zelo nizko izobrazbo svojih prebivalcev. Alarm bi morala sprožiti že vest, da vse več Črnomalčev zaključijo le drugo stopnjo izobrazbe. Pa vendar je med Belokranjci tudi veliko zelo nadarjenih. Samo v letošnjem šolskem letu prejema Zoisovo štipendijo 72 dijakov in 48 študentov. In če vemo, da ima Bela krajina trenutno 2.453 študentov in 1.400 dijakov, kar je približno polovica aktivne belokranjske populacije, potem se ji res ne bi bilo potrebno bati za izobrazbeno.

Pa je res tako? Dosedanje izkušnje so pokazale, da revna Bela krajina - to dokazuje tudi veliko število državnih štipendij - izobražuje za centre, zlasti za Ljubljano, ki se hitreje razvijajo kot podeželje. Študenti so hitro prilagodljivi, in če znajo sami sebe še dobro tržiti, je razumljivo, da jih ne bo nikoli več nazaj v rojstno deželo. So pač takšni časi, da se izobraženci lovijo na denar, težko pa na lokalpatriotizem ali na prepričevanje, kako jih Bela krajina potrebuje. In če se že kateri ujame na slednje in se odloči vrniti se domov, je kmalu razočaran, bodisi zaradi nerazumevanja ali pa preprosto zato, ker nima kam priti. Problem je, ker tudi delodajalcev s primerno izobrazbo ni veliko. Pa smo zopet na začetku začaranega kroga, kajti še več izobražencev ostane na primer v Ljubljani, v Beli krajini pa se revščina le še poglablja.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Boljši časi za mlin?

Propadajoči Flekov mlin v črnomaljskem starem mestnem jedru namerava odkupiti občina

ČRNOMELJ - Flekov mlin ob Lahinji v črnomaljskem starem mestnem jedru je kraju vse prej kot v ponos. Še ko je imel stanovalce, je vztrajno propadala, odkar pa je ostal prazen, je propadanje le še hitrejše. Okna in vrata so razbita, streha pušča, fasada se lušči, okolica pa je zaraščena in nasmetena.

Pa vendar ima Flekov mlin lastnika, saj je bil z denacionalizacijo vrnjen lastnicam, ki pa bivajo v tujini in že več let nameravajo stavbo prodati. A očitno je bila predvsem cena kriva, da ni dobila novega lastnika. Prvotno je bil namreč mlin naprodaj za 120.000 DEM, pozneje pa za 20.000 DEM ceneje.

Ker pa je mlin v starem mestnem jedru, katerega zaščita je skrb občine, se na občini zavedajo, da ga morajo zaščititi. Če ne zaradi drugega, že zaradi varovanja naravne in kulturne dediščine ter zaradi varovanja izgleda starega mestnega jedra. Gre pa tudi za pomembno stavbo v Črnomlju, saj je vpletena v zgodovino mesta, pripovedka pa jo povezuje celo z imenom Črnomlja. V mlino je bila tudi prva elektrarna, ki je dajala mestu električno energijo. To so tudi glavni razlogi, da ne mesto ne občina ne moreta dovoliti, da bi zgradba propadla. Sedaj, ko je prepriščena sami sebi, pa ji grozi prav to.

Na občini so spoznali, da med lastnicami mlina ni ne soglasja ne zanimanja, da bi ga katera ohranila, zato so se odločili, da ga odkupijo in zaščitijo, v prihodnje pa opredelijo njegov namen. Zavedajo se, da bi bil glede na lego sredi mesta primeren za turizem, obrt ali malo elektrarno. Zato se je občina tudi pogajala z lastnicami, ki so znižale kupnino na 6 milijonov tolarjev, plačljivo v dveh obrokih v letošnjem in prihodnjem letu. S tem so se na zadnji seji občinskega sveta strinjali tudi svetniki. Tako lahko vsaj upamo, da bo mlin ne glede na to, čemu bo namenjen, v prihodnje mestu v ponos in ne več v sramoto.

M. B.-J.

MESTNA SRAMOTA - Flekov mlin v središču Črnomlja je ob vztrajnem propadanju deležen neprestanega zgražanja mimoidečih. Ko ga bo občina odkupila, naj bi se mu obetali boljši časi.

DOLENJSKI LIST

KONCERT KITARSKEGA DUA

ČRNOMELJ - Glasbena mladina Bele krajine pri Glasbeni šoli Črnomelj vabi v ponedeljek, 21. aprila, ob 19. uri v dvorano župnijske Karitas na koncert kitarškega dua Eve Hren in Uroša Usenika. Oba sta študenta 3. letnika kitar pri prof. Andreju Grafenaurju na ljubljanski Akademiji za glasbo. S tem koncertom, katerega posnetek bo mogoče slišati na programu Radia Slovenije na tretjem programu v petek, 25. aprila, ob 9. uri, se zaključuje letošnji cikel koncertov GM odra sezone 1996/97. V organizaciji GM bele krajine so učenci OŠ Šmihel v ponedeljek, 14. aprila, v Operi prislunhli Gorenjskemu slavčku, v torek in sredo pa so bili v Cankarjevem domu na glasbeni mladinski matineji dijaki Gimnazije Novo mesto, učenci OŠ Dolenjske Toplice in OŠ Raka.

M. B.-J.

V začaranem stanovanjskem krogu

V črnomaljski občini gradijo vse manj neprofitnih in socialnih stanovanj, upravičencev pa je vedno več - Denarno izčrpani lastniki stanovanj - Kako bo s kurjenjem?

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini se vrtijo v začaranem krogu. Zaradi težjih gospodarskih razmer se je gradnja stanovanj skoraj ustavila, zlasti neprofitnih in stanovanj za socialne upravičence. Število upravičencev do takšnih stanovanj pa narašča predvsem zaradi zaostrenih gospodarskih razmer.

Država preko Stanovanjskega sklada RS sicer kreditira gradnjo neprofitnih stanovanj preko neprofitnih stanovanjskih organizacij, ne kreditira pa gradnje socialnih stanovanj. Samo lani pa se je v črnomaljski občini prijavilo na razpis za socialna stanovanja 34 prosilcev. Na prednostno listo se jih je uvrstilo 18, na listo za zamensko stanovanje 7, medtem ko je bilo 9 prosilcev izločenih, ker niso izpolnjevali razpisnih pogojev. A dodelili so le dve socialni stanovanji.

Vendar imajo tudi mnogi od tistih, ki so kupili stanovanja, velike težave. Nakupi so namreč nekatere tako izčrpali, da se neradi in težko odločajo za tekoče, kaj šele za investicijsko vzdrževanje. Posledica tega je hitro propadanje posameznih stanovanj, celotne večstanovanjske hiše ter tudi skupnih delov in naprav. Pri najemnikih pa so v ospredju težave pri poravnavanju stanovanjskih stroškov, problem subvencioniranja najemnin za stanovanja pa postaja vse večji. Materialno ogroženih je namreč že veliko več najemnikov stanovanj, kot jim v

občini lahko pomagajo s subvencijami.

Nič manj težav nimajo v Črnomlju z ogrevanjem večstanovanjskih hiš iz kotlovnice na Čardaku. S kotlovnico je upravljajo že več upraviteljev, zadnji pa je Apegas iz Ljubljane. Več kot desetletje so stroške za ogrevanje obračunavali tako, da je cena za kv. meter vsebovala celotno storitev,

torej stroške premoga, kurjača, drobnih popravil, elektrike za podpostaje in še česa. Apegas pa je zavrnil račune za porabo električne energije na podpostajah, češ, naj jih plačajo posamezni bloki sami. To je povzročilo med stanovalci precejšnje negotovnosti. Zato je podjetje Terca, ki upravlja s stanovanji, predlagalo občini kot lastniku kotlovnice, Apegasu in etažnim lastnikom, naj problem rešijo po mirni poti, da ne bo prihajalo do težav, ki lahko pripeljejo do še večjih nesoglasij.

M. B.-J.

Vrne se zelo malo izobražencev

Bela krajina ima več kot 3.800 dijakov in študentov, zlasti od prvih pa se le malokateri po študiju vrne v domači kraj - Periferija pri kadrih in izobraževanju

ČRNOMELJ, METLIKA, SEMIČ - Društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič je pretekli teden pripravilo okroglo mizo z naslovom "Izobraževanje, odraz potreb Bele krajine po strokovnih kadrih". Problem je namreč, da je izobrazba Belokranjcev izredno nizka, šolanje pa je zaradi oddaljenosti od centrov otežkočeno.

V Beli krajini sta le dve srednji šoli. Črnomaljska občina ima gimnazijo, program podjetniškega poslovanja, s prihodnjim šolskim letom pa bo imela še obrtni program strojništva. V Metliki pa je Tekstilna srednja šola. Vendar mnogi ne dokončajo več kot II. stopnjo izobrazbe, kar pomeni, da težko dobijo zaposlitev. Tako je sedaj v črnomaljski in semiški občini brezposelnih skupaj 1500 ljudi, torej je brezposelnost 22,3 odst., medtem ko je v metliški občini stopnja brezposelnosti 10,5 odst., brez dela pa je 400 ljudi. Kaže, da bi bilo letos moč zaposliti v črnomaljski občini 350, v metliški pa 79 ljudi. Na Dolenjskem so trenutno najbolj iskani zidarji, varilci, tesarji, natakariji in učitelji. Sicer pa je čakalna doba za pripravništvo leto in pol do dve leti, ne glede na to, ali gre za avto-

mehnika ali ekonomista. Navadno je čakalna doma tem daljša, čim nižja je izobrazba. Prav nizka izobrazba pa je lahko opozorilo izobraževalnim ustanovam, da pripravijo došolanje. V Beli krajini se s tem ukvarja predvsem Zavod za izobraževanje in kulturo, ki ima več kot 30 izobraževalnih programov in več kot 500 slušateljev.

Na okrogli mizi je bilo slišati, da je nizka izobrazba problem, ki se ga v Beli krajini še premalo zavedajo. Potarnajo že še, ne naredijo pa nič, da bi se izobraženci vrnili. Zalostno je, da nihče ne povpraša po Zoisovih štipendistih, medtem ko znajo v svetu nadarjenost učencev dobro izkoristiti. A ne le v svetu, predstavnik kluba belokranjskih študentov je potrdil, da se že v Ljubljani zelo potruditi,

• V letošnjem šolskem letu prejema republiške štipendije 816 belokranjskih dijakov in 110 študentov, Zoisove pa 72 dijakov in 48 študentov. Število razpisanih in podeljenih kadrovskih štipendij pa hitro upada. Medtem ko jih je bilo leta 1988 v Beli krajini razpisanih 440, jih je letos le še 44, in sicer največ za študij na VII. stopnji in na tehničnih fakultetah. V letošnjem letu pa je v Beli krajini razpisanih tudi 74 učnih mest, in sicer v črnomaljski občini največ za avtomehanike, frizerje in avtokleparje, v metliški pa za frizerje in mizarje.

jo, da obdržijo sposobne študente, tudi belokranjske. Zato ne čudi, da se izobraženci z obrobja selijo v središča. Te pa bi morali privabiti nazaj v Belo krajino. Kot je izzvenelo na okrogli mizi, je bilo to že doslej težko, še težje pa bo vnaprej, ko je razkorak med na primer razvito Ljubljano in nerazvito Belo krajino vse večji.

M. BEZEK-JAKŠE

Črnomaljski drobir

BRSKANJE - Črnomaljski svetnik Janez Kure je na sejah občinskega sveta že nekajkrat dal pobude in pozval na Komunalno, naj bi Romom omogočila organizirano brskanje na deponiji komunalnih odpadkov pri Vranovičih. Kako natančno naj bi organizacija takšnega brskanja izgledala, si je težko predstavljati. A tiste, ki bi si jo radi ogledali, bomo morali za razočarati, saj po odgovoru Komunalne sodeč, iz Kuretove muke očitno ne bo kruha. Komunalci namreč zatrjujejo, da bi s tem, ko bi dovolili organizirano brskanje po deponiji, kršili veljavno zakonodajo.

BOLŠJAK - Sedaj je pravi čas za generalno splošno občinsko čiščenje hiš. Vendar Črnomalčjem svetujemo, da vsega s podrejših, iz kleti in omar, kar se jim ne zdi več uporabno, ne zavržejo. Morda bo komu prišlo še kako prav, pa še kakšen zaslužek bo kapnil v žep ob tem, ko se boste znebili v vas nepomembne stvari. V okviru praznovanja florjanovega, ki bo letos že tretjič, bo v nedeljo, 4. maja, v atriju črnomaljske komende namreč boljši sejem. Kakšna bo ponudba, bo torej odvisno tudi od vas.

STISKA - V adlešiškem kulturnem domu se je v zadnjem času zvrstilo kar nekaj prireditev in vse so bile zelo dobro obiskane. Vedno je zmanjkalo sedežev, a še pri stojiščih je bilo precej gneče. Zato se bodo morali v Adlešičih odločiti: ali organizirati manj odmevne prireditve ali pa razširiti dom. Vsaj po ribniško, če že drugače ne.

Semiške tropine

AVTOMOBILI - Na semiškem občinskem svetu je bilo precej živo, ko je tekla beseda o Romih, ki se prevažajo naokrog brez voznških dovoljenj, z neregistrirani in močno oporečnimi vozili. Slišati je bilo več predlogov, kako rešiti te probleme. Najbolj glasni pa so bili tisti, ki so predlagali, naj bi vsa oporečna vozila za določen čas odvzeli, dokler ne bosta tako sofer kot avto sposobna za na cesto. To bi bila zares idealna rešitev. Toda kaj, ko je pri še tako genialni rešitvi kakšna pomanjkljivost! Tako niti v semiški niti v črnomaljski občini nimajo prostora, kamor bi vozili to avtomobilsko kramo. Če pa bi jo privražali na policijsko postajo, bi bili lahko v enem dnevu zasuti z njo nekaj nadstropij visoko. Očitno bo torej potrebno najti še kakšno rešitev.

POPULARNOST - Slavo Plut se je na metliškem sejmu drobnice v soboto dopoldne počutil kar nekoliko zapostavljena, saj je bila v središču pozornosti njegova kozica Lizika. Povsem drugače pa je bilo istega dne popoldne na reviji otroških folklornih skupin v Adlešičih. Ko se je namreč Slavo pojavil na odru s svojo "ramoniko", je požel velik aplavz. Pa ne zato, ker bi ga gledalci morebiti zamenjali za semiškega osnovnošolskega mulca.

Kazni smešijo delo inšpektorjev

Pogovor z inšpektorji o ekoloških problemih na Kočevskem - Največ o gnojevki - Za neuspešnost preganjanja kršiteljev inšpektorji krivijo kaznovalno politiko

KOČEVJE - Na pobudo Zelenih Kočevja so se prejšnjo sredo v Kočevju sestali predstavniki Zelenih, občine in inšpekcijskih služb, da bi se pogovorili o možnostih učinkovitega ukrepanja na nekatere pereče ekološke probleme na Kočevskem. Pogovora se je udeležil tudi glavni republiški inšpektor za okolje in prostor Vekoslav Rajh.

Predsednik Zelenih Branko Dekleva je v uvodu predstavil lani opravljeno raziskavo o vplivu gnojenja na podtalne vode in pred nedavnim končano hidrološko karto krovne ranljivosti - prepustnosti tal na Kočevskem polju, ki bi, kot je dejal, morala postati osnova za izdelavo gnojilnih načrtov. Poudaril je, da obe raziskavi dajeta dovolj osnov za podkrepitev potrebe po nadaljnjih raziskavah vpliva gnojevke, ki ga opažajo že tudi preprosti prebivalci Kočevske na močno spremenjeni

travniški vegetaciji.

Decembra lani sprejeta vladna uredba o vnosu nevarnih snovi v tla prinaša, kot je povedal Vekoslav Rajh, več možnosti za skupno delovanje inšpektorjev za okolje, zdravstvenih in kmetijskih inšpektorjev, tudi ko gre za gnojeko. Vendar je težava v tem, da še ni potrebnih tolačenj uredbe, prav tako pa inšpekcijske službe pestijo kadrovske težave, saj je v vsej Sloveniji denimo le 25 inšpektorjev za okolje, tako da je za 30 občin ljubljanskega območja komaj 8 inšpektorjev.

Sicer pa je, kot je poudaril Rajh, pomočnik Matej Magajna, po ugotovitvah inšpektorjev gnojilni načrt M - KG oziroma prašičje farme v Klinji vasi (ta je od leta 1986 do danes, kot je povedal inšpektor za okolje Darij Klun, strinjali pa so se tudi Zeleni, veliko postorila za ublažitev ekoloških problemov na Kočevskem)

»pokrit«; vprašanje pa je, kako ga izvaja. Za ugotavljanje tega pa inšpektorji niso pristojni, ukrepanje lahko le, kot je povedala kmetijska inšpektorica Tatjana Jerbič,

• **Republiški inšpektor za okolje in prostor Vekoslav Rajh je povedal, da je vzrok, da ni pravih rezultatov, v kaznovalni politiki. Po njegovem sodniku za prekrške niso dovolj ostri, saj zastara kar 90 odstotkov vseh predlogov, ki jih podajo; če pa že izrečejo kazni, te, kot je dejal inšpektor Darij Klun, smešijo delo inšpekcijskih služb. Kot primer je navedel, da je bilo Mercator - Kmetijsko gospodarstvo za gospodarski prekršek, storjen 1. maja 1991, ko je pri gnojenju kmetijskih površin v Mahovniku gnojekva odtokala v cestni jarek, ob zaključku postopka leta 1993 kaznovano z vseh 800 tolarji, odgovorna oseba pa s 40 tolarji kazni!**

če dobijo prijavo, ki je lahko tudi anonimna, ustna ali pisna.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Matija Jerbič

Krajevne skupnosti ne bodo "občine v malem"

Za učinkovitejše delo ustanovljajo koordinacijo

KOČEVJE - Z nedavnim sprejemom spremembe občinskega statuta se je kočevska občina pridružila do tedaj 92 odstotkom vseh občin v Sloveniji, v katerih imajo krajevne skupnosti pravni status. Skupaj z že predtem sklenjenim dogovorom med krajevnimi skupnostmi o ustanovitvi neformalnega operativnega organa za dogovarjanje in izmenjavo izkušenj bo to kočevskim krajevnim skupnostim omogočilo ne le učinkovitejše delo, ampak tudi njihov enakovrednejši razvoj.

»Pravni status krajevnih skupnosti daje krajanom možnost odločati o stvareh, ki jih neposredno zadevajo kot krajan, hkrati pa imajo krajevne skupnosti večje možnosti za zbiranje denarja, za dogovarjanje in izvedbo posameznih akcij,« pojasnjuje pomen pravnega statusa KS predsednik največje kočevske KS Kočevje mesto Matija Jerbič. Po njegovem je strah nekaterih, da bi krajevne skupnosti s tem postale »občine v malem« povsem odveč. »V občinskem statutu so sedaj opredeljene naloge in pristojnosti krajevnih skupnosti tako, da ni možno, da bi svoj položaj zlorabljale,« pravi Jerbič.

Prva naloga krajevnih skupnosti, ki naj bi v prvi vrsti služile kot pomoč občinskemu svetu in občinski upravi kot zakonodajnemu in izvršilnemu organu pri izvajanju neposrednih nalog s kraji, je uskladitev aktov z občinskim statutom in zakonom o lokalni samoupravi.

M. L.-S.

PRVIČ PO GRAJSKI POTI

KOSTELSKO - Minulo soboto je bil prvi, pravzaprav testni, pohod po kostelski grajski poti, ki jo ureja Turistično športno društvo Kostel na območju vaške skupnosti Nova Sela-Banjalka. Poleg domačinov so se ga udeležili še pohodniki iz Kočevja in Ljubljane, en pohodnik pa je bil celo iz Nemčije. Med pohodom so ugotovili, da je potrebno pot še natančneje urediti in opremiti.

M. L.-S.

Opuščen zakon pustil za seboj še večjo zmedo

Prva razgrnitev predloga prostorskega plana

DRAGA - Izvajalec prostorskega projekta za vso občino Loški Potok je Area line, d.o.o., iz Cerknice. Prva predstavitev osnutka je bila 4. aprila v Dragi. Ob dokaj solidni udeležbi krajanov, so nejasnosti in pravila, ki bodo izhajala iz bodočega plana, razlagali Lili Mahne in Spela Gosak, v imenu občine Loški Potok pa inž. Vesel. Ugotovljeno pa je bilo, da je predloženi kartografski material dokaj nepopoln in mnogim nerazumljiv. Sicer so predlagane zazidalne meje za posamezna urbana naselja dokaj razširjene, dovolj ali vsaj nekaj prostora pa je še v naseljih. Žal pa kartografski prikaz ne daje prave slike, kar bo veljalo najbrž za celo občino. Ugotovljeno je, da je mnogo navidez še nepozidanih parcel, kar pa v celoti ne velja. Gre sicer za povsem legalne gradnje, ki pa zadnja leta niso bile vrisane v kataster.

Tako so nekateri prvič slišali, da so postopek in meritve za vris v katastrske dokumente stvar posameznika in da prinaša velike stroške. S tem pa se mnogi ne strinjajo, saj so bile izmere narejene že pred izdajo lokacijskega dovoljenja in seveda plačane, prav tako so bili občanom plačani veliki zneski za spremembo namembnosti zemljišč. Tako kaže, da je opuščen stari zakon za seboj povlekel še večjo zmedo na področju katastrske evidence.

A. KOŠMERL

VITRA VABI

SODRAŽICA - VITRA, center za uravnotežen razvoj podeželja, iz Cerknice vabi na predavanje, ki bo 22. aprila v osnovni šoli Petrici na Gori (KS Sodražica) ob 18. uri. O učinkoviti rabi energije bo govoril predstavnik agencije Aure. Sledila bo predstavitev ciljev Vitre v projektu »Dežela suhe robe«. Sponzor Termo bo predstavil termoizolacijske rešitve, primerne za podeželje, sponzor Rosil pa tesnitev oken. Zatem bo tiskovna konferenca.

KAJ ČAKA

»PRIDELOVALCE« SMETI

LOŠKI POTOK - Pisali smo že, da je občinski svet sprejel odlok, ki bo v bodoče urejal odstranjevanje odpadkov, občani pa bodo morali plačevati odvoze ali kriti vsaj del teh stroškov. To je glavna novost in tisti del odloka, ki občane najbolj zanima in ki bi naj vnesel več reda. Odlok je bil objavljen v zadnji številki lokalnega glasila Odmevi. Kot je nedavno dejal župan, odlok najbrž v tistem delu, ki zadeva plačevanje, letos še ne bo stopil v veljavo in tudi zneski plačevanja še niso znani. Dejstvo je, da je odvoz smeti na deponijo v Malo Goro drag, odlok pa naj bi bil nekakšen regulator za zmanjšanje količine odpadkov, predvsem tistih, ki jih je moč uničiti drugače ali celo koristno uporabiti.

Preklicali pobudo

Leta 1994 so bili Osilničani proti ustanovitvi občine, zdaj pa so za

OSILNICA - Na referendumu 29. maja 1994 se je večina krajanov takratne KS Osilnica odločila, da ne želi samostojne občine Osilnica. 3. oktobra 1994 pa je Državni zbor kljub tako izraženi volji občanov ustanovil občino Osilnica. Zato je predsednik takratne KS dal pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti takega sklepa Državnega zbora, ki je odločil v nasprotju z voljo krajanov.

Po dveletnem delovanju samostojne občine Osilnica pa se je volja krajanov spremenila. Na zboru občanov 31. marca letos je vseh 70 prisotnih občanov glasovalo za samostojno občino Osilnica. Tako so se odločili zato, ker so ugotovili, da je občina Osilnica, odkar je samostojna, zelo napredovala. Na osnovi take odločitve krajanov je občinski svet na seji 8. aprila letos sprejel sklep o umiku predloga za oceno ustavnosti in zakonitosti.

Izmed prispelih 6 ponudb osnutkov za občinski grb in zastavo so se odločili za grb pod geslom Unixox Ga s pripombo, da bo potrebno grb še nekoliko dopolniti, predlog o zastavi pa bo treba izdelati povsem na novo. Razpravljali so še spremembi rokov posameznih faz priprave lokacijskega načrta za cesto Kočevska Reka-Čačič; veliko je bilo danih tudi pobud in vprašanj o raznih zadevah v občini.

J. PRIMC

Ribniški zobotrebci

NI POVEZAVE - Osnovna šola v Dolenji vasi je ena redkih osnovnih šol v Sloveniji, na kateri menda ne poznajo nasilja, obenem pa je to tudi prav tista šola v ribniški občini, v kateri so ugotovili povečano sevanje radona. Povezave med nenasiljem in povečano izpostavljenostjo učencev in učiteljev naravnemu sevanju, saj kolikor vemo, ni. Četudi bi bila, bi glede na to, koliko pozornosti posveča naša država naravnemu sevanju (to pa je le nekaj več kot nič, saj naša zakonodaja ne upošteva nobenih omejitev za koncentracije radona v bivalnem in življenjskem okolju in zato še nima ustreznih zakonskih rešitev za sanacijo okolja, kontaminiranega z jalovino premogovih, uranovih in drugih rudnikov) zvedeli za to šele enkrat v prihodnjem tisočletju.

ZOBOTREBCI IN HLODI - Da so z novimi časi in novimi ljudmi iz naših »Zobotrebcev« nastali »hlodi«, kot smo se sami pošalili na svoj račun, je ugotovitev, ki je povsem upravičena. Zdaj so namreč takšni časi, da samo z »zobotrebem«, ne »zbo-děš« več nikogar. Še »udarec s hodom« je včasih premalo...

DANES O SOLATAH

VELIKE LAŠČE - Na Trubarjevi domačiji na Rašici bo danes, 17. aprila, ob 20. uri imela Marija Horjak čaj o solatah in njihovi pripravi. Vabljeni so članice aktiva podeželskih žena in druge ženske, zaželeni pa bi bili tudi moški.

Dobrepoljski krompirčki

ZAMENJUJEJO VODOVODNE CEVI - Poročali smo že o zamenjavi salonitnih vodovodnih cev od Rašice do Ponikev. Zdaj bodo salonitne cevi, ki puščajo, zamenjali tudi v Kompoljah in sicer z litoželeznimi.

KNJIŽNICA V DOBREPOLJU - Občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje so v skladu z novimi predpisi ustanovile Medobčinsko knjižnico, ki deluje, kot predpisuje novi odlok. V občini Dobrepolje je knjižnica odprta le dve uri na teden, zvedeli pa smo, da bo kmalu odprta še ob nedeljah (po maši).

LANI PADLI SKOZI - V Strugah je pripravila dobrepoljska kmetijska zadruga v sodelovanju z drugimi strokovnimi službami program agromelioracije za okoli 100 ha zemljišč. S tem programom so se prijavili na državni razpis, da bi država ta projekt sofinancirala - pa so »padli skozi«. Letos bodo ponovno startali na podoben razpis, saj ne nameravajo vreči puške v koruzo.

Ne bodo čakali na državo

KOČEVJE - S sklenitvijo prve obravnave odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o statusnem preoblikovanju javnega komunalnega podjetja Komunala Kočevje, p.o., v javno komunalno podjetje Komunala Kočevje, d.o.o., so občinski svetniki minuli četrtek naredili pomemben korak v smeri prizadevanj Zelenih Kočevja, da bi vpeljali organizirano zbiranje starih baterij. Čeprav ravnanje s posebnimi odpadki zakonsko še ni urejeno, se bodo v Kočevju lotili zbiranja baterij, če bo ocena predvidenih stroškov pokazala, da za občino to ne bo prevelika obremenitev.

Direktorica Komunale Bernarda Poje je povedala, da mora imeti izvajalec za to primeren objekt, naprave in tehnologijo pa tudi ustrezno strokovno usposobljene delavce, transportno sredstvo ter

sklenjeno pogodbo o predaji zbranih odpadkov v nadaljnje ravnanje. Razen primerne prostora Komunala drugega nima, vendar pa, kot je dejal Branko Dekleva, tudi ni potrebno, da ima, saj se omenjene zahteve nanašajo predvsem na radioaktivne snovi, kar pa baterije niso. Zato jim, kot je poudaril Dekleva, tudi inšpekcijske službe ne bodo delale težav, tako da ni potrebe, da bi čakali na državo, da bo uredila področje ravnanja s posebnimi odpadki, saj lahko v tem primeru čakajo zabojniki za baterije, ki so jih Zeleni nabavili že lani, shranjeni v zasebni garaži še lep čas.

Ob pomisleku Matije Jerbiča, da utegne časna deponija za baterije v Kočevju postati deponija za vso Slovenijo in opozorilo Jožeta Lindiča, da ne kaže preveč hiteti, ter pripombi Vincenca Janše, da odvoz posebnih odpadkov ni tehnični problem, marveč da je problem samov denarju, so svetniki sklenili, da se bodo o uvedbi zbiranja baterij dokončno odločili ob drugi obravnavi odloka.

M. L.-S.

PETRIČEVA SALAMA NAJBOLJŠA - V gostilni Kropce na Mali Slevici je bilo 11. aprila ocenjevanje domačih salam. Šestčlansko strokovno komisijo je vodil znani strokovnjak za suhomesnate proizvode dr. Stanko Renčelj, v komisiji pa so bili še: magistra veterinarske medicine Franc Kraljič in Ivan Lah ter predstavniki Kmetijskega zavoda Slovenije mag. Janez Koprivnikar, inž. Ana Ogorelec in inž. Janko Debeljak. Najboljše salame (ocenjevali so 33 vzorcev) so izdelali: 1. Franc Petrič (Velike Lašče - Škrlovičca), 2. do 4. mesto so si razdelili Jože Marolt (Ribnica - Gornje Podpoljane), Franc Zabukovec (Velike Lašče - Jakičevo) in Janez Borštnik (Velike Lašče - Prelesje). Prvak je prejel 6.000 tolarjev in praktično darilo, za osvojenost 2. do 4. mesto pa so bile podeljene nagrade po 4.000 tolarjev in praktične nagrade. Denarne nagrade je prispevala Občina Velike Lašče, praktične nagrade pa KZ Velike Lašče. Po ocenjevanju je dr. Stanko Renčelj predaval o salamah in suhomesnatih proizvodih. (Foto: J. Primc)

Lanski prihranek povečal proračun

Dobrepoljski občinski proračun se bo vseeno zadalžil za 3 milijone tolarjev - Letos pod streho prizidek pri šoli in mrliška vežica - Obnavljajo vodovode in urejajo ceste

DOBREPOLJE - Že sprejeti proračun občine Dobrepolje za letos predvideva za preko 369 milijonov tolarjev prihodkov in za preko 372 milijonov tolarjev izdatkov, za razliko (3 milijone tolarjev) pa se bo občinski proračun zadalžil. Med že običajnimi viri prihodkov sta letos še dva nova, in sicer prenos prihodkov iz preteklega leta v višini 109 milijonov tolarjev in 21 milijonov tolarjev iz delitvene bilance z občino Grosuplje.

Pri planiranih odhodkih za posamezne dejavnosti je največ, in sicer blizu 131 milijonov tolarjev, predvidenih za izobraževanje, nato pa za komunalno gospodarstvo in varstvo okolja (preko 75 milijonov tolarjev), cestno gospodarstvo (56 milijonov), otroško varstvo (19 milijonov), dejavnost občinske uprave (18,5 milijonov) tolarjev itd.

Pri cestnem gospodarstvu bo šlo največ, skoraj 30 milijonov tolarjev, za lokalne ceste, kjer je predvidenih 14 milijonov za posodobitev ceste Četež-Tisovec. Za vzdrževanje lokalnih cest je načrtovanih skoraj 8 milijonov in še trije milijoni za zimsko službo. Za krajevne ceste je predvidenih preko 20 milijonov tolarjev, največ za krajevno cesto Trzič, pa še za ceste

v Predstrugah 4 milijone, Lipa-Kolenča vas skoraj 4 milijone, Malo vas preko 2 milijona, za tekoče vzdrževanje krajevnih cest 1,8 milijona tolarjev itd. Za vzdrževanje gozdnih cest je predvidenih 2,5 milijona tolarjev.

Na področju komunalnega gospodarstva so najvišji odhodki predvideni za prenovno primarnega vodovoda (16 milijonov tolarjev), mrliško vežico 10 milijonov, kanalizacija Bruhanja vas-Podgorica 10 milijonov, nova vodovodna vrtna v Robu 6,5 milijonov, čistilno napravo v Potiskavcu blizu 3,5 milijona tolarjev itd.

J. PRIMC

Prvo zdravilišče za bolne otroke

40-letnica Centra za zdravljenje bolnih otrok v Šentvidu pri Stični - Idealno podnebje in okolje za nekdanji center, znan po odprtosti tudi za otroke "Juge"

ŠENTVID PRI STIČNI - Pretekli petek so številni gostje iz raznih slovenskih krajev, največ pa iz Ljubljane, na srečanju ob 40-letnici Zavoda za revmatične in srčne rekonvalescente za mladino dr. Marka Gerbca, ki so ga septembra 1996 preimenovali v Center za zdravljenje bolnih otrok v Šentvidu pri Stični, družno z delavci centra izražali zadovoljstvo in hvaležnost vsem, ki so kakorkoli prispevali za razvoj tega prvega sanatorija za otroke - revmatične rekonvalescente in kardiopate, kot ga je poimenoval prof. dr. Pavle Kornhauser.

Dr. Marjan Prodan je dejal, da je bila velika sreča, da sta bila med pobudniki in začetniki sedanjega centra dr. Kornhauser in tudi dr. Lev Mataj in da je izbrana lokacija zavoljo čistega ozračja in drugih prednosti idealna. Spomin na sodelovanje z njim je obudila dr. Ana Videnič. O zavodu v Šentvidu danes in jutri so spregovorili dr. Štefan Kopač, dr. Živa Kuntarič Ogrin in dr. Šana Vodnik, o zdravljenju juvenilnega revmatoidnega artritisisa s poudarkom na novih dognanjih o avtoimunih procesih je govorila dr. Marjana Kuhar. To, da je penicilin še ved-

no najprimernejše zdravilo pri streptokokni angini in preprečevanju revmatične bolezni, so ulemeljvali dr. Katja Seme, dr. Mario Poljak in dr. Marija Gubina.

Glavna medicinska sestra Marjeta Bijec je doživeto in toplo spregovorila o službi negovalke v zavodu, kjer morajo sestre v mnogih primerih nadomestiti starše, kajti v zavodu je kar okrog 60 odstotkov otrok iz socialno ogroženih ali problematičnih družin. V tej luči je doživljala boleznin in kakovost življenja kronično bolnega otroka prim. dr. Anica Kos. Kako

pa poteka šolska in vzgojna dejavnost v zavodu v Šentvidu, sta vsaka s svojega zornega kota osvetlili razredna učiteljica Silva Lavrič in specialna pedagoginja Vlasta Kovačič. Vse razprave bodo natisnjene v posebnem zborniku oziroma almanahu. Za to je poskrbel še tretji pokrovitelj petkovega srečanja - Pediatrična sekcija Slovenskega zdravniškega društva.

Gostje so si ogledali tudi razstavo slik in izdelkov okrog 70 hospitaliziranih otrok; zanje skrbi približno prav toliko strokovnega osebja. Srečanja so se udeležili tudi redki ivanški občinski svetniki. V imenu pokroviteljev Ministrstva za zdravstvo in ivanške občine, sta zbrane pozdravila državni sekretar dr. Janez Zajec in ivanški župan Jernej Lampret.

P. P.

ZAHVALA - Župan se je zahvalil za prispevek Silvi Lavrič in Marjeti Bijec z občinskim priznanjem, medtem ko je lahko dr. Kornhauserju in nekdanji direktorici zavoda Zinki Svetel že sporočil novico, da bo predsednik republike Milan Kučan v kratkem dr. Kornhauserju izročil srebrni znak svobode, Svetelovi pa častni znak. (Foto: P. P.)

ZORČEVA TIK ZA KVASOM - Na 3. salamiadi, ki jo na Repčah prireja trebanjska kmetijska svetovalna služba v sodelovanju s turistično kmetijsko Brezovar, so preteklo nedeljo razglasili, da je med 24 salamami najboljši izdelek kmeta Alojza Kvasa, takoj za njim pa se je uvrstila salama Marice Zorc, prodajalke z Mirne (na posnetku ji mag. Igor Kastelic, predsednik ocenjevalne komisije in glavni tehnolog v Mesninah Kranjskih, izroča priznanje); in da ne bi bil ožen v stehi Zorčevih je njen mož Tomnaž, mesar po poklicu (najverjetneje kriv za takšno uvrstitev soproge), pristal na 3. mestu. Kastelic je salamarjem na Repčah zaupal marsikakšno skrivnost, kako izdelati dobro domačo salamo. (Foto: P. P.)

OBČINSKA PEVSKA REVUIJA V SEVNICI - Predsednik ZKO Sevnica Jože Novak (prvi z leve) in prof. Eddvard Goršič, selektor za revijo Pesem Posavja, ki bo 17. maja v krški občini, sta čestitala pevcom in pevovodjem za nastope in petje, ki je po Goršičevih besedah vsako leto bolj ubrano. Na posnetku: pred MePZ Primož Trubar iz Loke stojijo še njihova zborovodkinja Taja Balog, Franc Bastardi (umetniški vodja Lira Krmelj), Romana Pernovšek (Corona Boštanj), Stane Peček (MePZ Lisca Sevnica), Ciril Udovč (MePZ Jutranjka) in Emil Lenarčič (oktet Jurij Dalmatin). Goršič je za revijo že izbral loški in Jutranjkin zbor, možnosti pa imajo še liščani. (Foto: P. P.)

Rojstvo knjige praznik za založbo

Najnovejšo delo dr. Kristine Brenkove "Bežna srečanja" avtorica in založba Karantanija prvokrat predstavili na osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu

ŠENTRUPERT - Pred 15 leti so na šentruperski osnovni šoli prvokrat obeležili dan šole. Leto pozneje so jo tudi uradno poimenovali po rojaku iz teh krajev, akademiku dr. Pavlu Lunačku. Na tega dvakratnega Prešernovega nagrajenca šentruperska šola obuja spomin že 20 let. Na letošnji dan šole pa je na pobudo ravnateljice prof. Jožeta Zupana dr. Kristina Brenkova skupaj z urednikom založbe Karantanija predstavila svojo najnovejšo knjigo "Bežna srečanja".

Mimogrede: ravnatelj Zupan je učencem, sodelavcem in gostom

ob tej priložnosti oznanil tudi veselo novico, da je Tatjana Jakac obljubila, da bo šoli podarila Jakčevo grafiko - portret dr. Pavla Lunačka. Te novice je bila vesela tudi na prireditvi prisotna dr. Lu-

načkova življenjska sopotnica Anica.

Zupan pa je postregel še z dvema novicama; da je šolsko umetniško zbirko obogatil z dvema barvnima in dvema črnobelima ilustracijama Savo Sovre, svoja prispevka v že tako bogato šolsko zbirko del priznanih slovenskih likovnikov umetnikov pa sta obljubila že tudi Jože Ciuha in Tomaž Kržišnik. Ob dnevu šole v Šentrupertu je kitajska slikarka Huiquin Wang seznanila šentruperske učence z batikom.

Dr. Brenkova je Zupana, ko jo je ta nagovarjal, naj pride na šolo, vprašala, kako naj predstavi knjigo, ki še ni izšla. A ker je zaupal uredniku založbe Karantanija Davidu Tasiču, je verjel, da se bo vso vse izšlo po željah in načrtih. In res se je, saj je bilo največ skrbi s strojem iz Nemčije, s pomočjo katerega so izdelali reprezentančno naslovnico knjige, na kateri sta Božidar in Tatjana Jakac. V Bežnih srečanjih pa dr. Brenkova predstavlja med drugimi tudi Almo Karlinovo, Toneta Kralja, Frana S. Finžgarja, Iva Šubica, Vido Brest... "Z Vido Brestva se dobro poznali. Napisala je odlični otroški potopis iz Afrike. Zaupati je treba ljudem, da se bo vse srečno dogajalo in zaključilo," je poudarila dr. Brenkova in se znova zahvalila "za korajžo" Jožetu Zupanu, urednikoma Davidu Tasiču in Dušanu Čatru.

P. PERC

OBČINSKI ZBOR SLS PODRUŽNICE LITIJA

ŠMARTNO - V nedeljo popoldne so se na občnem zboru zbrali člani in simpatizerji SLS podružnica Litija, da ocenijo opravljeno delo in si zastavijo program za leto. Za predsednika podružnice je bil ponovno izvoljen poslanec v državnem zboru Franci Rokavec, za predsednika upravnega odbora pa načelnik za finance v litijski občini Marko Juvančič. Zbor sta se udeležila minister za kmetijstvo in gozdarstvo Ciril Šmrkole, ki je odgovarjal na številna vprašanja, in minister za zdravstvo dr. Marjan Jereb s soprogo Berto, podpredsednico SLS.

K. Š.

POŠTNI ŽIG IN SPOMINSKI OVITEK

LITJA - V soboto, 12. aprila, je minilo 45 let, odkar je bila Litija povzdignjena v mesto. Ta dan je v statusu Mestne skupnosti zapisan kot praznik mesta Litija. Na predvečer prazničnega dne je v poslopju litijske pošte zbrane meščane nagovoril predsednik Villa Litta kluba Fundacije Litija, Martin Brilej, in predal v uporabo poštni žig in spominski pisemski ovitek. Istega dne so začeli uporabljati tudi poseben ilustrirani dnevni žig s premenljivim datumom avtorja Nandeta Rupnika, ki je izdelal ilustracijo po skici Martina Brileja. Litijski ilustrirani poštni žig je tretji v Sloveniji. Prej so ga začeli uporabljati v Idriji in Bohinju.

K. Š.

DOLENJSKI LIST

FRANC JEVNIKAR se zahvaljuje volilcem za zaupanje na volitvah za župana občine Trebnje. Hkrati volilce občine Trebnje vabi na volitve drugega kroga, v nedeljo, 27. aprila 1997.

Metelko le za 70 glasov ob zmago že v prvem krogu

V drugi krog nadomestnih volitev za župana 27. aprila še Franc Jevnikar

TREBNJE - Nedeljskih nadomestnih volitev za župana se je na 45 voliščih v trebanjski občini udeležilo 47,88 odstotka ali 6466 volilcev. Najboljša je bila udeležba v KS Dobrnič, in sicer na volišču Korita (89,68 odst.), v Dobrniču pri Janezu Smolčiču (82,69) in na Sv. Vrhu pri Mokronogu (72,80 odst.), najslabša pa v Mokronogu (volišče na krajevem uradu - 29,81 odst.), na volišču Mirna I (31,82) in v Velikem Gabru (32,68 odst.).

Preprečljivo je zmagal skupni kandidat SLS in SKD Alojzij Metelko (48,93 odst. ali 3048 glasov), ki mu je za končno zmago že v 1. krogu zmanjkalo le 70 glasov! Z Metelkom se bo za županski stolček v 2. krogu 27. aprila pomeril kandidat LDS (s podporo ZLSD) Franc Jevnikar (24,21 odst. oz. 1508 glasov), iz volilne tekme pa sta izpadla nestranskarki kandidat (s podporo lokalne SDS) Jože Vencelj (17,82 - 1100) in kandidat DeSUSA Bogdan Breznik (9,04 odst. oz. 563 glasov).

P. P.

Alojzij Metelko je optimist tudi pred drugim krogom volitev

Bo na cesti končalo 177 delavcev?

V anketi delodajalci v Posavju letos napovedujejo 334 presežnih delavcev - 177 naj bi jih šlo v odprto brezposelnost - V Sevnici povečanje nezaposelnosti

BREŽICE - Območna enota Republiškega zavoda za zaposlovanje (RZZ) s sedežem v Sevnici je na novinarski konferenci na Uradu za delo v Brežicah med drugim predstavila tudi zaposlitvene možnosti v letu 1997. Po opravljeni anketi 388 enot s 16.765 zaposlenimi (odgovorilo jih je 218, to je dobra polovica, ki pa zaposluje 85 odstotkov zaposlenih v vseh anketiranih enotah) načrtujejo ta podjetja nadaljnji upad zaposlenosti.

Povprečno število zaposlenih naj bi letos upadlo glede na lansko leto za 318 oseb, če upoštevamo le decembrska gibanja, pa gre za 199 oseb. Saša Mohorko je povedala, da podjetja napovedujejo 334 presežnih delavcev, od tega 177 takšnih, ki naj bi po 6 - mesečnem čakanju zapustili delodajalca in prešli v odprto brezposelnost. Pričakujejo še priliv 70 presežnih delavcev, ki jim pollet-

na čakalna doba poteče v prvi polovici letošnjega leta. Presežke je napovedalo 28 podjetij s 5475 zaposlenimi. Poleg rudarstva naj bi v težave zašlo predvsem veliko zaposlenih v tekstilni in kovinsko-predelovalni industriji zavoljo napovedanih presežkov in zelo okrnjenih možnosti za novo zaposlovanje.

Za letošnje leto so podjetja napovedala 177 delavcev, ki naj bi prešli v odprto brezposelnost. Stečaj brežiške Agrarie je "prispeval" še 33 presežnih delavcev, iz radeške papirnice pa se bo med presežne delavce preselilo 19 delavcev iz Posavja.

Medtem ko je bilo konec lanskega decembra v regiji še 5229

Direktor RZZ OE Sevnica Tone Koren je na novinarski konferenci povedal, da je 28 zaposlenih v tej enoti opravilo veliko nalogo, da vloga zavoda ni le preštevovanje brezposelnih, ampak pomagati zadržati zaposlitev. Zaostrili so dajanje družbenih denarnih pomoči in nadomestil. Delodajalce bodo skušali spodbuditi za kadrovske štipendiranje.

brezposelnih, je njihovo število v marcu upadlo na 5054. Medtem ko naj bi sevniki občini brezposelnost porasla, se bo v krški znižala, v brežiški pa bo ostala na isti ravni. Konkurenca med brezposelnimi bo še zmeraj precejšnja, saj delovnih mest ob množici iskalcev zaposlitve ni na pretek. Na zavodu in tudi sami delodajalci opozarjajo, da se soočajo s precejšnjimi poklicno-izobrazbenimi neskladji med ponudbo in popraševanjem.

P. P.

Padel s traktorja, kasneje pa ga je ta pokopal

Nenavadna nesreča pri Sevnici

ZAVRATEC - V ponedeljek, 14. aprila, ob 20.45 je 57-letni A. A. vozil traktor od Zavratca proti Veliki Hubajnici. Blizu hiše Zavratec št. 15. je zavil desno po klanecu navzgor. Na hidravliki traktorja je na lesenem podestu med vožnjo stal 59-letni K. J., ki je ob zavijanju padel s traktorja na bankino, voznik pa je to opazil šele po 40 metrih.

Za traktoristom je vozila z osebnim avtom 25-letna T. A. s sopotnikom T. K., ki sta padlemu takoj priskočila na pomoč. Tadvda sta ob pomoči B. J. ponesrečenega prinesla do vrat osebnega avtomobila, takrat pa se je vrznilo s traktorjem vrnil traktorist A. A. Ko so mu ostali trije pojasnili, da bodo poskrbeli za ponesrečenega, se je traktorist vrnil do traktorja, vendar se je ta ob premiku prevrnil preko bankine na nasip. S kabino traktorja je prišel v neposredno ravno z osebnim avtomobilom, nato pa se je traktor prevrnil na bok, tako se je traktor naslonil na avto. Pešca T. K. in B. J. sta se za las izognila traktorju, ki je, drseč, za sabo potegnil tudi K. J., ki je oblašal pod traktorjem.

Zaradi poškodb glave in vratu je med prevozom v bolnišnico umrl. Traktorist je med prevračanjem ostal v traktorju, poškodb ni dobil (policisti so mu namerili 1,69 promila alkohola), traktor pa je zadel še pešca T. K. v glavo in nogo ter ga lažje poškodoval.

Krško zdravstvo vse bolj boleče

Neznosna prostorska stiska v Krškem, Kostanjevičani pa opozarjajo na pomanjkljivo zasedenost pri njih - Zaradi nejasnosti državne politike težave s specializacijo

KRŠKO - V občini Krško se s težavami v zdravstvu - pri tem izstopa prostorska stiska - ukvarjajo pravzaprav vse od 15. stoletja, ko so rajhenburški grofje v Krškem ustanovili špital. V sedanji stavbi zdravstvenega doma v Krškem, ki je bila pretesna že pred 30 leti, ko so jo uredili za zdravstveno oskrbo, že vsaj 10 let niso izpolnjene sanitarne in zakonske določbe za nemoteno obratovanje.

Zato je bil na občinskem svetu sprejet sklep o graditvi novega zdravstvenega doma na Spodnjem Griču (investicija je vredna milijardo tolarjev), ki bo s 4.500 kvadratnimi metri, kar je trikrat večja površina kot v sedanjem domu v Krškem, omogočal normalne delovne pogoje, ne bo pa pomenil večjega števila enot ali dodatnih zaposlenih, zvišal se bo le standard pacientov, ki je v sedanjem zdravstvenem domu v Krškem resnično nemogoč. V letošnjem občinskem proračunu bo denar namenjen le za projektno dokumentacijo, gradnje te investicije pa osnutek proračuna ne predvideva. Medtem pa prebivalci krajevne skupnosti Kostanjevica opozarjajo na pomanjkljivo zasedenost tamkajšnjega zdravstvenega doma. Prav zato bo v kratkem v Kostanjevici sklican zbor krajanov. Kot pravi direktor zdravstvenega doma dr. Rudolf Ladika, je bil zdravstveni dom v Kostanjevici grajen v 80. letih, ko so bila aktualna razmišljanja o razvijajočem se turizmu, ki so vključevala zdravilišče in galerijo pa tudi kardiokirurško kliniko. Takrat so menili, da bo potrebno v Kostanjevici čimveč specialistov, ta ideja je vključevala tudi gradnjo večjega zdravstvenega doma. S krčenjem zdravstvenega programa na državni ravni (v sedmih letih se je število zdravnikov v Krškem tako zmanjšalo za 7, na današnjih 18) je danes tako za Kostanjevico po besedah direktorja realna slika 2 zdravniški ekipe, kar se bo dejansko zgodilo po 1. maju, po normativih Zavoda za zdravstveno varstvo pa občinam, ki imajo od 15 do 30 tisoč prebi-

valcev (občina Krško jih ima le dober tisoč manj kot 30 tisoč), med vikendom pripada 1 dežurna ekipa, ki je nameščena v Krškem.

"Pri tem ni nepomembno, da imamo v Krškem na voljo stalnega spremljevalca 24 ur na dan, čeprav zavarovalnica krije stroške le za 80 ur tedensko; razliko krijejo iz lastnih sredstev," pravi dr. Ladika in poudarja, da zdravniki

dr. Rudolf Ladika

• Po zakonodaji morajo zdravniki do leta 2.000 končati specializacijo za delo v splošni medicini, vendar je poleg financiranja težava tudi v tem, da nihče ne pokriva izpada za zdravnike, ki so na specializaciji, Zavod pa šteje, kot da ti delajo, saj država očitno ne priznava sistema izobraževanja, ki ga je sama predpisala. Prav zato so dali zdravstveni domovi ministrstvu ultimatum, da bodo v primeru nerešenega problema do 1. maja vse specializante poklicali nazaj v zdravstvene domove. Zaradi nejasne zdravstvene politike države se tudi ne ve, kakšna bo prihodnost pediatrije, zato se zdravniki ne odločajo za specializacijo te stroke.

niso plačani le na osnovi prisotnosti na delu, ampak tudi po doseženih rezultatih, tako da so prisiljeni imeti ljudi zaposlene tam, kjer je največ prebivalcev. "Če se bodo prebivalci Krškega sprijaznili, da imajo osebnega zdravnika v Kostanjevici, lahko enega zdravnika takoj preselimo v Kostanjevico. Ne moremo pa istočasno zahtevati zdravnika v Krškem in polne prostore v Kostanjevici."

T. GAZVODA

Dom - podaljšana roka bolnice

Krški dom upokojencev je pretesen - Veliko takih, ki težko hodijo - Osebe se izobražuje

KRŠKO - V tukajšnjem domu upokojencev, ki je začel delovati leta 1976 kot enota zavoda iz Impolje in ki se je predlani osamosvojil, danes biva 110 stanovalcev in je 42 zaposlenih. Dom je danes premajhen, saj so ga postavili za 85 stanovalcev, in neustrezne. Po besedah direktorice Jožice Mikulanc bi v Domu upokojencev potrebovali precej prostora, npr. za delovno terapijo, fizioterapijo in skupni večnamenski prostor. Vsega tega zdaj ni, vendar bo v novem domu upokojencev, ki ga v Krškem že več let zidajo in katerega gradnja gre h koncu. Obstoječi dom so zgradili kot stanovaljski blok za posvem zdrave ljudi. Toda danes je izmed stanovalcev kar tri četrtine takih, ki se gibljejo težko ali sploh ne, kar pomeni veliko težavo tako zanje kot za osebe. V domu imajo trikrat tedensko zdravnika in pri zaslugi tega in prizadetosti osebja nimajo težav s preležaninami. Za dobro počut-

je stanovalcev se trudijo tudi z različnimi dejavnostmi. Med vrsto prireditev, ki jih pripravljajo ob praznikih, je bila zadnja ob materinskem dnevu, ki so ga v domu nastopili trboveljska vokalno-instrumentalna skupina in učenci osnovne šole Jurija Dalmatina iz Krškega. Razvedrilo stanovalcev sta sicer namenjena tudi vsakoletni piknik in izlet. Dom skušajo kar najbolj vključiti v okolje in s tem odpravljati strah ali odpor pred njim.

Kot je povedala direktorica, se domska uprava trudi, da bi stanovalcem kar najbolj ustregla. Res pa je, kot je dejala Mikulanc, da zavodi, kakršen je tudi krški upokojenski dom, že postajajo podaljšana roka bolnišnic. Mnogi stanovalci pridejo v dom naravnost iz bolnice in so, kot rečeno,

• Velika večina stanovalcev Doma je samoplačnikov, drugim pa doplačujejo svojci ali iz proračuna.

• Veliko primerih skoraj povsem priklenjeni na postelje. Bolničarke in drugo osebje doma vključujejo v različna izobraževanja. Kadrovskih težav Dom nima, kajti večina delavcev je v tej ustanovi že dolgo obdobje, pa celotna ekipa dela lažje in uigrano.

L. M.

Brigadirji se ponovno združujejo

KRŠKO - Borčevska organizacija se je lani odločila spodbuditi organiziranje brigadirjev mladinskih delovnih brigad - brigadirjev, ki so po 2. svetovni vojni z udarniškim delom pomagali obnoviti in graditi domovino. Tovrstno ponovno organiziranje bivših in novih članov ter simpatizerjev oživlja tudi v severovzhodnem delu Slovenije. "Želeli bi, da bi se klubi ustanovili v vseh treh posavskih občinah, v občini Krško še letos, naš cilj pa je druženje in seveda tudi akcije: od pomoči starejšim občanom do ohranjanja in vzdrževanja spomenikov, ki pričajo o zgodovini in kulturi slovenskega naroda ne glede na politično prepričanje, in še kaj," pravi Dušan Vodlan, delegat v pokrajinskem odboru in koordinator za Posavje, in vabi vse, ki bi se želeli pridružiti takšnemu klubu, da pokličejo na telefon 0608 22 269.

Eno od prvih dejanj nastajajočega kluba Mladinskih delovnih brigad Posavja bo udeležba na srečanju ob 50. obletnici gradnje ceste Celje - Sempeter, ki bo 24. maja na letališču v Levcu, iz Krškega pa bo organiziran tudi avtobusni prevoz. Na srečanje niso vabljeni le bivši brigadirji vseh akcij prostovoljega dela, pač pa tudi njihove družine in prijatelji v želji, da bi znali tudi v bodoče graditi trdne mostove pravega prijateljstva ne glede na strankarsko ali versko pripadnost.

T. G.

Dušan Vodlan

TEMLJNI KAMEN - Osnovna šola Velika Dolina, ki edina v brežiški občini nima telovadnice, bo že jeseni bogatejša za ta del. Hkrati s telovadnico bodo ob sedanji stavbi postavili tudi prizidek k šoli. Temeljni kamen na Veliki Dolini sta v petek postavila v navzočnosti ravnatelja OŠ Florijana Berganta (na sliki v ospredju desno) vladni svetovalec Niko Žibret (drugi z desne) in brežiški župan Jože Avšič (levo). (Foto: L. M.)

KOLESARSKI SEJEM

KRŠKO - Rekreativno kolesarsko društvo Krško bo organiziralo to soboto ob 8. do 13. ure na ploščadi pred Kulturnim domom Krško tradicionalni spomladanski kolesarski sejem. Pripravili bodo tudi komisijsko prodajo rabljenih koles. Vstopnine ne bo; podrobnejše informacije pa so dostopne na telefonskih številkah 31-360 in 34-938.

AKCIJA V PODOBČJU IN OKOLICI

PODOBČJE - Lovska družina Podbočje organizira v nedeljo, 20. aprila, dopoldne očiščevalno akcijo v gozdu Dobrava pri Podbočju, ki se je bo udeležila tudi osnovnošolska mladina. Lovci vabijo vse lastnike gozda in parcel, da se jim pridružijo.

SLIKARSKA RAZSTAVA METODA BOHINCA

BREŽICE - Danes, v četrtek, 17. aprila, bo ob 19. uri v galeriji Posavskega muzeja Brežice otvoritev slikarske razstave Metoda Bohinca. Večer bo popestril gledališki igalec Jernej Sugman, za glasbo bo poskrbel Miha Bohinc. Razstava bo na ogled do 18. maja.

METOD BOHINC V POSAVSKEM MUZEJU

BREŽICE - Danes ob 19. uri bodo v galeriji Posavskega muzeja Brežice odprli slikarsko razstavo Metoda Bohinca. Večer bo popestril gledališki igalec Jernej Sugman, za glasbo pa bo poskrbel Miha Bohinc. Razstava, na kateri bodo predstavili Bohinčevo delo po letu 1994, bo na ogled do 18. maja.

ZNAMO TUDI DRUGAČE

BREŽICE - V torek, 22. aprila, ob 18. uri bo v Prosvetnem domu v Brežicah koncert Glasbene šole Brežice Znamo tudi drugače, v katerem bodo nastopili učitelji in učenci brežiške glasbene šole. Sponzorji prireditve so Vino Brežice, Kraščommerce in Petrolov Motel s Cateža ob Savi.

Novo v Brežicah

OBČINA DOBOVA - Niko Žibret, vladni svetovalec, ki je sodeloval v petek pri polaganju temeljnega kamna za telovadnico na Veliki Dolini, je spet poskrbel za poživitev dogodka. Ko je nagovoril zbrane ob omenjenem slovesnem trenutku, je namreč omenil tudi občino Dobova. Takih besed bi bil verjetno najbolj vesel Miha Škvarč, ki ga v Brežicah in okolici že imenujejo župana občine Dobova.

BREZ PROGRAMA - Upravna enota Brežice ima pet računalnikov. Tih pa ne more uporabljati, kjer bi jih najbolj potrebovala, to je pri urejanju dokumentacije za izgnance, ker nima ustreznega programa. Zato bodo omenjene elektronske stroje lahko prevzeli v Brežicah vladni možje iz Ljubljane in v njih gojili vrabce, da ne bodo po strehah čivkali, kako malo je ministrom mar za težave upravne enote južno od Ljubljane.

KRANJSKA STRAN - Bolj ko človek hodi po desnem bregu Save, večkrat sliši, da na tej strani ustanavljajo veliko novo občino. Naredile naj bi jo vse krajevne skupnosti na kranjski strani brežiške občine. Govori se, da edino Krška vas do zdaj še ni dahnila svojega da za veliko skupno zamesel. Drugače so stvari kar resne, saj se krajevni veljaki pridno dobivajo in kujejo načrte za omenjeno skupno svetlo bodočnost. Težko bo mogoče tudi Jožetu Avšiču. Sedanji brežiški župan je namreč doma na Catežu, svojo župansko pisarno pa ima preko Save v Brežicah. Na katero stran Save ga vleče župansko in na katero navadno srce?

V času od 1. do 10. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Ana Stopar iz Rožnega - Andreja in Jerneja, Natalija Haring iz Zakota - Kristino, Anica Polajžar iz Podturna - Anamarijo, Darja Bostič iz Brežic - Nadjo, Tatjana Slovenec iz Gor. Skopje - Viktorijo, Darja Baškovič iz Dol. Skopje - Nejca, Ida Kodrič iz Brežic - Lavro, Marija Drstvenšek z Mrzle Planine - Davida, Zilbija Karimani iz Kostanjevice na Krki - Kujtima, Asima Abazović iz Krškega - Alena, Vanja Hiršel s Senovega - Tadeja, Melita Povšič iz Sevnice - Domna, Andreja Černelič iz Anovca - Žigo, Slavica Vegalj iz Dol. Skopje - Klavdijo. Cestitavo!

ZA DEPONJO IN ŠOLO

BREŽICE - Če bodo v brežiški občini izglasovali samoprispevek, bodo od 1. junija letos v naslednjih 5 letih na podlegi te odločitve zbrali 200 milijonov tolarjev. Od tega bodo s 170 miliji sofinancirali gradnjo bodoče regijske komunalne deponije, preostali denar bodo uporabili pri obnovi sedanje trgovske šole za potrebe brežiške glasbene in mogoče tudi osnovne šole. K omenjenim 200 milijonom tolarjev bi prav toliko primaknila iz proračuna država.

KNJIŽNICA BREŽICE VABI OB DNEVU KNJIGE

BREŽICE - V počastitev slovenskega in svetovnega dneva knjige Knjižnica Brežice pripravlja od 18. do 13. aprila naslednje prireditve: v petek, 18. aprila, bo ob 20. uri v njenih prostorih 1. srečanje pesnikov in pisateljev Občine Brežice, ki ga organizira tamkajšnja ZKO. Srečanje bo spremljal pesnik, publicist in urednik Dolenjske založbe Franci Šali. V torek, 22. aprila, bosta za najmlajše otroke iz okoliških vrtcev in osnovnih šol ob 9.30, 10.15 in 16.30 dve lutkovni predstavi z naslovom Lisica priredi zabavo v izvedbi lutkovne skupine iz OŠ Artiče pod vodstvom Marije Pirman. Za odrasle bo istega dne ob 18. uri predavanje svetovnega popotnika, alpinista in pustolovca Braneta Kobala o Peruju. Svoje besede bo gost, ki ga bo "zasliševal" višji knjižničar Drago Pirman, podkrepi tudi z barvnimi diapozitivi. V sredo, 23. aprila, bo predstavnik knjižnice Brežice dopoldne obiskal otroke v tamkajšnji bolnišnici, popoldne pa varovance Doma upokojencev Brežice. V obeh ustanovah bo organizirana ura pravljic oz. branja za vse, ki teže pridejo v stik s knjigo.

Zbiranje knjig za Slovenski dom

Studio Brežice bo 23. aprila zbiral knjige za slovensko knjižnico v Zagrebu

BREŽICE - Studio Brežice bo 23. aprila ob svetovnem in slovenskem dnevu knjige pripravil dobrodelno akcijo zbiranje knjig. V akciji poslušalci Studia Brežice želijo zbrati kar največ knjig za knjižnico, ki deluje v sklopu Kulturno prosvetnega društva Slovenski dom v Zagrebu. K zbiranju knjig brežiški radlo vabi poslušalce ter založnike, knjigarne in druge. Z akcijo, ki jo organizirajo na pobudo Natje Jenko-Sunčič, bodo pristupili članom Slovenskega doma, ki so doslej že večkrat poudarili, da je v omenjeni knjižnici razmeroma malo knjig v slovenskem jeziku, čeprav ja zanje veliko zanimanje Slovencev v Zagrebu. Slovencev v Zagrebu bo Studio Brežice izročil zbrane knjige maja ali junija, ko jih bo skupaj z brežiško ZKO obiskal v njihovem domu v Masarykovi ulici v Zagrebu.

Zadruga po Agrario na sodišče

Podpis pogodbe z Vinom Brežice za najem Agrarie v stečaju je škodljiva pogodba, menijo v Kmečki zadrugi Brežice - KZ skrbno gospodarji - KZ med največjimi upniki

BREŽICE - Podpis pogodbe z Vinom Brežice za najem Agrarie v stečaju je škodljiva pogodba. Tako je sporočila Kmečka zadruga Brežice (KZ) na nedavni tiskovni konferenci. Tam je direktor KZ Jože Strgar s sodelavci tudi dejal, da ne držijo trditve, da je Vino izbrano kot najugodnejši ponudnik.

Stečajni upravitelj Slobodan Ninkovič je odpovedal KZ vse najemne pogodbe z rokom 30 dni. KZ je pri upravitelju protestirala, češ da je doslej veliko vložila v tekočo proizvodnjo, posejala okrog 65 ha pšenice, pripravila približno 200 hektarov njiv za setev koruze in sladkorne pese in začela urejati Agrariina hmeljišča. KZ je po zakonu o zadrugah velik solastnik Agrarie in kot velik denacionalizacijski upravičenec med največjimi upniki Agrarie v

stečaju. "Za odpoved najemnih pogodb ni bilo tehtnih razlogov, saj je proizvodnja potekala nemoteno in ni nastajala škoda," so zardili tudi na nedavni tiskovni konferenci.

Ko je šlo za najem Agrarie, je KZ vztrajala pri najemu firme v stečaju kot celote. Po Strgarjevih navedbah je stečajni upravitelj zadrugnikom v tem nasprotoval; pripravljen je bil podaljšati obstoječe najemne pogodbe za posamezne dele firme v stečaju. Poz-

neje je tudi te obstoječe najemne pogodbe razveljavil, kot rečeno.

Ce skladno z odločitvijo Slobodana Ninkoviča KZ ne bo več najemnik, bo pač upoštevala upraviteljevo odločitev. Vendar bo v tem primeru sprožila ustrezen postopek na sodišču. KZ ob vsem

• Po Strgarjevih zagotovilih odpoved najemnih pogodb nikakor ne bo poslovno zlomila Kmečke zadruge Brežice.

tem ugotavlja, da na kar nekaj njenih popisov naslovnik, bodisi stečajni senat bodisi upravitelj, ni odgovoril.

L. M.

Na Otočcu o turizmu na podeželju

Na Otočcu mednarodna konferenca o razvoju turizma na Podeželju - Predstavili projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine - Dober odziv in ponudbe za vlaganje

NOVO MESTO - Projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine je od 9. do 13. aprila na Otočcu privabil več kot 100 tujih strokovnjakov iz 24 evropskih držav in še toliko domačih udeležencev mednarodne konference, na kateri pa so podoben projekt predstavili tudi Bolgari, ki ga tako kot našega financira Evropska komisija DG XXIII. Slovenski projekt revitalizacije podeželja je bil med udeleženci konference zelo dobro sprejet.

Po besedah direktorja območne gospodarske zbornice Novo mesto Janka Goleša je projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine in mednarodna konferenca največji dogodek na področju turizma letos v Sloveniji, pravi uspeh pa bo projekt doživel, ko bodo turisti zares začeli prihajati v kraje, ki jim jih ponuja drobna

knjižica z enakim naslovom, kot ga ima projekt. Območna gospodarska zbornica je mednarodno konferenco na Otočcu pripravila skupaj s tujima partnerjema, Evropsko komisijo in londonskim podjetjem Ecoturism, ter v sodelovanju s turistično interesnim združenjem Dolenjske in Bele krajine.

ZADOVOLJNI Z DOSEŽENI - Predstavniki londonskega podjetja Ecoturism Duncan Fisher (skrajno levo) je na novinarski konferenci ob predstavitvi mednarodne konference o razvoju turizma na podeželju zelo pohvalil pripravilca slovenskega projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Dogajanje na konferenci so vsak po svoji plati ocenili Krasto Krastev, ki je predstavil tudi podoben bolgarski projekt, vodja slovenskega projekta Marko Koščak, direktor območne obrtne zbornice Novo mesto Janko Goleš in vodja trženja projekta Lidija Mavretič. (Foto: I. Vidmar)

Pokroviteljstvo nad mednarodno konferenco je prevzel predsednik Slovenije Milan Kučan, vendar so mu državniške dolžnosti preprečile, da bi udeležence obiskal na Otočcu, zato je v brzojavki poudaril pomemben prispevek projekta k mozaiku turistične ponudbe Slovenije in pohvalil oblikovanje turistične ponudbe na način, ki ohranja lepoto in neokrnjeno okolje Dolenjske in Bele krajine.

Projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine ima očitno dober odmev tudi v tujini, saj se že pojavljajo prve ponudbe tujcev, ki bi radi vlagali v določene objekte, predstavljene v sklopu projekta. Kot je na novinarski konferenci povedal mag. Marko Koščak, vodja projekta, se za zdaj resno zanimajo za dva objekta, eden od obeh pa je Stari grad.

Projekt je s svojega vidika ocenil tudi predstavnik podjetja Ecoturism Duncan Fischer, ki je poudaril pomen ponujanja novih možnosti razvijanim turistom, ki iščejo nove kraje in nove oblike preživljanja dopusta. Meni, da je pomembno pokazati posebnosti

• Udeleženci mednarodne konference na Otočcu o razvoju turizma na podeželju so se v četrtek prelevili v turiste in si ogledali skoraj vse, kar ponuja projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, kar je bila osnova za petkovo plenarno sejo. V petek zvečer so spoznali del pokrajinske folkloreske in ljudske običaje, v soboto pa so nadaljevali delo v okviru sekcij delavnic ter popoldne na plenarni seji sprejeli konkretne sklepe, ki bodo omogočili nadaljnje delo na področju razvoja podeželja.

določenega okolja in prodajati zelo specifične proizvode, med katerimi je poudaril male vaške gostilne in kmečki turizem. Po njegovem mnenju taka oblika turizma ni namenjena množičnemu obisku, pač pa posebej zahtevnim gostom, ki iščejo vedno nekaj novega.

• Sedaj je na vrsti trženje projekta, saj bi bilo vse do sedaj opravljeno delo zastoj, če tega ne bi znali prodati. Turistično interesno združenje Dolenjske in Bele krajine, ki ga je ustanovilo devet dolenjskih in belokranjskih občin, se je zavezalo, da bodo tri leta plačevali službo za trženje projekta, ki jo vodi nekdanja vinska kraljica Lidija Mavretič.

I. VIDMAR

Z banko sedaj po internetu

Hipotekarna banka Brežice prva pri nas s komitenti posluje preko interneta - Zaenkrat le občani in obrtniki

BREŽICE - Hipotekarna banka Brežice je prva v Sloveniji, ki svojim komitentom omogoča, da z njo poslujejo tudi po internetu. Novost na slovenskem bančnem trgu so Brežičani predstavili na finančnem sejmu Kapital 97 in vzbudili precej pozornosti.

Kaj vse lahko komitenti Hipotekarne banke Brežice uredijo z računalnikom preko interneta kar iz domačega stanovanja ali urada, namesto da bi se drenjali pred bančnimi okenci? S posebnim enostavnim računalniškim programom lahko plačajo obveznosti s položnicami ali virmani, prenašajo denar med komitentovimi računi (na primer z žiro računa na tekoči račun), imajo stalen vpogled v stanje računov in lahko sproti spremljajo promet na računih, preko elektronske pošte lahko stanje in promet na računih tudi izpišejo, naročijo čeke, dajo vlogo za limit in poizvejo za trenutne tečaje tujih valut.

Programska in računalniška oprema, ki jo pri tem uporablja Hipotekarna banka Brežice, omogoča največjo zaščito pred nepooblaščenim dostopom do podatkov in izvedbo kekrskih nepooblaščenih transakcij. Program zazna vsak poskus vdora v sistem in opozarja na sumljive transakcije ter vsako tako transakcijo zadrži toliko časa, dokler skrbnik sistema dodatno

ne preveri njene pravilnosti.

V Brežicah ima HBB postavljen mrežni strežnik, ki je z najeto linijo priključen na vozlišče internet omrežja ter z enako linijo povezan s strežnikom v Ljubljani. Oba serverja se povezuje preko mrežnih usmerjevalnikov. Mrežni strežnik ob enem z ustreznim usmerjevalnikom in programsko opremo predstavlja zaščito pred vstopom nepooblaščenih uporabnikov v podatkovno bazo, kar je tako imenovani Fire wall oziroma požarni zid.

Vsak uporabnik storitev elektronskega bančništva se, preden se poveže s strežnikom in podatkovno bazo identificira s trenutnim geslom, ki ga oblikuje posebni vmesnik, ki ga z ustrezno uporabniško kodo dobi uporabnik ob podpisu pogodbe z banko.

V Hipotekarni banki Brežice pričakujejo, da se bodo poslovanja preko interneta posluževalne stranke, ki se aktivno ukvarjajo z računalništvom in že uporabljajo internet, predvsem pa ciljajo na mlajše poslovneže, za katere je računalnik nepogrešljiv pri vsakdanjem delu. Zaenkrat bo ta oblika poslovanja s HBB dostopna le občanom in obrtnikom, ne pa podjetjem. Napovedali so tudi, da bo taka oblika poslovanja nekoliko dražja od običajne, niso pa še objavili konkretnih cen. I. V.

POSLOVNA KONFERENCA

NOVO MESTO - Območna gospodarska zbornica Novo mesto in Združenje podjetnikov Slovenije vabita podjetnike, da se udeležijo 8. slovensko italijanske poslovne konference, ki bo 10. maja v kraju Sirmione del Garda ob Gardskem jezeru. Poslovno srečanje pripravljajo Združenje prijateljstva in sodelovanja med Italijo in Slovenijo, Združenje diplomatov ekonomije na univerzi v Veroni v sodelovanju s provinco Verona in Euroinfo centrom obrtniške mreže iz Brescia ter pod pokroviteljstvom province Brescia. Med drugim bo na srečanju govora tudi o možnostih investiranja v Sloveniji, o čemer bo predavala Gabriella Kraigher, svetovalka za gospodarstvo na slovenski ambasadi v Rimu, in o instrumentih podpore italijanskim podjetjem pri investiranju v Sloveniji, del srečanja pa bo namenjen konkretnemu povezovanju in navezovanju poslovnih stikov med podjetniki. Vse dodatne informacije daje Janez Cvelbar v Območni gospodarski zbornici Novo mesto in pri njem se lahko do 25. aprila za udeležbo na srečanju tudi prijavite.

Obrtniki končno našli pravi dom

V soboto so v Novem mestu odprli Dom obrtnikov - Predsednik območne obrtne zbornice Ivan Krajnc je na slavnosti opozoril na mačehovski odnos države do obrtnikov

NOVO MESTO - Območna obrtna zbornica Novo mesto je v soboto, 12. aprila, v Trdinovi ulici 4 odprla Dom obrtnikov, s katerim so po 29 letih delovanja končno pršli do ustreznih prostorov. Nakup objekta je sad večletnega varčevanja, pomagali pa so si tudi s prodajo prostorov na Glavnem trgu. Nakup jih je stal 250 tisoč mark, obnova pa še 10 milijonov tolarjev, pri tem pa jim je precej pomagala tudi obrtna zadruga Hrast.

Obrtna zbornica Novo mesto že vsa leta svojega obstoja predstavlja stanovsko organizacijo obrtnikov na svojem območju. Začela je delovati v okviru združenja samostojnih obrtnikov Dolenjske, nadaljevala kot obrtno združenje, sedaj pa v skladu z obstoječo zakonodajo deluje kot območna obrtna zbornica, ki združuje obrtnike na območju

občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan in ima trenutno 1476 obveznih in 106 prostovoljnih članov, kar pomeni prav toliko obrtniških obratovalnic.

V svojem govoru ob otvoritvi Doma obrtnikov je predsednik območne obrtne zbornice Novo mesto Ivan Krajnc, da obrtniki kljub pomembnemu deležu v narodnem dohodku nimajo ustrezne

podpore državnih institucij. Državni zbor, ki sprejema zakone v imenu svojih volilcev, po njegovem mnenju obrtnike še vse prevečkrat smatra kot drugorzredne državljane, ki jih ne sme zaupati in jim mora nalagati nesmiselne obveze ter ji držati na kratko. Kot primer takega zakona je navedel, da velja za obrtnika, ki se želi upokojiti, izračun pokojnine za celotno delovno dobo, za ostale zaposlene pa deset najbolj ugodnih let. Ob vsem tem obrtnike bolj kot velike gospodarske sisteme prizadene finančna nedisciplinina in širjenje birokracije. Veliko škode na strokovnem področju je povzročilo tudi usmerjeno izobraževanje. Upanje, da se bo z novo državo kaj izboljšalo, je bilo po njegovem jalovo.

Obrtni dom v Trdinovi ulici 4 je končna postaja obrtne zbornice oziroma doma vseh obrtnikov, katerih različna združenja so gostovala v Domu kulture, v Kandiji, na Dalmatinovi in našla svoj prvi lastni prostor na Glavnem trgu, kjer so leta 1983 kupili objekt skupaj z obrtno zadrugo Hrast, kar je bilo takrat zanje revolucionarno dejanje, kljub temu pa so še naprej iskali ustrežnejši objekt.

I. V.

OBRITNIKI SO SE UDOMILI - Svečane otvoritvene slovesnosti novomeškega Doma obrtnikov so se kot gostje udeležili predstavniki sosednjih obrtnih zbornic, bank in Obrtne zbornice Slovenije, ki so predsedniku novomeških obrtnikov Ivanu Krajncu izročili priložnostna darila. Na sliki: predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah je slavljenecem izročil umetniško sliko. (Foto: I. Vidmar)

BORZNI KOMENTAR

Promet rešujejo obveznice

Bolj kot borzno trgovanje je minuli teden borzne posrednike pritegnilo dogajanje na finančnem sejmu v Ljubljani, kjer se je zvrstilo kar nekaj zanimivih predavanj. Zaradi aktualnosti dogajanj v zvezi s tujci je bilo velike pozornosti deležno predavanje guvernerja Banke Slovenije, ki je na razočaranje mnogih borznikov razblinil govorice o tem, da bi Banka Slovenije nekoliko omilila režim skrbniških računov za tujce. Prav nasprotno, Agencija za trg vrednostnih papirjev naj bi svet Banke Slovenije celo pozval, naj podobno ureditev čimprej sprejme tudi za portfeljske naložbe domačih oseb.

Čprav se slišati mnoge govorice o zanimanju tujcev za skrbniške račune in nasploh o večjem povpraševanju po njih od ponudbe, ki so jo pripravile banke, se stvari nikakor nočejo premakniti z mrtve točke. Borzni promet so tako minule dni reševale obveznice, s katerimi je bilo prijavljenih precej aplikativnih poslov. Zanimivost trga obveznic so bile obveznice slovenskega odškodninskega sklada, ki so jih v zameno za svoje terjatve prejeli denacionalizacijski upravičenci. Čprav so bili prvi poslji sklenjeni šele četrty dan

po uvrstitvi na odprti trg C, se je skladno s pričakovanimi tržna cena oblikovala nizko, med 50 in 60 odstotki nominalne vrednosti.

Kot že rečeno, se na trgu delnic ne dogaja nič zanimivega. Tečajji nihajo enkrat gor, enkrat dol, doseženi promet pa ni vreden omembe. V takem ozračju je najbolj nesmiselno pričakovati dober start treh novovršenih delnic, in sicer Saturnusa Avtoopreme, Kovinrada in Svilanita. Za začetek trgovanja z delnicami vseh treh izdajateljev na odprtem trgu OTC je bil določen ponedeljek, 11. aprila, vendar se z nobeno od naštetih delnic še ni sklenil posel. V trgovanje so uvrščene delnice brez omejitev prenosljivosti, to pa sta zaenkrat seriji A in G, kar v primeru Saturnusa Avtoopreme znese 370.664 delnic z nominalno vrednostjo 2.000 tolarjev vsaka, pri Kovinradu 74.523 delnic z nominalno vrednostjo 1.000 tolarjev in pri Svilanitu 219.066 delnic z nominalno vrednostjo 2.000 tolarjev.

MARJETKA ČIČ
Dolenjska borznoposredniška družba
Glavni trg 10, Novo mesto
Tel.: 068/323-553, 323-554

S Pristave najbolj mesnati prašiči

Letos bo farma prašičev gradila bazen za separacijo gnojevke - Vračanje gnojevke na poljedelske površine, zaenkrat najprimernejša ekološka rešitev, tudi na levi breg Save

PRISTAVA PRI LESKOVCU - Dejstvo, da ima Slovenija le 70-odstotno samooskrbo s svinjskim mesom, kaže, da je vzreja prašičev na prašičjih farmah očitno potrebna, to pa zahteva ekološko čim bolj prijazno vključevanje v okolico. V farmi Mercator - Agrokombinata na Pristavi, ki spada med srednjevelike slovenske prašičje farme, bodo zato sedaj že upeljan sistem vračanja gnojevke na poljedelske površine letos izpopolnili z novo investicijo - 200 kubičnih metrov velikim bazenom za separacijo in homogenizacijo gnojevke. Investicija je vredna 3 milijone tolarjev.

Po besedah direktorja farme inž. Matjaža Falknerja čistilna naprava na Pristavi ni predvidena, ker odplake ne gredo v vodotoke, gnojilni sistem namakanja pa so lani razširili tudi na levi breg Save, tako da so zmanjšali obremenitve površin v ožjem krogu farme, kjer je sedaj zaradi dodatkov gnojevki za hitrejšo razgradnjo v času dozorevanja tudi neprijeten vonj manj izrazit.

Sicer pa poskušajo na Pristavi s strokovno vodeno osnovno čredo, križanjem in krmiljenjem vzrediti čim boljše meso, kar jim glede na podatke o klavni kakovosti uspeva, saj imajo najbolj mesnate prašiče v Sloveniji, rezultati pa bistveno ne zaostajajo za nemškimi in nizozemskimi dosežki.

Na farmi, kjer letno prodajo okoli 25 tisoč stokilogramskih prašičev in imajo 1.200 plemenskih svinj ter 30 merjascev, name-

Matjaž Falkner

ravajo za osvežitev krvi in povečanje odpornosti ter vitalnosti plemenske merjase osnovnih pasem uvozi iz Kanade, od koder naj bi kot tretjo pasmo nabavili tudi pasmo durok. Razmišljajo tudi o rejji plemenskih živali za prodajo v Posavju. Farma na Pristavi, ki je bila pred 10 leti sicer grajena pretežno potrebe po mesu v Primorju in Notranjski, sedaj prodaja 40 odstotkov prašičev v Ljubljano, ostalo pa v Posavju, na Dolenjskem in v Beli krajini.

T. GAZVODA

Nam meso ovc in koz še ne diši?

V Metliki je bil prvi letošnji sejem drobnice v Beli krajini ter 1. občni zbor Zveze društev rejcev drobnice Slovenije - Za večjo promocijo ovčjega in kozjega mesa

METLIKA - V soboto je Društvo rejcev drobnice Bele krajine v sodelovanju s kmetijskima svetovalnima službama Črnomelj in Metlika pripravilo v Metliki 2. sejem drobnice in prvega v tem letu. Hkrati je bil v Metliki tudi prvi občni zbor Zveze društev rejcev drobnice Slovenije.

Belokranjsko društvo rejcev drobnice deluje četrto leto in šteje okrog 150 članov, ki imajo 4.500 plemenskih živali, plemenski tropi pa štejejo 20 do 30 živali. Kot je dejal predsednik društva Stanoko Pašič, želijo prav s pomočjo sejmov osvoboditi ljudi, da bodo redili dobre plemenske živali, kakršne so napredaj na sejmih. Belokranjski rejci drobnice pripravljajo letos še dva sejma. 28. junija bo v Vinici in 6. septembra v Adlešičih, medtem ko bo 8. junija že tradicionalna razstava drobnice v Semiču.

Na občnem zboru Zveze dru-

štev drobnice Slovenije, ki ga je vodil predsednik Eugen Geržel, so sklenili, da bodo imenovali komisijo za selekcijo za B - kontrolo. Poudarili so, da morajo že danes, ko je povpraševanje po ovčjem in kozjem mesu ter izdelkih iz ovčjega in kozjega mleka še manjše, začeti s promocijo te hrane, da bodo čez leto ali dve, ko se bo povpraševanje zagotovo povečalo, že pripravljani. Sedaj smo po porabi mesa drobnice Slovenci z 20 dag na prebivalca med zadnjimi v Evropi. Predvsem naj bi meso in izdelke propagirali na nekmetijskih sejmih, da bi tako pridobili še druge kupce, ne le

kmete. Načrtujejo tudi izdajo knjige z recepti za pripravo mesa drobnice.

Rejci drobnice so predlagali, naj škodo, ki so jo drobnici povzročile zveri, plačujejo iz državnega proračuna, saj je država tista, ki je zaščitila risa, medveda, volka. Slišati je bilo tudi, naj bi ponovno uvedli premije na pašo ter naj bi zaščitili slovenski trg pred uvozom jagnjet iz Cefte in Makedonije. Rešitev pa bodo morali najti tudi za presežke volne, saj je sedaj skoraj nimajo kam dati. Menili so, da bi bili s posodobitvijo predelave volne v eni delavnici lahko kos 40.000 ovcam, kolikor jih je sedaj v Sloveniji. Vprašanje pa je, kako bo, ko bo ovc 500.000 - takšen je namreč cilj Zveze društev rejcev drobnice.

M. BEZEK-JAKŠE

SAD ŠT. 3

KRŠKO - Malo zamujena marčevska številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo je namenjena predvsem varstvu pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci. O tem pišejo priznani strokovnjaki dr. Stojan Vrabl, mag. Gabrijel Seljak, mag. Gustav Matis, mag. Konrad Keber idr., revija pa objavlja tudi pregleden škropilni program za vinograd za leto 1997. V njej je predstavljen tudi novi doktor znanosti s področja sadjarstva Stanislav Tojnik, ki je v Zagrebu na tamkajšnji agronomski fakulteti zagovarjal doktorsko disertacijo o fiziološkem ravnotežju med rastjo in rodnostjo jablane.

FILAK 29. MED ORAČI

AVSTRALIJA - Na svetovnem prvenstvu oračev, ki je bilo v prvi polovici aprila v Avstraliji, sta Slovenijo zastopala Jože Zver iz Prekmurja in že tretjič zapored Tone Filak iz Gribelj v Beli krajini. Zver je zasedel 22. mesto, Filak pa se je uvrstil na 29. mesto.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

Na ponedeljki tržnici so branjevke tudj tokrat ponujale obilico semen. Šopek sadik nadzemne kolerabice je stal 200 tolarjev, liter čebulčka od 300 do 400 tolarjev, merica fižola za seme od 100 do 150, kilogram česna 600, šalotka 300, čebula 150, koren in kole-raba od 150 do 200, rdeča pesa 200, radič 400, merica motovilca 200, 1,5 l jabolčnega kisa 200, vrečka suhega sadja 300, jabolka od 50 do 100, hruške 130, med od 600 do 700, hruškovo žganje 800, sadjevec 700, oevirki 600, klobase 1500, slanina 1100 do 1200, zavitek rezancev ali zavitek mlincev 250, skuta od 260 do 400, smetana od 400 do 600, orehi 800, jajčka od 25 do 30 in domača kokoš 700 tolarjev kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmju so imeli napredaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 30 v starosti 3 do 5 mesecev in 40 starejših. Prvih so prodali 95 po 400 do 420, drugih 20 po 350 do 370, tretjih pa 20 po 200 do 230 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Nazaj k stari reji prašičev?

Prašičja farma Pristava pri Krškem je, kot je znano, zadnja iz osmerice velikih slovenskih obratov, da ne rečemo tovarn, za prirejo prašičjevega mesa. Nadaljnjo graditev vefelarm je ustavljal problem gnojevke oz. težave ob izostreni ekološki zavesti, ki ji farma ne morejo zadostiti, ne da bi bila odločilno prizadeta njihova donosnost. Draga vlaganja v sodobne čistilne naprave in razvoj gnojevke na velike razdalje bolj ali manj izničijo ekonomske prednosti intenzivne in koncentrirane prašičereje.

Kaj storiti, kakšno obliko reje pospeševati, to je že pred pol-druhim desetletjem postalo temeljno vprašanje, na katero so imeli zlasti najostrejši nasprotniki farm poenostavljen odgovor. Po njihovem naj bi prašičje farne preprosto uklinili ali vsaj razselili, s čimer pa ne bi odpravili ekoloških težav niti smradu, zaradi katerega se pritožujejo ljudje, ki živijo v bližini vefelarm. Iz enega velikega žarišča problemov bi dobili množico majhnih.

Z iskanjem alternativnega, drugačnega načina reje prašičev pa tudi drugih domačih živali se ubadajo tudi v drugih, bolj razvitih državah. Rešitev, ki bi zadovoljile v vseh pogledih in postale splošno veljavne, še ni. So le nekatere praktične izkušnje, ki kažejo, da se bo treba vrniti k stari, opuščeni in malone že pozabljeni tehnologiji reje, seveda v nekaterih pogledih posodobljeni. Zanimive so nemške izkušnje s "stolbo", tipom svinjaka z odprtim izhodom in podom brez rešetk. Kot donosna se je izkazala reja 50 do 80 prašičev, kar je seveda neprimerno manjša koncentracija živali kot v vefelarmah. V iskanju novih načinov reje so šli še dlje v Veliki Britaniji, kjer že desetletja raziskujejo, kako bi prašiče redili na prostem, in pri tem proučujejo celo, kako živijo in se hranijo divji prašiči v gozdovih. Z rejo domačih prašičev v ograjenih brezovih in smrekovih gozdovih delajo poskuse tudi v Nemčiji, vendar še nimajo odgovora na vprašanje, kako ravnati v zimskem času. Očitno bo izhod v kombinirani reji, pri kateri bi uveljavili prednosti hlevske in proste reje. No, nas iskanje alternativnih možnosti še čaka, izogniti se mu ne bo mogoče.

Inž. M. L.

MARTIN NOSE NOVI DIREKTOR ZADRUŽNE ZVEZE

LJUBLJANA - Po odhodu dosežanega direktorja Zadrúžne zveze Slovenije Franca Buta na kmetijsko ministrstvo je bil za novega direktorja imenovan diplomirani ekonomist Martin Nose, doma iz Žužemberka, občansko tudi sodelavec Dolenjskega lista. Po diplomi je devet let dela v Kmetijskem inštitutu Slovenije, opravil specializacijo iz agrarne ekonomije na univerzi v Göttingenu, potem pa bil svetovalac za ekonomske zadeve na Upravi za pospeševanje kmetijstva. Zadnja štiri leta je bil pomočnik direktorja Zadrúžne zveze Slovenije.

PODPORE TUDI ZA KONJEREJCE

Rejci plemenskih kobil hladnokrvnih pasem lahko iz državnega proračuna (Uradni list št. 14) uveljavljajo podpore za ohranjanje staleža plemenskih kobil. Višina podpore znaša 5.000 tolarjev/žival za kmetije na nižinskem območju, 6.000 tolarjev/žival na gričevnato hribovitih in drugih območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo, najvišje podpore pa so za kmetije na gorsko-višinskem in kraškem območju ter za strme kmetije, za katere je višina podpore 8.000 tolarjev/žival. Živali morajo biti ustrezno označene in vsako leto pripuščene pod licenciranega žrebca. Najave za koriščenje teh podpor je potrebno oddati do 20. junija, izplačilo teh podpor pa se predvideva šele v drugi polovici leta. Dodatne informacije lahko dobite pri kmetijskih svetovalni službi.

Mag. T. S.

POLEG DROBNICE TUDI PEČENKA IN SIR - Metliški sejem drobnice je bil kar živ, še vedno pa je bila ponudba plemenskih živali večja, kot je bilo povpraševanje po njih. Na sejmju je bilo moč kupiti tudi pečenko in kozji sir. Slednjega je ponujal Peter Gorišek (na levi) s kmetije-sirarne Gorišek s Kriznega Vrha pri Mogronogu, kjer redijo kar 65 koz. (Foto: M. B.-J.)

Ranljivo sadje

Menda ja ne bo celo tako obetavno sadje, kot je jabolko, doživelo usodo ribeza?

V popolnem nasprotju s pričakovani po lanski podpovprečni evropski letini jabolok, ko so si zato obetali velik izvoz, slovenski sadjarji že dajl časa bijejo plat zvona. Domači trg je prezasičen z različnim uvoženim sadjem, izvoz pa zastaja, kar velja zlasti za Nemčijo in Hrvaško, ki odkupita največ našega pridelka. Od lanskega tržnega presežka naj bi izvozili do 25.000 ton jabolok, vendar jih še velika količina čaka v hladilnicah, čas pa neusmiljeno teče. Čeprav strokovnjaki napovedujejo (sporočilo sadjarskih dnevo v Artičah ipd.) pridelavi jabolok lepo prihodnost, so se prav zaradi teh nepričakovanih zastojev pojavili dvomi in celo strah, da bi tudi pridelavo jabolok, hrušk in nekaterih drugih sadnih vrst doletela klavarna usoda jagodičevja, predvsem črne-ga ribeza, ki je svoj čas dosti obetalo, potem pa žalostno končalo.

Zastoj v prodaji na tuje, h katere-mu so pripomogle visoke uvozne carine v državah Evropske zveze, je potrdil tudi, da smo v Sloveniji še premalo opremljeni s hladilnicami

• IZVOZNA SUBVENCIJA ZA JABOLKA - Slovenska vlada je prejšnji teden sprejela uredbo, s katero je uvedla 27 tolarjev izvozne subvencije za kilogram jabolok sadjarjev, ki so organizirani v zadrugah oz. GIZ Sadjarstvu, ter po 20 tolarjev za preostale. Tako naj bi podpirali izvoz jabolok do konca junija in sedanje zaloge zmanjšali za dodatnih 3.500 ton.

in zato ne moremo izbrati najboljšega časa za prodajo. Kot dodatna, značilna slovenska težava pa se je pokazalo ravnanje sklada kmetijskih zemljišč, ki s svojo za sadjarje kratkoročno in zato nesprejemljivo najemniško politiko razvoja sadjarstva bolj zavira kot spodbuja.

M. LEGAN

DOLENJSKI LIST
uaš četrtkov prijatelj

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Okus po zamašku

Plutasti zamašek na steklenici z vinom je eno od znamenj, da je vino boljše kakovosti. Pločevinasti zamašek - imenujemo ga tudi kovinska zaporka - je zelo razširjen v pivovarstvu, uporablja pa se tudi na standardnih litrskih vinskih steklenicah. Zadnja leta vinarji kar tekmujejo z embalažo, ker želijo imeti svoje vino v čim privlačnejši steklenici. Zato so vsa kakovostna vina zaprta s kronsko zaporko ali pokrovčkom, pokrita z okrasno kapico raznih izvedb, od plastike in krčljive folije do staniola.

Nekateri iznajdljivi vinarji pečatijo namizna in kakovostna vina z lepo oblikovanimi pločevinastimi navojnimi zamaški. Zamaški so že lepo oblikovani, da jih ni treba pokriti z okrasno kapico, imajo pa to prednost, da lahko steklenico, v kateri je ostalo še nekaj vina, ponovno dobro zapremo.

Vsak od naštetih zamaškov ima seveda svoje prednosti in slabosti, funkcionalne ali cenovne. Enologi in kletarji cenijo najdražje zamaške, ki ne puščajo priokusa vina, komercialisti, ki mislijo predvsem na razliko v ceni, pa se raje odločajo za cenejše. Seveda bi bilo zelo nespametno kupovati najdražje plutovinaste zamaške za kakovostno vino, ki bo hitro prodano, kakor tudi iskati prihranek v ceni zamaškov, na-

menjenih za vrhunska vina, za redka vina, ki so ponos pridelovalca.

V boljših gostilnah natakara ponudi gostu, ki je vino naročil za družbo, plutasti zamašek, da ga povonja, predno nalije vino v njegov kozarec. Ob plesnivem vonju ali premočno poudarjenem bo kritičen gost zahteval drugo steklenico. V svetu velja nenapisan dogovor, da tako zavrtnjena vina gostinec reklamira pri svojem dobavitelju, ta pa jih je dolžan zamenjati z drugimi steklenicami enakega vina. Kako tako pogostna zavračanja vplivajo na pridelovalce vina in ugled blagovne znamke, si je lahko predstavljamo.

Industrija plutastih zamaškov je v svetu zelo močna. Največ površin poraslih s hrasti plutovci (hrast Aneucus), je na Portugalskem, sledijo Španija, Maroko, Italija, Tunizija. Obstaja močan loby, ki vpliva na javno mnenje in vzdružuje ugled plutastega zamaška. Pogosti so očitki o smiselnosti tako dragega zamaška. Letos 20. marca je bil v Mainzu shod proizvajalcev zamaškov iz celega sveta in vinarjev, da bi poslušali rezultate raziskave Evropske zveze, ki še teče in je stala več kot milijon nemških mark. Pojavlja se vprašanje kksna je izmenjavna snovi med zamaškom in vinom in zakaj nastaja vonj in okus vina po zamašku.

(Nadaljevanje sledi)
dr. JULIJ NEMANIČ

Kralj cvička je s Čateža

Kar 505 vzorcev, od tega 194 vzorcev cvička - Najvišjo oceno, 18,62 točke, dobil Sevsčkov šardone

NOVO MESTO - V četrtek je v restavraciji Breg v Novem mestu potekalo glavno ocenjevanje vin za 25. teden cvička. V komisijah so bili priznani strokovnjaki, predsednik pa dr. Dušan Terčelj. V oceno je prišlo kar 505 vzorcev vin iz vseh 15-ih vinogradniških društev v okviru Zveze društev vinogradnikov Dolenjske, ki združujejo okoli 1.500 vinogradnikov, ki so na območju ocenjevanja dali v oceno več kot 2.000 vzorcev.

Med 505-imi vzorci je bilo 194 vzorcev cvička. Najvišjo oceno, 18,62 točke, in s tem naziv "kralj cvička" je prejel vzorec Staneta Ravnikarja iz društva vinogradnikov Čatež pod Zaplazom.

Med roseji je najvišjo oceno prejel vzorec Ivana Janka - 15,92. Med dolenjskimi rdečimi vini je največ točk, 16,28, prejel vzorec Boža Mervarja iz Podgorja. Najboljšo modro frankinjo ima Jure Murn s Trške gore (17,76 točke), najboljšo žametno črnino Janez Blažič iz Lastovč, najboljša portugalka pa je v sodu Tomaža Kneza z Malkovca (15,94).

Med belimi vini je kar 15 vzorcev dobilo šampionsko oceno - nad 18 točk. Med laškimi rizinji je bil najboljši vzorec družine Bracar iz Šentruperta z oceno 18,42, 18,20 točke pa sta prejela vzorca Marije Pavlin in Franca Šmajdka s Trške gore. Dolenjskega belega je bilo 164 vzorcev, vendar so jih komisije izločile kar 44. Najvišjo oceno v tej kategoriji je prejel vzorec Ota Ševška iz Kostanjevice - 17,58 točke. Najvišjo oceno za kraljevino - 16,32 - je prejel vzorec Janeza Pavlina s Trške gore. Najboljši beli pino ima Ludvik Bambič iz Škocjana (17,92), najboljši sovinjon Jože Prosinečki s Trške gore (18,32), najboljši sivi pinot Franci Perše iz Škocjana (18,38). Najvišjo oceno sploh, 18,62 točke, pa je dobil šardone Otta Ševška iz Kostanjevice. Muškato otonek Andreja Fabjančiča iz Sevnice je dobil 17,80 točke, traminec Alojza Cvelbarja s Trške gore pa 18,32. Najboljši kerner je Bracarjev iz

Šentruperta (18,42), najboljši silvanec Jožeta Freliha iz Šentruperta (17,94).

A. B.

DOBER LETNIK - Lanski vinski letnik je bil dober, kar kaže tudi ocenjevanje vin za 25. teden cvička. (Foto: A. B.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Alergije otrok na hrano

Alergija se lahko pojavi v katerikoli starosti nenadoma, tudi po hrani, ki jo je pred tem otrok lahko užival brez težav. Vzroki za alergijo so v onesnaženem okolju, iz katerega pridobivamo živila, v hrani, ki vsebuje konzervanse, barvila, arome itd. Težave v prebavilih lahko izzovemo, če majhnemu otroku začnemo prehitro dajati težko prebavljive jedi. Znano je, da se najgenenost k alergičnim reakcijam lahko tudi deduje. Prve alergične reakcije se kažejo lahko že pri dojenčku, pri polletnem otroku, ki mu začnemo poleg mleka dodajati še druge vrste hrane, pri otrocih v puberteti in tudi pri odraslih.

Znaki alergičnosti na hrano so lahko zelo različni. Pojavijo se kot spremembe na koži, bruhanje, driske, otekline, glavoboli, razdražljivost, napadi težkega dihanja, padec krvnega tlaka, motnje zavesti ipd. Živila, ki pogosto izzovejo alergijo, so kravje

mleko, jajčni beljak, svinina, salame, krvavice, jetrne paštete, riže, jušni koncentracije, začimbe, pšenična moka, jagode, marelice, breskve, hruške, maline, špinača, krompir, paradiznik, kisló zelje, stročnice in čokolada. Živila, ki običajno ne povzročajo alergičnih reakcij in jih uporabljamo v začetnih stopnjah diet pri preobčutljivosti na hrano, so šipkov čaj brez limone, kruh, riž, zajčje, piščančje, puranje in telečje meso, koleraba, cvetača, oljčno olje, banane in jabolka. Dieta postopoma širimo tako, da dodajamo vedno le po eno novo živilo in nato nekaj dni (sedem ali več) opazujemo njegovo delovanje. Pri tem moramo biti zelo dosledni in ne smemo dajati otroku niti najmanjše količine živila, za katerega sumimo, da mu škodi. Pazimo tudi na čistočo posode in pribora. Če na dodano živilo ni znakov reakcije, ga vključimo v redno prehrano.

Goliev pogum in resnicoljubnost

Slavnostna akademija v Trebnjem ob 110-letnici rojstva akademika Pavla Golie - Golieva priznanja za dosežke v kulturi in športu - Knjiga dr. Igorja Grdine o P. Golii

TREBNJE - Na predvečer 110-letnice rojstva domačina Pavla Golie, pesnika, dramatika, prevajalca, gledališkega delavca in akademika, sta v Centru za izobraževanje in kulturo v Trebnjem Zveza kulturnih organizacij in Športna zveza občine Trebnje podelili 11 Golievih priznanj posameznikom in društvom za dosežke na področju kulture in športa. Novo knjigo o življenju in delu Pavla Golie sta predstavila predstavniki mariborske založbe Obzorja Andrej Brvar in predvsem avtor dr. Igor Grdina.

Prof. Jože Zupan je z izbranimi besedami oživil spomin na življenjsko pot Pavla Golie. Golieva lirika je predahnjena z velemestom pa tudi s humorjem in ironijo. S svojo posebno poetsko govorico se je posebej priljubil mladim pesniškim tvorcem, ki so nastopili po njem. Verjetno pa je najpomembnejše njegovo gledališko delo za mladino.

"V Golievih igrah prevladujeta poetičnost in pravljica... Tisto, kar se je zdelo Goliju v realnem življenju neuresničljivo in nesprejemljivo, je lahko uresničil v igrah... Pred gledalci je razgrnil svet ljudi, ki so po svojih navedbah tako podobni vsakdanjim ljudem, da med njimi skoraj ni razločka... Junaki iger so otroci. Nič jim ni neuresničljivo in preteško. Posebna vrednota Golieve dramatike sta pogum in resnicoljubnost," je med drugim poudaril slavnostni govornik Jože Zupan. Opomnil pa je, naj bi se poleg akademikov Golie in Lunačka spomnili še na jezikoslovca dr. Franceta Tomšiča, tudi avtorja Slovensko-nemškega slovarja v številnih ponatisih, in naj bi vsaj do leta 2000, do 25. obletnice njegove smrti poskalski njegov rojstno hišo.

Avtor nove knjige o Pavlu Goliju dr. Igor Grdin je posebej poudaril, da bo čas pokazal, da je bil Golie "v prvi vrsti pesnik in mladinski dramatik, potem pa vse drugo. V prisotnosti uglednih gostov, med temi sta bila tudi minister za kulturo Jožef Školč in minister za notranje zadeve Mirko Bandelj, sta predsednik ZKO Trebnje Mitja Prijatelj in Športne zveze Niko Goleš podelila 3 Golieva priznanja za kulturne in 8 za

športne dosežke (o teh prihodnosti na športni strani!). P. P.

VABILO NA GRAFIČNO DELAVNICO

NOVO MESTO - ZKO Novo mesto vabi na 9. likovno delavnico, ki bo tokrat grafična, vodil pa jo bo akademski slikar Marin Berovič. Vikend-delavnica bo potekala v likovnem ateljeju KC Janeza Trdine od petka do nedelje, 17. do 19. aprila, in sicer v petek od 16. do 19. ure, v soboto od 10. do 19. ure in v nedeljo od 9. do 14. ure.

PREDAVANJE, GLASBENO-LITERARNI VEČER, SEJEM KNJIG

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca vabi danes, v četrtek, 17. aprila, ob 19. uri v veliko čitalnico na predavanju z barvnimi diapozitivi Špele Hleb in Silva Babiča "Aconcagua - Čile 1996 na zemlji in v zraku". V sklopu praznovanj svetovnega dne in slovenskih dni knjige bo kot plod dolgoletnega sodelovanja med knjižnico Ivana Gorana Kovačiča iz Karlovca in novomeško knjižnico v torek, 22. aprila, v veliki čitalnici ob 18. uri glasbeno-literarni večer. Gostovala bo prozajka, prevajalka in znanstvenica Irena Lukšič, nastopili pa bodo tudi učenci karlovske glasbene šole. Knjižnica Mirana Jarca organizira od 22. do 24. aprila od 8. do 18. ure pred vhodom sejem knjig iz bukvarne po simbolični ceni 300 do 500 tolarjev. Lahko prodajate ali zamenjate tudi svoje knjige.

OBČNI ZBOR KUD KRKA

NOVO MESTO - KUD Krka vabi vse ljubitelje kulture v četrtek, 17. aprila, ob 19. uri na občni zbor društva, ki bo v sejni sobi pri Galeriji Krka na Šmarješki cesti 6. V uvodnem delu bo kustos Narodne galerije v Ljubljani Ferdinand Šerbec s pomočjo diapozitivov predstavil slovensko slikarstvo Ivana Kobilca (1861-1926), v drugem delu pa bo sledil pregled dela društva v preteklem letu in načrti za leto 1977 ter izvolitev vodstva KUD-a in članov programskega sveta za naslednji dve leti.

GOLIEVA PRIZNANJA ZA KULTURO - Golievo priznanje za življenjsko delo sta prejela Slavka Kukman, katere delo se zrcali v kulturno-umetniških skupinah in v glasbenem osvveščanju ljudi v trebanjski občini, ter Janez Gartner, "oče" Galerije likovnih samorastnikov Trebnje, Golievo priznanje pa je prejela pisateljica Barica Smole. Na posnetku: (od desne proti levi) Smoletova, Gartner in Kukmanova. (Foto: P. Perc)

Zbirka pisem o ljubezni

Predstavitve pesniške zbirke Ljubice Nenadić "Ti i ja/Ti in jaz" - Prevod Ivanka Mestnik, spremna beseda Tone Gošnik

NOVO MESTO - Te dni je Ljubica Nenadić (rojena v Sisku, od leta 1967 pa živi v Novem mestu), v samozaložbi izdala svoj prevenc, pesniško zbirko "Ja i ti - Jaz in ti", ki so jo v soboto, 12. aprila, zvečer predstavili v gostišču Na hribu. Prireditelj, na kateri je pesmi občuteno recitala Jerca Pezdic, za glasbeni program pa so poskrbeli kitarist Sebastijan Butala in mlada pevca Sanja in Nenad Nenadić, je vodil Rudi Škof. Ustvarjalko Nenadićovo in njeno poezijo je skušal številnim obiskoval-

cem približati Tone Gošnik, ki je v zbirki prispeval spremno besedo. Pesmi je Nenadićeva, ki je po poklicu frizerka, pisala v hrvaškem jeziku, prevod v slovenščino pa je delo Ivanke Mestnik. Zbirko sta oblikovali Jelica Kupec in Jožica Škof.

Ljubica Nenadić, ki piše že od srednje šole naprej, pravi, da je šele na vztrajna prigovarjanja prijateljic zbrala 30 pesmi, jih izdala v zbirki "Ti i ja, Jaz in ti" in tako svoje misli, čustva in občutja zaupala tudi drugim. "To je prava poezija, topla, iskrena, polna nežnega hrepenenja in upanja, poezija, ki te prevzame. To so pesmi, rojene iz ljubezni do moža in doma," je povedal Tone Gošnik. In res bi lahko pesmi Nenadićeve označili kot ljubezenska pisma možu. Ne poslužuje se kakšnih posebnih pesniških oblik, saj so njene pesmi dostikrat podobne prozni govorici. So preproste, po Gošnikovi oznaki pa jih odlikuje predvsem odkritosrčnost, brez sprenevedanja in zadreg, kar dandanes ni ravno pogost pojav. Sama pa o svoji poeziji pravi: "Vem, da so moji verzi enostavni, a tudi sreča je enostavna. In spet lahko zašepetam: Ti meni cvet, jaz tebi pesem..."

Ljubici Nenadić je ob izidu pesniškega prvenca čestital tudi novomeški župan Franci Koncilija. L. M.

Dve pomembni 150. obletnici

Prva uprizoritev "Matička", prvi časnik "Slovenija"

NOVO MESTO - Prihodnje leto bo Novo mesto v prvem polletju praznovalo spomin na dva pomembna kulturna dogodka: 6. januarja bo preteklo 150 let od prve uprizoritve Linhartovega "Matička" na Slovenskem, ki je bila v novomeški kazini, malo pozneje, 10. maja, pa bo minilo 150 let od izida prvega časnika na Dolenjskem, lista "Slovenija", ki se je že čez teden dni preimenoval v "Sloveniensi Blati", tiskan pa je bil v Tandlerjevi tiskarni v Novem mestu. Izhajal je v nemščini, vendar je bil vseskozi izrazito slovensko usmerjen.

Oba dogodka vsebujeta svojstveno osebnostno povezavo glede tvorcev - prvo odrosko postavitev "Matička" sta organizirala novomeški odvetnik dr. Jože Rosina in Franc Polak, drugi aktuar na okrajnem komisariatu. Oba sta botrovala tudi prvemu časniku na Dolenjskem. Mnoge vzporednice najdemo tudi ob primerjavi življenjske poti Antona Tomaža Linhart in Franca Polaka. Oba sta bila zagnana slovenska rodoljuba, velika svobodomisleca in zato sta bila deležna nenaklonjenosti oblasti. Oba sta zglede in spodbude za svoje napredno delovanje našla v francoski revoluciji. Linhart je "Veseli dan ali Matiček se ženi" napisal leto pozneje kot "Županovo Micko", torej 1790, prvo odrosko uprizoritev pa je igra doživela šele 58 let pozneje v Novem mestu. Linhart, ki je umrl leta 1895, uprizoritev ni dočkal.

Oba dogodka ob 150. obletnici gotovo zaslužita primerno proslavitev in počastitev. M. JAKOPEC

RAZSTAVA REŠČIČEVIH ILUSTRACIJ

NOVO MESTO - Jutri, 18. aprila, bodo v Dolenjskem muzeju ob 19. uri odprli pregledno razstavo ilustracij samoukega slikarja Lucijana Reščiča. Razstavljenih bo več kot 150 izvornih avtorjevih del, s katerimi je od leta 1980 obogatil slovensko knjižno ilustracijo. Na otvoritvi bodo predstavili tudi pesniško zbirko otroških pesmi Jožeta Snoja z Reščičevimi ilustracijami, v kulturnem programu pa bosta nastopila mladinski pevski zbor Trebnje in recitatorka Zvonka Falkner. Razstava bo odprta do junija.

ZBIRKO ODLIKUJE ODKRITOSRČNOST - Je na predstavitvi pesmi Ljubice Nenadić poudaril Tone Gošnik (v sredini), zraven pa je še Rudi Škof. (Foto: L. M.)

DOBRO OBISKANE REVIIJE - Tako je bilo tudi na zadnji, ko so se ljubiteljem zborovskega petja predstavili odrasli pevski zbori, med njimi tudi Dolenjski oktet (na sliki). (Foto: L. M.)

Zborovsko petje napreduje

Na treh medobčinskih revijah ZKO Novo mesto nastopilo 28 pevskih zborov - Najboljši 8. maja v Črnomelju

NOVO MESTO - ZKO Novo mesto, ki že več kot 20 let vsako pomlad pripravlja revije otroških, mladinskih in odraslih pevskih zborov, je tudi letos 28 zborov omogočila, da so se predstavili na treh medobčinskih revijah, ki so bile v avli KC Janeza Trdine v Novem mestu. Tajnica ZKO Novo mesto Staša Vovk je povedala, da je namen pregled dejavnosti, strokovno spremljanje in ocenjevanje in da so letošnje strokovne ocene zelo obetavne. "Zaznaven je napredek vseh zborov, kar potrjuje, da so z našim načinom dela, z izobraževanjem in strokovnim spremljanjem narejeni koraki naprej." Letos so na predlog zborovodij organizirali posebej revijo otroških in mladinskih pevskih zborov. Veliko je namreč osnovnih šol, ki imajo zbor, se ne prijavijo na revijo, tako da bo sedaj več možnosti. Letos se je prvič predstavil zbor iz Žužemberka, česar so zelo veseli.

V komisijah na revijah sta bila poleg Vovkove in Slavka Raucha, svetovalca za glasbo pri ZKO Novo mesto, tri otroških in mladinskih zborih prisotna Dragica Žvar, svetovalka

za glasbo iz Celja, strokovno besedo pri odraslih zborih, ki so nastopili v dveh delih, pa je imel prof. Igor Švara, dirigent iz Ljubljane. Oba sta zborovodjem po nastopih dala napotke in strokovne nasvete za nadaljnje delo, izbrala pa sta tudi najboljše zbor, ki se bodo v četrtek, 8. maja, uvrstili na regijsko revijo v Črnomlju. Od otroških zborov se bodo tam predstavili iz OŠ Center in Šmihel, od mladinskih iz OŠ Grm, Vavta vas in Bršljin, od odraslih pa mešani pevski zbor Pomlad, mešani pevski zbor Revoz, mešani pevski zbor KUD Krka in Šentjernejski oktet. Posebne pohvale je bil deležen mešani pevski zbor DU Novo mesto.

Novomeška "Pomlad" pod vodstvom zborovodkinje Jožice Prus - zbor bo letos praznoval peto obletnico - se te dni pripravlja na nastop na državnem tekmovanju "Naša pesem" v Mariboru, ki bo to soboto, 19. aprila. Sicer pa ZKO Novo mesto za prihodnji teden, v četrtek, 24. aprila, pripravlja srečanje plesnih skupin Dolenjske in Posavja, ki bo prihodnje leto v Krškem.

L. M.

Vabilo na sprehod po preteklosti

V sredo, 23. aprila, na svetovni in slovenski dan knjige, prvič dan odprtih vrat Knjižnice frančiškanskega samostana - Od 9. do 18. ure - Razstava "Frančiškani - knjižni ustvarjalci"

NOVO MESTO - V 500-letni zgodovini novomeškega frančiškanskega samostana se je v njihovi knjižnici, ki ravno tako obstaja od leta 1472, nabralo skoraj 18 tisoč knjig z najrazličnejših področij človekovega ustvarjanja. Leta 1991 so v samostanu uredili posebno muzejsko knjižnico, v kateri se nahaja najpomembnejši knjižni fond, le redkokdaj pa je priložnost, da si jo lahko ljudje lahko ogledajo, predvsem ob otvoritvah razstav, in najavljeni razredi učencev. Tako so se frančiškani oz. p. Felicijan Pevec, ki skrbi za knjižnico, odločili, da ob 23. aprilu na stečaj odprejo vrata samostanske knjižnice.

To naj bi bilo ob letošnjem svetovnem in drugem slovenskem dnevu knjige prvič, postalo pa naj bi tradicionalno, še posebej, če bo odziv dober. Tako bo prihodnjo sredo od 9. do 18. ure voden ogled knjižnice, p. Felicijan pa bo z veseljem odgovarjal tudi na vprašanja. V frančiškanski knjižnici, ki je resnično lepo urejena in je edina takšna na Dolenjskem, ki je nepretrgoma delovala od začetka pa do danes, so na ogled najrazličnejše stare knjige, tu hranijo zbirke zemljevidov, najrazličnejše časopise (v celoti Kmečke in rokodelske novice), prevode, rokopise na pergamentu iz leta 1418, posebej znan je latinski molitvenik iz leta 1450-1460 itn. P. Felicijan je spomnil na Valentina Vodnika, ki je v Novem mestu dve leti kot frančiškan študiral filozofijo in hranijo tudi nekaj njegovih pesmi.

Na dan odprtih vrat samostanske knjižnice se bodo obiskovalci lahko sprehodili tudi po preteklosti, še posebej vezani na Novo mesto. P. Felicijan namreč pripravlja posebno razstavo z naslovom "Frančiškani - knjižni ust-

varjalci". V vitrini bodo na ogled dela patra, profesorja in nekaj let ravnatelja na novomeški gimnaziji p. Castula Weibla, p. Mansveta Smajdka iz Soteske ter slavista, lektorja in dolgoletnega profesorja na novomeški gimnaziji p. Ladislava Hrovata iz Tunjic.

Sicer pa je novomeški frančiškanski samostan nekaj posebnega tudi zato, ker na svoj način - z različnimi knjižnimi, slikarskimi razstavami, koncerti - prispeva k pestrejšemu kulturnemu dogajanju na Dolenjskem. Za to se od 90-ih let naprej trudi p. Felicijan, ki pravi, da želi ljudem tako spomina, ob obisku cerkve, "vsiliti", da še nekaj lepega vidijo, slišijo ali občutijo. "Morda bodo tako počasi spoznali, da potrebujejo tudi kulturo," pravi. Ob 30-letnici društva Ex libris Slovenije pripravljajo tudi v Novem mestu razstavo frančiškanskih eklibrisov. L. MURN

ŽUPAN NA SPREJEMU ČESTITAL STRAŠKIM PIHALCEM - "Vesel sem vašega uspeha in tudi tega, da ste na ta način ime Mestne občine Novo mesto ponesli v svet," je povedal župan Franci Koncilija, ki je v petek, 10. aprila, skupaj s sekretarjem za kulturo, šport in mladino Robertom Judežem v vijolični občinski dvorani sprejel glasbenike Pihalnega orkestra Krka Zdravilišča iz Straže in njihovega dirigenta Mira Sajeta. Vzrok je njihov nedavni veliki uspeh na mednarodnem tekmovanju pihalnih orkestrrov v Italiji, ko so v 1. kategoriji zasedli prvo mesto in prejeli prvo nagrado, Saje pa je bil najboljši od vseh 44 dirigentov. Župan jim je poklonil priznanje, sliko Novega mesta, Sajeju pa knjižno darilo. Miro Saje se je ob tej priložnosti občini zahvalil za pomoč pri njegovem študiju dirigiranja na Nizozemskem. Mladi straški glasbeniki, ki so prinesli pokazat nekaj daril iz Italije (pokale), so strnili svoje vtise s tekmovanja, veseli pa so predvsem pristranejših odnosov med njimi. Da jih uspeh ni prevzel, kaže njihova obljuba, da bodo še veliko vadili in delali. Maja jih čaka nastop na državnem tekmovanju v Sežani. (Foto: L. Murn)

POTA IN STRAN POT

dežurni poročajo

MINISTER MIRKO BANDELJ ZA DOLENJSKI LIST:

"Sem za ostrejši odnos do kršiteljev"

Delovne razmere policistov na južni meji sicer res slabe, a reševanje postopno in po prednostnem vrstnem redu - Romi ne morejo biti drugorazredni državljani

Ministrstvo za notranje zadeve dober mesec vodi minister Mirko Bandelj, v prejšnjem mandatu generalni sekretar vlade, ki si je skupaj s sodolavci zadal nekaj prednostnih nalog. Te je predstavljal na srečanju z novinarji, odgovoril pa je tudi na nekaj vprašanj za Dolenjski list.

Mejni prehodi na južni meji dajejo vse prej kot urejen videz, na nezno delo v kontejnerjih pa policisti opozarjajo že dalj časa. Lahko v kratkem pričakujejo kakšne spremembe?

"Na nastanek južne meje ob osamosvojitvi nismo bili priprav-

"Gradnja v Novem mestu se premika naprej. Tudi v letošnjem proračunu denar za to investicijo zanesljivo bo, koliko ga bo in ali ga bo za dokončanje, pa bo odvisno od sprejema proračuna."

Zaradi pereče romske problematike na Dolenjskem in v Posavju se je na enem od sestankov županov (s svojimi predlogom naj bi se obrnili tudi na Ministrstvo za notranje zadeve) pojavila ideja, da bi imeli tukajšnji policisti večje pristojnosti pri razreševanju romske problematike. So takšna pričakovanja sploh realna?

"Tovrstnih iniciativ županov ne poznam. Policisti ne moremo gledati na Rome kot na drugorazredne državljane, posvečamo jim pač toliko pozornosti, kolikor kriminalitete izvira iz njihovih vrst. Sicer pa romska problematika ni v tolikšni meri zadeva notranjega ministrstva kot drugih ministrstev, na primer ministrstva za okolje in prostor, šolskega ministrstva in drugih, ter seveda občin."

Kljub temu so prav Romi tisti, ki si največkrat "privoščijo" vozni z neregistriranim avtomobilom, takšnega avta pa policist ne more odvzeti, čeprav se vozni z njim ponavljajo.

"Ob predpisih, kot jih imamo, odvzem seveda ni mogoč. Sicer sem za to, da se zaostrijo sankcije do vseh kršiteljev in se dajo poli-

cistom večja pooblastila pri kaznovanju." T. GAZVODA

"Bil je prevelik za ta svet, zato so ga skrajšali za glavo. (Petan)

"Ko je človek vinjen, poye, kar misli, kadar je trezen. (Švedski pregovor)

"Nekdanji tovariši so se spremeni v gospode, nekdanji vodilni tovariši pa v gospodarje. (Petan)

PARKIRNINA TUDI OB SOBOTAH?

ČRNOMELJ - Sredi junija lani so na Trgu svobode v Črnomlju pričeli pobirati parkirnine. Lani so zaključili pobiranje z dobrega pol milijona tolarjev dobička, pri tem pa ni upoštevanih okrog 900.000 tolarjev, kolikor je veljala nabava in postavitev kioska za pobiralca parkirnine. Vendar je bilo pobiranje parkirnine v začetku nestabilnejše, medtem ko se sedaj prihodek postoma zmanjšuje, najbrž tudi zaradi odsevitve upravne enote iz gradu. Zato občinska uprava skupaj s Komunalo išče možnosti, da bi bil prihodek večji, stroški pa čim manjši. Menijo, da bi bila rešitev tudi v plačevanju parkirnine ob sobotah in v naslednjem pobiranju parkirnine.

Mirko Bandelj

ljeni, zato so tam razmere res najbolj neurejene. Prej na tej meji ni bilo policistov in so ti tudi brez ustreznih stanovanj, srečujemo pa se še s težkimi problemi pri zagotavljanju čim boljših delovnih razmer, zato je to ena od prednostnih investicijskih nalog. To velja tako za same postaje - letos bosta prišli gotovo na vrsto postaji v Ilirski Bistrici in Ribnici - v sodelovanju s projektom Phare bomo izboljšali možnosti zaposlovanja na meji, aktivno pa rešujemo tudi stanovanjsko problematiko, a vseh problemov naenkrat ne bomo mogli rešiti, reševali pa jih bomo glede na prioriteto."

Se bo število policistov na meji povečevalo?

"Verjetno bomo krepili prisotnost policije na južni meji, ker je naš cilj že sedaj prestaviti mejo Evropske unije in meje Shengena na južno mejo, hkrati pa bo to nujna, ker se bodo ob sproščanju in odpiranju meje z Avstrijo in Italijo kazali presežki v številu policistov, ki bodo premeščeni na južno mejo. To seveda pomeni tudi ustrezna sredstva tako za njihovo stanovanjsko rešitev kot za delovne pogoje."

Po obljubah izpred dveh let naj bi bila stavba Uprave za notranje zadeve Novo mesto letos končana, kar pa očitno ne bo uresničeno.

OTROCI PRI GLASBENI ŠOLI PREPUŠČENI SAMI SEBI - Če je za varnost otrok pri osnovnih in srednjih šolah dobro poskrbljeno, tega ne moremo trditi za okoli 600 učencev glasbene šole Marjana Kozine na Jenkovi ulici v Novem mestu, kjer ni nobenih talnih označb ali tabel, da je tam šola, učenci - dneвно pride v glasbeno šolo tudi 200 in več učencev - pa se morajo na sicer ozki ulici umikati še precej gostemu prometu in tam parkiranim avtomobilom. Pred šolo je nekajkrat že prišlo do manjših prometnih nesreč, za zdaj pa tudi prošnje vodstva šole na občino še niso obrodile sadov. (Foto: T. G.)

po dolenjski deželi

Dneve, ki so za nami, so zaznamovale nizke temperature, zato se je prilegel topel kotiček v zakurjeni sobi. Tega se je očitno dobro zavedal tudi 20-letni Ž. G. iz Krškega. V nedeljo popoldne je s prijatelji popival v lokalno Pod lipo v Brestanici, popivanje pa se je sprevrglo v prepir z lastnikom lokala. Razgreti mladenič se je znašel še nad steklenicami in jih vztrajno razbijal, natakariči pa je govoril vse prej kot prijazne besede. Ko so prišli na kraj kršitve policisti, sta bila razburjeni fantič in lastnik lokala zunaj, vendar tudi nižje temperature razgreteža niso pohladile. Nameravani obračun s lastnikom so mu s fizično silo preprečili policisti, ki so ga morali odpeljati s seboj na policijsko postajo. Nedeljsko popoldne v družbi policistov si je krajšal tudi s pihanjem v alkotest, ki je pokazal kar 2,08 promila alkohola.

Podobnega opravila se je lotil 33-letni V. R. iz Brežic, ko je v petek nekaj po polnoči prišel v nočni klub Flamingo v Krškem. Najprej je sedel za mizo, si naročil pivo, ga plačal in spil, da si je malo "opomogel", potem pa začel razgrajati. Njegovih groženj so bili deležni tako gostje kot zaposleni, poskusi redarja, da bi ga umiril, so bili neuspešni - še huje, kršitelj je postal še bolj napadalen, na koncu pa se je s praznim mendeninastim lončkom lotil še vrat lokala. Pomiril se ni niti ob prihodu policistov, zato so ga odpeljali na hladno.

ŠOLSKI AVTOBUS NE MORE DO OTROK

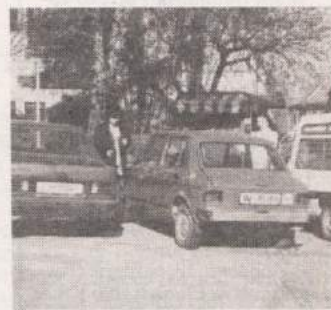
LOŠKI POTOK - Učence višje stopnje iz krajevne skupnosti Drača vozi v šolo dr. Antona Debeljaka v Loški Potok avtoBUS. Žal pa ta ne more daj kot do Trave. Od tam dalje je cesta za večja vozila neprevozna in nevarna celo za osebne avtomobile. Tako morajo šolarji iz vasi Črni Potok in nekaj drugih zaselkov v šolo v Čabar, kjer običajno nadaljujejo šolanje v gimnaziji in se dobesedno izgube. Mnoge debate o izgradnji nujne povezave s temi vasi pa so skoraj potihnila. V Hrvaško šolo hodi približno 6 otrok, iz Starega in Novega Kota pa jih vozijo v sosednjo občino Loška Dolina. A. K.

V kopalnici razneslo pralni stroj

Na srečo brez poškodb

OTOČEC - V soboto, 12. aprila, okoli 19. ure se je v Srednjem Grčevju zgodila nezgoda, ki bi se lahko precej slabše končala, saj je razneslo pralni stroj, ki je povzročil precejšnje razdejavanje. Še dobro, da v bližini ni bilo nikogar.

26-letna B. B. iz Srednjega Grčevja je v kopalnici podstrešnega stanovanja prala delovno haljo. Pri pranju je uporabila tudi okoli 2 decilitra bencina, nato je haljo sprala z vodo in jo dala prati v skoraj nov pralni stroj. Odsla je v kuhinjo in čez nekaj časa je po vsej verjetnosti zaradi bencinskih hlapov v pralnem stroju prišlo do močne eksplozije, v kateri je odrgalo vrata z okvirjem in jih vrglo skozi vhodna steklena vrata na stopnišče. Razpokala je stena kopalnice, poškodovan je strop in streha nad kopalnico, pralni stroj pa je uničen. V eksploziji, v kateri je nastala večja materialna škoda, na srečo ni bil nihče poškodovan.

AVTOMOBILSKO NASILJE - "Iznajdljivost" voznikov avtomobilov, ki hočejo na vsak način parkirati v ožjem središču Novega mesta, ne pozna meja, sploh pa ne predpisov, kaj šele obzirnosti. Takole so trije junaki tipa "kaj mi pa morejo" prejšnji četrtek dopoldne junaško pustili svoje avtomobile na prehodu za pešce in zaprli dostop na pločnik oziroma izstop z njega. (Foto: A. B.)

OTROCI STRELJALI V CERKEV

KRŠKO - V četrtek, 10. aprila, ob pol sedmi uri zvečer so v bližini cerkve sv. Rozalije v Krškem policisti izsledili tri otroke, eden je imel pri sebi zračno puško. Policisti so ugotovili, da so otroci streljali v okna cerkve in razbili tri šipe. Zračna puška je bila last 66-letnega K. B., ki jo je dal v uporabo svojemu vnuku.

TRČIL V POTNIŠKI VLAK

TREBNJE - V četrtek, 10. aprila, ob 7.20 je J. R. iz Kranja vozil tovorni avtomobil, naložen z opeko, od Šentlovenca proti lokalni cesti Mala Loka - Stranje. Ko je pripeljal na nezavaran železniški prehod v Šentlovenca, je spregledal, da od Trebnjega prihaja potniški vlak, zaradi česar je prišlo do trčenja. Strojevodja B. I. iz Novega mesta je zadel zadnji del tovornjaka, tega pa je nato odbilo s prehoda ob rob proge. Pri tem je nastala večja premoženjska škoda, vlak pa ni bil sposoben za nadaljnjo vožnjo.

DOMAČIM GROZIL Z NOŽEM

KRŠKO - V sredo, 9. aprila, popoldne je prišel 45-letni B. A. iz Krškega domov in se pričel pripraviti s sinom in s svojo bivšo ženo, med prepripirom pa jima je grozil tudi z nožem. Ko so na kraj kršitve prišli policisti, se mož še vedno ni pomiril, zato so ga policisti pridržali do iztreznitve.

RUDNIKU UKRADLI KABEL

KANIŽARICA - V prvi polovici aprila je neznanec v Kanižarici prišel do ograjenega skladišča Rudnika Kanižarica in ukradel okoli 3 tone jamskega električnega kabla. S tem je Rudnik v zapiranju oškodoval za okoli 1,5 milijona tolarjev.

AVTOSALON FIČKOV PRED GRADOM PREŽEK - Grad Prežek, nekdanj plemiško prebivališče, danes resda ni obnovljen, vendar pa, trdno vpet v severno pobočje Gorjancev z legendami in pripovedmi, ki so se rejemale in ohranjale v stoletjih graščine, še vedno privablja ljudi, željne naravnih lepot in lepote že v 12. stoletju oblikovanih zidov. Vendar imajo obiskovalci Prežeka na ogled tudi pravi avtopodaj, saj je nekdo prav pred vhod pripeljal tri fičke, dodobra obrane vseh delov. O kulturi in osveščenosti storilca ne bomo izgubljali besed! (Foto: T. G.)

Cilj: 100 manj mrtvih

Upravne postopke želijo normativno skrajšati, posodobiti in poenostaviti - Povečati zaupanje javnosti

Odštevanje dni do prelomnice dveh tisočletij se je začelo. Tudi v Ministrstvu za notranje zadeve, kjer so začrtali motivacijski projekt "Kako bomo dočakali leto 2000?" Tako želijo v zadnjih 1000 dneh, ki nas ločijo do leta 2000 in smo jih začeli odštevati 5. aprila, povečati stopnjo zaupanja in zadovoljstva javnosti z njihovim delom, povečati kakovost storitev in zmanjšati število mrtvih na slovenskih cestah.

Dveletno intenzivno delo policije, ki je usmerjala svojo dejavnost v nadziranje najbolj ogroženih ravnanj v prometu, je sicer vplivalo na zmanjšanje števila

smrtnih žrtev na cestah iz 505 v letu 1994 na lanskih 389, vendar pa je cilj slovenske policije, da bi bilo v letu pred novim tisočletjem to število še za 100 manjše, s čimer bi se približali povprečju držav Evropske unije. Seveda bo poleg preventivnega in operativnega dela policije k takšnemu rezultatu gotovo pripomogel nov zakon o varnosti cestnega prometa, ki naj bi, za to se bo zavzemal tudi minister za notranje zadeve Mirko Bandelj, dal policiji večja pooblastila pri kaznovanju politiki, saj sedanji sistem, ki zaradi pogostih ozkih grl pri sodnikih za prekrške postavlja pod vprašaj smiselnost policistovega pisanja predlogov sodniku za prekrške.

Ministrstvo si bo bolj prizadevalo tudi za dvig kakovosti storitev na področju upravnih notranjih zadev. Tako bodo v ministrstvu skušali posodobiti upravne postopke, jih normativno skrajšati in poenostaviti.

Slovenska policija je sicer po mnogih kazalcih na evropskem nivoju, vendar pa razikave kažejo, da je zaupanje javnosti vanjo slabše, zato se bodo v ministrstvu trudili tudi za čim boljše stike in komuniciranje z javnostjo, velik poudarek pa bo dan tudi izobraževanju in sodelovanju s tujimi policijami.

T. G.

Po resnico o Mesarstvu v Ljubljano

Kriminalisti o vložnih prijavih v zvezi z domnevnimi kaznivimi dejanji v KZ Krka niso odkrili nepravilnosti - Mijo Skubic prepričan v svoj prav, zato gre še v Ljubljano

NOVO MESTO - Mijo Skubic je od novembra lani brez službe. Njegov zahtevek za razveljavitev sklepa disciplinske komisije Mercatorja KZ Krke Novo mesto in s tem sklepa upravnega odbora je delovno in socialno sodišče v Novem mestu zavrnilo, prijavi, ki ju je vložil na novomeško UNZ, pa sta ostali le pri poročilu tožilstvu. Kljub temu je Mijo Skubic prepričan, da ve, kje tičijo vzroki za večmilijonsko škodo, ki je nastala v mesarskem obratu zadruge, zato s poskusi, da bi to dokazal, kljub grožnjam, ki jih je zaradi tega deležen, ne bo odnehal. Dokazno gradivo bo namreč romalo tudi na ministrstvo za notranje zadeve v Ljubljano.

Kot pravi 47-letni Mijo Skubic iz Dolenjskih Toplic, se zgodba o zaključku njegovega dolgoletnega službovanja ne začne avgusta lani. Tedaj je prišlo do spora med njim in sodelavcem Damjanom Gazvodo iz Velikih Brusnic. Po Skubicovih besedah je Gazvodo le odrihal, tako da je ta padel na zadnjo plat, po besedah Gazvode pa naj bi bile posledice hujše, zaradi česar je dva dni po konfliktu iskal tudi zdravniško pomoč. Zpletati se je začelo, kot pripoveduje Skubic, že ko je leta 1994 začel vodstvo zadruge opozarjati na dogodke, zaradi katerih je samo v enem letu nastala ogromna izguba. "Meso se je izdajalo brez dobavnice, zgolj za gotovino, denar pa je romal v zasebne žepce," zatrjuje Skubic in dodaja, da se je na podlagi teh opozoranj začela

načrtna gonja proti njemu.

Mesar, ki je tako zaradi fizičnega napada, ki je bil po njegovih besedah zrežiran, ostal na cesti, je zbral precej obremenilne dokumentacije o dogajanjih v KZ Krka kot tudi o fizičnem napadu, ki ga žrtev utemeljuje tudi z zdravniškim spričevalom - pod njim je podpisan dr. Jernej Kranjc - za katerega je Skubic še vedno prepričan, da z njim ni vse v redu, zato se je še sam lotil raziskovanja tega primera.

"Kriminalisti so zaključili preiskavo primera in niso ugotovili nepravilnosti, zato so tožilstvu dali le poročilo," zadevo komentira načelnik UNZ Novo mesto Franci Povše, medtem ko je pristnost zdravniškega spričevala v našem pogovoru po telefonu potrdil tudi dr. Kranjc.

Mijo Skubic z rezultatom, do katerega so prišli novomeški kriminalisti, ni zadovoljen, zato bo na podlagi lastnih dognanj iskal pravico še v Ljubljani. "Prepričan sem, da so kriminalisti zavrnilo celo dokaze, ki so jasni, in ne bom odnehal, saj menim, da sem na sledi podkupovanju in zadeva gotovo ni čista," pravi Mijo Skubic.

T. GAZVODA

Mijo Skubic

Krka gre odločno proti prvi ligi

Košarkarji Krke so s tremi zmagami in nesrečnim porazom z eno nogo že v prvi ligi - V igri za prvo ligo tudi Krško, ki je v minulo soboto v Novem mestu doživelo pošten poraz

NOVO MESTO, KRŠKO - Košarkarji novomeške Krke so končno državnega prvenstva za razvrstitev od 9. do 16. mesta začeli z zmago nad dosedanjim A-1-ligašem Kraškim zidarjem v gosteh, v drugem kolu so doma rutinsko premagali Ilirijo, v tretjem kolu zelo nesrečno v gosteh izgubili s Slovanom ter v četrtem doma ugnali Krčane, ki pa kljub porazoma s Škofjeločani in Novomeščani niso odpisani.

Medtem ko so bili Krčani lani Smeltu Olimpiji v finalu povsem enakovredni tekmeec za naslov prvaka, letos igrajo končno za obstanek oziroma uvrstitev v prvo ligo. Začeli s porazom proti prvaku A-2-lige Loki kavi, potem pa doma premagali šentjurski Kemoplast in v gosteh še Ilirijo. Nakič, ki je na prvi tekmi dosegel 18 točk, je s Kemoplastom dosegel še 6 točk več, za

sorazmerno dober začetek Krčanov pa je zelo zaslužen Walter Jeklin, ki je na prvih dveh tekmah dosegel kar 70 točk, a si je na sobotnem dolenjsko-posavskem derbiju poškodoval oko; vprašanje je, kako bo z njim v nadaljevanju. Čeprav je Krka predvsem zaradi spodrseljave v prvem delu sezone osvojila le drugo mesto v A-2 ligi, pa je med dosedanji A-2-ligaši najmočnejša, od moštev, ki so v rednem delu sezone nastopala v družbi najboljših, pa ji je glede na videno enakovredno le Litostroj Slovan, s katerim so Novomeščani igrali prejšnjo sredo, bili boljši a na kon-

cu nekoliko nespretno in nesrečno izgubili.

Pri Krškem se je očitno strelsko že razigral tudi Ivo Nakič, ki se je za končno spet vrnil v leskovoško dvorano. Če neporaženemu Slovanu, Krki in Krškemu prištejemo še Loko kavo, ki ima kot Novomeščani le en poraz, po vsej verjetnosti že imamo štiri moštva, ki bodo v naslednji sezoni poleg letošnje najboljše osmerice igrala v prvi ligi.

Morda je med njimi še največja neznanka prav Krško, ki ima najhujši izbor igralcev, ki lahko odločajo tekme, zaradi nedavnih težav in nerednega treninga v tistem času pa so tudi precej brez moči, kar se je poznalo v prvem kolu, ko so po prvo polčasu proti Loki kavi še lepo vodili, potem pa tekmo izgubili, podobno pa je bilo tudi v Novem mestu, ko so korak z domačini držali le do drugega polčasa. Poleg Jeklina, če je z njegovim očesom vse v redu, in Nakiča je Ademi še edini zanesljiv strellec, Bošnjak v strelski formi preveč niha, medtem ko nekdanjemu izvrstnemu strelcu Krajcarju žoga noče več tako rada skozi obroč. Ob takem izboru igralcev bodo Krčani, da ostanejo v prvoligaški družini, morali imeti tudi nekaj sreče.

I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

Moški, 1. liga, 6. kolo končnice - PIVOVARNA LAŠKO: AFP DOBOVA 33:17 (16:3); AFP DOBOVA: Džapo 4, Voglar 4, Levec 3, Kranj 3 itd.

PREVENT: AKRIPOL 27:22 (11:11); AKRIPOL: Vešligaj 8, Bregant 5 itd.

PRULE 67: KRŠKO 21:20 (13:13); KRŠKO: German 9, Čurak 4 itd.

Krško je bilo v skupini B tretje in igra za peto mesto v državi; Akripol v skupini B in AFP Dobova v skupini A sta osvojila 4. mesto in med seboj igrala za 7. mesto v državi.

Za 5. mesto, 1. tekma - KRŠKO: ANDOR 19:25 (12:10); KRŠKO: Martinčič 7, D. Urbanč 4, Božič 3 itd.

Za 7. mesto, 1. tekma - AFP DOBOVA: AKRIPOL 35:36 (32:32, 28:28, 15:18); AFP DOBOVA: Miščinovič 10, Ocvirk 9, Džapo 8 itd.; AKRIPOL: Vešligaj 8, Počervina 7, Šavrič 7, Makarevič 5, Bregant 4, Zarabec 3 itd.

Skupina za obstanek, 5. kolo - DELMAR: LISCA 29:22 (17:10); LISCA: Sečki 9, Rantah 6, Blagojevič 6, Plazar 5, Simončič 3 itd.

6. kolo - LISCA: ELEKTROPROM RUDAR 29:22 (17:10); LISCA: Sečki 9, Rantah 6, Blagojevič 5, Simončič 4, Lupše 3 itd.

KONČNA LESTVICA: 1. Delmar Izola 11, 2. Slovan 9, 3. Liska 5, 4. Elektroprom Rudar 5.

ODBOJKA

Moški, 2. liga, 22. kolo - VUZENICA: KAN KOVINAR 1:3; LESTVICA: 1. Kan Kovinar 34 itd.

3. liga, zahod, 22. kolo - MOKRONOG: KAMNIK 3:0 (2, 7, 12); BOVEC: KAN KOVINAR II 3:0 (8, 16, 13); NARODNI DOM: KRKA NOVO MESTO II 12, 11, 12); LESTVICA: 1. Bovec 36... 6. Kan Kovinar II 16... 7. Mokronog 16... 11. Krka II 10 itd.

KOŠARKA

Končnica od 9. do 16. mesta, 3. kolo - ILIRIJA: KRŠKO 83:86 (35:40); KRŠKO: Jeklin 27, Murovec 7, Bošnjak 11, Nakič 21, Ademi 12, Krajcar 8;

LITOSTROJ SLOVAN: KRKA 86:83 (46:48); KRKA: Samar 17, Stipančič 17, S. Petrov 20, Smodiš 21, Bajc 8;

4. kolo - KRKA: KRŠKO 87:69 (44:36); KRKA: Bordelius 2, Samar 17, Stipančič 10, Petrov 21, Smodiš 24, Bajc 11, Lučev 2; KRŠKO: Jeklin 3, Murovec 11, Bošnjak 2, Nakič 30, Ademi 15, Krajcar 8.

LESTVICA: 1. Litostroj Slovan 8, 2. Krka 7, 3. Loka kava 7, 4. Krško 6 itd.

Pregazili Ilirijo in tudi Bilje

Uspešna pomlad novomeških nogometašev

NOVO MESTO - Nogometaši novomeškega Radia Krka so v nedeljo, 6. aprila, med tekmo drugega pomladanskega kola na domačem igrišču spet dobila ogreli dlani vse bolj številnih gledalcev, ki so jim imeli za kaj ploskati. Na razpoložene novomeške strelce so naleteli nogometaši ljubljanske Ilirije. Novomeščani so z zadetkoma Andreja Kostreva in Janeza Grudna po polčasu vodili z 2:0, v drugem polčasu pa sta ljubljansko mrežo zaresla še Gorazd Plevnik in Mario Bratkovič, ljubljancani pa so z enim zadetkom visok poraz le omilili. Igrala so tudi novomeška moštva v mlajših kategorijah. Mladinci Elana so v Sežani izgubili s Taborom z 1:2, kadeti so doma premagali Domžale z 1:0, starejši dečki s 5:2 Zagorje in mlajši dečki z 2:0 Litijo.

V nedeljo, 13. aprila, je člansko moštvo Elana Radio Krka v gosteh z zadetkoma Francija Peršeta in Stojana Mesojedca premagalo Bilje z 2:1. V soboto ob 16.30 bodo spet igrali doma in to z moštvom Naklo Triglav. Mladinci so doma premagali Piran s 5:1, kadeti v gosteh Jezero 1:0, starejši dečki s igrali v gosteh z Olimpijo 0:0, mlajši dečki pa so prav tako z Olimpijo v gosteh izgubili z 0:4.

I. V.

KRČANI V NOGOMETU

BREŽICE - Športna zveza Brežice je 3. aprila pripravila področno prvenstvo srednjih šol v malem nogometu, na katerem je sodelovalo 6 moštev iz Posavja, Dolenjske in Bele krajine. Vrstni red: 1. Srednja šola Krško, 2. Šolski center Novo mesto, 3. Gimnazija Brežice, 4. Ekonomska srednja šola Novo mesto, 5. Srednja šola Črnomelj, 6. Gimnazija Kočevje.

MIZARSTVO KROŠELJ DRUGO

MARIBOR - Potem ko so favorizirani nogometaši ekipe Mizarstvo Krošelj po presenetljivem porazu v prvi finalni tekmi za slovenski pokal v malem nogometu v domači dvorani proti mariborski agenciji Luvin (4:5) zagotavljali, da bodo na povratni tekmi zanesljivo zmagali, je v športni dvorani Tabor res vse kazalo na takšen razplet. Sevnici so namreč povedli z 1:0, 10 minut pred koncem pa še s 4:3. Takrat je najboljši strellec prvenstva in pokala Janko Dolenc dobil rdeči karton. Domačini so ob igralški premoči izenačili, trener Sevnčanov in državne reprezentance Razboršek je pred koncem tekme potegnil iz igre še vratarja, toda domačini so srečno zadeli vrata gostov ter zmagali spet s 5:4 in osvojili pokal.

Žužemberčani lahko še višje

Žužemberčani na kadetskem državnem prvenstvu v odbojki za las ob finale - Bron uteha za mlajše in manj izkušene

ŽUŽEMBERK - Kadetska vrsta žužemberškega odbojkarkega kluba je v nedeljo na državnem prvenstvu, ki so ga v Žužemberku zgledno pripravili domači odbojkarji delavci, po pričakovanju osvojila tretje mesto, medtem ko so postali državni prvaki kadeti Maribora - Gradisa. Vendar ni veliko manjkalo, da se ne bi končalo drugače. Po sili razmer sicer maloštevilno, a precej bučno občinstvo je tako vzpodbudilo domače fante, da so prvo tekmo finala državnega kadetskega prvenstva proti favoriziranim Mariborčanom začeli precej boljše od gostov in povsem zaslužno so dobili prva dva niza s 15:8 in 15:11. Žužemberčani so bili tako rekoč na pragu presenečenja, a je bila zanje teža odgovornosti prevelika. Zataknilo se jim je v tretjem nizu, ko so Mariborčani le uveljavili svoje večje znanje in višino, domače fante pa so ugnali še na razliko s 16:14; enako izenačen je bil tudi zaključek

četrtga niza, ko so imeli Žužemberčani še zadnjič priložnost, da bi le pripravili presenečenje, gostje pa so bili tudi tokrat močnejši in srečnejši ter tudi četrti niz dobili s 16:14. Za skrajšano igro v petem nizu mladi Žužemberčani le niso imeli dovolj izkušenj, saj bo večina igralcev med kadeti nastopala tudi še naslednje leto, in v boj za prvo mesto so se uvrstili Mariborčani, za mnoge pa je bilo to finale pred finalom.

V drugi tekmi je Brezovica po sicer dokaj izenačeni tekmi s 3:0 premagala Granit Preskrbo, ki se je tako v boju za 3. mesto pomerila z domačini. Tokrat so bili Žužemberčani prepričljivi bolj in bronaste medalje so po zmagi s 3:0 (10, 13, 1) ostale v Žužemberku. Finalna tekma je bila zelo izenačena, kljub skoraj fanatičnemu odporu ljubljancanov (Brezovice) pa je naslov državnih prvakov odšel v Maribor, ki je zmagal s 3:1 (-13, 11, 9, 12).

I. V.

MEDALJE IZ ROK RAVNATELJICE - Medalje za tretje mesto na kadetskem državnem prvenstvu v odbojki je domačim fantom obesila okoli vratu ravnateljica osnovne šole Žužemberk mag. Jelka Mrvar, saj so prav vsi igralci obiskovali ali pa še obiskujejo prav to šolo. Na sliki: ravnateljica mag. Jelka Mrvar za uspeh čestita članu prve postave kadetske vrste Žužemberka Roku Pučlju. (Foto: I. V.)

POHOD NA LIMBARSKO IN ZASAVSKO SVETO GORO

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v soboto, 19. aprila, na pohod na Limbarsko goro (770 m) in zasavsko Sveto goro (849 m). Odhod bo izpred Krke v Ločni ob šestih zjutraj. Izlet sodi v tekmovanje za množičnost, zato imajo krkaši prevoz zastoj, ostali bodo za vožnjo prispevali po 1000 tolarjev, za otroke pa po 500. Prijave in denar za prevoz zbirajo v oddelku za oddih do petka, 18. aprila do 10. ure, tel.: 068 312.537. Vodili bodo Franci Somrak, Tomaž Gregorčič in Anton Kralj.

PLANINCI NA DOBRČO

NOVO MESTO - Planinska sekcija Intel servis, ki deluje v okviru novomeškega planinskega društva, bo v soboto, 26. aprila, pripravila planinski izlet na 1643 m visoko Dobroč. Odhod avtobusa s parkirišča nasproti novomeške avtobusne postaje bo ob 6. uri, izlet bosta vodila vodnika PZS Branko Dolinar in Marko Rems, prijavitve pa se lahko po telefonih 324 360 (Ivan Rovani), 323 724 in 26 811 (Marko Rems) ter 22 182 (Tbne Progar).

Tomovi mladinci zmagovali v Nemčiji

Mednarodna uveljavitev sester Silvester

MIRNA - Organizatorji mednarodnega mladinskega turnirja v badmintonu v Augsburgu v Nemčiji si najbrž niso mislili, da bo na njihovih tleh večina zmag pobralo zanje povsem neznanu družvo iz malega slovenskega kraja Mirna. Na turnirju, na katerem so nastopali mladi badmintonisti iz Italije, Avstrije, Nemčije in Slovenije, je nastopilo 11 Mirčanov in vsi so se izkazali, dosegli skupaj pet zmag in premočno zmagali tudi v ekipnem vrstnem redu.

Največ pozornosti tamkajšnjih strokovnjakov pa tudi medijev sta pritegnili sestri Silvester, ki sta v kategoriji do 12. leta dobesedno pometli s konkurentkami, praviloma starejšimi od njiju, ter se srečali v finalu, kjer sta obe igrali že vidno utrujeni, 11-letna Urška pa je bila močnejša od leto mlajše Špele (11:0, 11:5). Seveda sta Silvestrovi zmagali tudi v igri dvojic, kjer sta premagali Nemki Kurzovo in Breitembergerjevo s 15:3 in 15:4.

V kategoriji do 14. leta je nepričakovano zablestel Nejc Vojnovič, ki je v finalu po treh nizih s 15:9, 11:5 in 15:10 premagal Nemca Grosschadla, medtem ko je bil tretji Bojan Kolenc. V dvojicah sta Vojnovič in Kolenc igrala v finalu in izgubila z Nemečema Braunom in Grosschadlom.

V kategoriji do 16. leta je bil finale spet mirnski - 15-letni Uroš Škerbiš pa je s 15:5 in 17:14 premagal leto mlajšega Žigo Strmoleta. Med dekleta sta se Trebanjki Mojca Klemenčič in Jasna Dulc v igri dvojic uvrstili na tretje mesto.

I. V.

Rokometašem manj od pričakovanj

Krško se bolj slabo bori za peto, Dobovčani in Trebanjci pa med seboj za sedmo mesto v državi - Sevniciani so se prebudili in še lahko ostanejo med prvoligaši - Oni ali Ribničani

Če je še pred zadnjim kolom končnice v skupinah bilo nekaj upanja le za Krčane, ki bi si z izenačenim izidom na Kodeljevem proti Prulam 67 lahko zagotovili vsaj 4. mesto v državi in nastop v evropski konkurenci, je bilo za Akripol in AFP Dobovo vsega konec že predtem, ko je bilo jasno, da se bosta pomerila za 7. mesto v državi. Prve tekme samega zaključka rokometne sezone so za omenjena moštva minila brez presenečenja, pač pa je prvi podvig naredila sevniška Lisca, ki si je z lepo zmago nad Trboveljčani zagotovila tekmo za obstanek z Ribničani, drugouvrščenimi v B-ligi.

Mestem ko Trebanjci v gosteh proti drugemu moštvu lige Preventu v zadnjem kolu razigravanja po skupinah niso imeli možnosti, Dobovčani pa v Celju proti Pivovarni Laško še manj, so Krčani lahko upali do zadnje sekunde tekme na Kodeljevem, kjer bi jim že neodločen izid proti neposrednim tekmecem za drugo mesto v B-skupini zadoščal za boj za tretje mesto z Gorenjem. Krčani so v drugem polčasu ves čas zanesljivo vodili, a so domačini tik pred koncem izenačili,

pol minute pred zadnjim žvižgom sodnika pa jih je s 23 zadetkom v njihovih mreži pokopal Jure Denac.

Med 5. in 6. mestom v državi očitno ni tako velika razlika, da bi se Krčani na prvi tekmi z Andorjem bolj potrudili. Večji del so bili sicer enakovredni Primorcem, a le do izida 19:19, v zadnjih minutah pa so jih gostje premagali z delnim izidom 6:0. Na prvi tekmi za 7. mesto so se v Dobovi srečali zaradi poškodb zdesetkani Dobovčani in Trebanjci, zmagovalec pa je bil znan šele po dveh podaljških.

Vse to je za omenjena tri moštva iz Dolenjske in Posavja precej manj, kot so si na začetku sezone obetali. Večji del rednega dela prvenstva so bila tik pod vrhom prvenstvene lestvice, mesta, ki jih bodo zasedli na koncu, pa so najmanj, kar je bilo pričakovati. V nasprotju z njimi, se je v Sevnici v zadnjem trenutku Lisca le prebudila in si je s točko v gosteh pri Delmarju in z zmago nad Elektropromom Rudarjem v zad-

njem kolu končnice v skupini za obstanek zagotovila dodatno srečanje za obstanek z dosedanji B-ligašem in nekdanji stalni prvoligašem Ribnico. Oba kluba gleda na tradicijo in organiziranost rokometu v obeh krajih zaslužita prvo ligo, a v njej je mesto le za enega od njiju.

I. V.

ROKOMETAŠI LISCE DOBILI ODLIČNO TEKMO - Zadnje kolo končnice 1. A državne lige je bilo v soboto odlično za obstanek ekipe sevnške Lisce in trboveljskega Rudarja v elitni družini. Sevniciani bi morali za obstanek v ligi zmagati najmanj s 6 goli razlike. Podobno kot tekmo proti Delmarju v Izoli, kjer so iztržili točko, nasmihala pa se jim je zmaga, so odigrali brez trenerja Medveda. Od vesolja so ob zmagi 29:22 jokali rokometarji in gledalci, junaka tekme, Uroš Senica in Miran Sečki, sta si skočila v objem, publika pa je skandirala: "V Sevnici se igra rokomet!" (Foto: P. P.)

O ATACAMI IN ACONCAGUI

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto bo danes, v četrtek, 17. aprila, ob 19. uri pripravila predavanje Špele Hleb in Silva Babiča z barvnimi diapozitivi Aconcagua - Čile 96 na zemlji in v zraku. Predstavlja bosta zanimivosti iz življenja ljudi na drugi strani sveta in o tem, kako so leteli z jadralnim padalom v puščavi Atacama ter o poskusu vzpona na najvišji vrh Amerike - 6969 m visoko Aconcagua.

ZMAGE V LIGHT CONTACTU

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu v light contactu so nastopili tudi tekmovalci obeh novomeških društev. Od Karate kluba Novo mesto sta Toni Turk in Franjo Skok v svojih kategorijah osvojila prvo mesto, Muhamed Mujakič in Franjo Kikič pa drugo. Med ženskami je članica Scorpion Alina Fink v kategoriji do 50 kg zmagala, Miran Cvelbar pa je bil drugi.

P. P.

SCORPION V NEMČIJI

NOVO MESTO - Člani novomeškega kluba Scorpion so nastopili na turnirju v nemškem mestu Dürheim, kjer so med 280 tekmovalci dosegli štiri prva mesta. V kategoriji do 57 kg je zmagal David Župevec, do 63 kg Aleš Vidmar, do 67 kg Izток Vorkapič in do 91 kg Sašo Hajnšek. Gašper Cajner je bil v kategoriji do 71 kg drugi, Saše Mitrevski pa v kategoriji do 81 kg tretji. Novomeščani so zmagali tudi v ekipnem vrstnem redu. Pokroviteljica novomeške ekipe sta bili podjetji Golf in Gama system.

TURK IN MALALANOVA

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Na otvoritvenem teniškem turnirju dvojice je v soboto, 12. aprila, na igriščih zdravilišča Šmarješke Toplice nastopilo 28 igralcev in igralk, že kot po tradiciji pa je zmaga pripadla Jožetu Turku in Maji Malalano, ki sta v finalu premagala Milana Radivojeviča in Marjana Hribarja. Naslednji turnir bodo v Šmarjeških Toplicah pripravili maja.

Slovenija žrtev prvenstev in velodroma

Novomeški organizatorji dirke Po Sloveniji so klonili pod težo dolgov velodroma in mladinskih svetovnih prvenstev - Škoda za prireditelje z velikim ugledom, ki je pritegnila ogromno pozornost domače javnosti - Izgubo občutijo predvsem kolesarji

NOVO MESTO - Prejšnji teden je morala Kolesarska zveza Slovenije po sestanku z do sedaj odličnimi organizatorji mednarodne kolesarske dirke Po Sloveniji odpovedati to največje kolesarsko prireditev pri nas. Vzrok odpovedi je pomanjkanje denarja oziroma neuspeh pri nekaterih sponzorjih, kar je bilo po vsem, kar se je v zadnjem času dogajalo v zvezi z lanskimi mladinskimi prvenstvi v kolesarstvu in gradnjo velodroma ter velikimi dolgovi novomeškega društva Cyclotour pričakovati.

Novomeščani na čelu z Jožetom Majesom na čelu so bili po osamosvojitvi Slovenije edini, ki so si upali zagristi v kislno jabolko in pripraviti prvo mednarodno etapno kolesarsko dirko Po Sloveniji, ki naj bi po razpadu stare države nadomestila uveljavljeno dirko Po Jugoslaviji. Ker so se dirki Po Sloveniji pridružila še mladinska svetovna prvenstva in gradnja velodroma, zaradi katerega so se Novomeščani sploh spravili pripravljati tako veliko prireditev, so ustanovili novo društvo Cyclotour, ki se je povsem ločilo od kolesarskega društva Krka (sedaj Krka Telekom), ki se še vedno ukvarja izključno s tekmovalno dejavnostjo.

Jože Majes je okoli sebe zbral sposobno in delavoljno skupino ljudi, ki so z izvrstno organizacijo dirki Po Sloveniji priborili velik mednarodni ugled, kar dokazuje tudi njena oznaka 2/5, kar pomeni etapna dirka 5. kategorije svetovnega pokala, na kateri nastopajo tudi poklicna moštva. Žal je dirka, ki bi morala biti letos maja, odpovedana, čeprav na kolesarski zvezi upajo, da jo bodo lahko izpeljali vsaj jeseni in tako rešili njen obstoj in ugled.

KRUŠIČ V PULJU

NOVO MESTO - Član teniškega kluba Krka Novo mesto 18-letni Gregor Krušič je v Pulju uspešno nastopil na prvem iz serije satelitskih turnirjev v Istri. S štirimi zmagami v kvalifikacijah se je uspešno prebil na glavni turnir, kjer je nalez na prvega nosilca turnirja Čeha Belgraverja in tesno izgubil s 6:7 in 5:7. V igri parov je nastopil skupaj z Argentincem Diazom Gomezom, zmagovalcem med posamezniki, in dosegel lep uspeh. Uvrstila sta se v finale, kjer sta premagala tudi hrvaški par Ančić - Karlovič in osvojila turnir.

Teniški klub Krka si veliko upa

Smeli načrti novomeških tenisarjev segajo od prve lige do priprave moškega satelita in ženskega challenger turnirja - V samem klubu bo še naprej na prvem mestu delo z mladimi

NOVO MESTO - V prihodnjih dneh bodo v novomeškem teniškem klubu Krka največ pozornosti posvetili ligaškemu tekmovanju. Cilj Krke je namreč uvrstiti se v prvo slovensko ligo, kar pa kljub izredno močnemu moštvu ne bo lahko, saj so se podobno okrepili tudi Kranjčani. Poleg ligaškega tekmovanja imajo Novomeščani letos še smelega organizacijske načrte, zanje najpomembnejše pa je še vedno delo z mladimi in vse bolj uspešnimi domačimi igralci.

Barve teniškega kluba Krka bodo v letošnjem ligaškem tekmovanju zastopali: drugi in tretji igralec Slovenije Iztok Božič in Gregor Krušič; Danijel Šantelj, ki prav tako spada med deset najboljših slovenskih igralcev; tretji najboljši igralec Hrvaške Goran Janković; najboljša domača igralca Sandi Bradač in Boro Erak; od mladih nadarjenih Novomeščanov še Blaž Turk, Tomaž Kastelec in Tomaž Budja. Slednji bodo v boju s starejšimi tekme predvsem nabirali izkušnje, medtem ko je naloga prvih, da Krko pripeljejo v prvo slovensko teniško ligo, kar pa ne bo lahko, saj se je podobno kot novomeški klub okrepil še en drugoligaš, kranjski Merkur Prote-

ljenega.

Jasno, da je jeza dolžnikov omajala ugled Cyclotoura, tako da so njegovi ljudje vse večkrat ostali pred zaprtimi vrati potencialnih pokroviteljev. Pomagalo ni niti to, da so ustanovili še društvo Velo, ki naj bi pod vodstvom Andreja Majesa pripravilo dirko Po Sloveniji, neobremenjeno z dolgovi Cyclotoura. Očitno je bil priimek Majes že dovolj, da so pokrovitelji začeli dirki Po Sloveniji obračati hrbet. Še posebej to velja za Krko, saj je Majes kar nekajkrat v javnosti blati njeno ime pa tudi čez njenega generalnega direktorja je imel precej povedati. Krka, ki že desetletja izdatno podpira novomeško kolesarstvo in je do sedaj veliko dajala tudi za dirko Po Sloveniji, je za Cyclotour oziroma Majesovo organizacijsko podjetje zaprla pokro-

viteljsko pipo, seveda pa še naprej izdatno podpira tekmovalno kolesarstvo kot glavni pokrovitelj kluba Krka Telekom, ki je, kot rečeno, že dolgo povsem ločen od Cyclotoura.

I. VIDMAR

LJUBLJANČANI KRALJEVALI V KRŠKEM - V soboto, 12. aprila, se je s prvo dirko začelo letošnje državno prvenstvo v speedwayu, že takoj na začetku pa je prišlo do presenetljivega razpleta. Na prvih treh mestih so se znašli trije Ljubljani, šele četrta pa je bil ljubljenec domačega občinstva Gerhard Lekše (na sliki). Zmagal je Matej Ferjan, ki je edini pozimi tekmoval na južni polobli, drugi je bil Šušteršič in šele tretji najbolje uvrščeni favorit Martin Peterca. Naslednji dan je šlo v Ljubljani Lekšetu bolje, a Ferjanu le ni mogel preprečiti druge zmage. Tako po dveh dirkah za državno prvenstvo z največjim možnim številom točk vodi Ferjan, drugi je Lekše in tretji Peterca. (Foto: I. Vidmar)

KOMPAS

Počitnice 1997

KOMPASOVO POLETJE VAS PRIČAKUJE

PRAVKAR IŽSEL TUDI CENIK — NOVE NIŽJE CENE!
Katalog POČITNICE 97 IN NJEGOVA BOGATA PONUDBA LETOVANJ VAM BOSTA POMAGALA PRI ODLOČITVI KAM, KAKO IN ZA KOLIKO.

DA BOSTE RES LETOVALI V IZBRANEM KRAJU IN ŽELENEM OBJEKTU, POHITITE S PRIJAVO, SAJ JE POVPRASEVANJE, POSEBEJ ZA SLOVENIJO IN HRVAŠKO, ZELO VELIKO. POLEG TEGA VAM HITRA PRIJAVA OMOGOČA PLAČILO LETOVANJA NA VEČ OBROKOV (5 obrokov).

Še vedno je na voljo bogata ponudba izletov in dopustov za 1. MAJ. Opozarjamo na dva prvomajska izleta iz Novega mesta: v Dubrovnik (30. 4. — 4. maja) in po gradovih Bavarske (1. — 3. maja) — na voljo še nekaj mest, pohitite! V zlato Prago pa gremo iz Novega mesta 14. maja. Opozarjamo še na katalog tečajev tujih jezikov.

KOMPAS, Novo mesto, Novi trg, tel. 068/322-444, 321-338
Vsak dan od 8.00 do 18.00 ure.

zavarovalnica triglav, d.d.

največja slovenska zavarovalnica

VABI K SODELOVANJU vse, ki jih zanima prodaja zavarovalnih storitev na območju: Dolenjske, Bele krajine in Kočevja

Potrebujemo zastopnike za sklepanje življenjskih zavarovanj.

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- najmanj srednješolsko izobrazbo
- veselje do dela z ljudmi
- samoiniciativnost in iznajdljivost

PONUJAMO VAM:

- ustvarjalno delovno okolje
- strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- samostojno in dinamično delo
- stimulativne zasluge
- varno zaposlitev

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepišom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav, d.d., OE Novo mesto
Novi trg, 8000 Novo mesto

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE

VABI

k sodelovanju 200 anketarjev
za POPIS OSNOVNIH ZMOGLJIVOSTI KMETIJ

Popisovanje bo zajelo vso Slovenijo in bo potekalo od 1.6. do 22.6.1997.

Delo je terensko.

Z izbranimi anketarji bomo sklenili pogodbe o delu. Pred začetkom popisa jih bomo na posebnih predavanjih seznanili z vsebino dela in jim izročili vse potrebno gradivo.

Pogoji:

- končana najmanj srednja štiriletna šola
- znanje slovenskega jezika
- državljanstvo Republike Slovenije
- lastno prevozno sredstvo.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri g. Juriju Hribarju, tel. (061) 125-53-22, int. 278.

Prijave z dokazili pošljite najkasneje do 23.4.1997 na naslov Statistični urad Republike Slovenije, Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana.

Več kolesarjev kot denarja

V črnomaljskem kolesarskem društvu ne morejo razumeti, da jim kljub uspehom primanjkuje denarja

ČRNOMELJ - Črnomaljsko kolesarsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1984, od skromnih začetkov pa se je v zadnjih treh letih prebilo v sam slovenski kolesarski vrh in sicer v kategoriji dečkov B in A. V letošnji tekmovalni sezoni pa je v kategoriji dečkov A in C ter prvič pri mlajših mladincih registriranih 13 tekmovalcev.

Po besedah trenerja Staneta Žlaka naj bi letos opravili kar 54 dirk po Sloveniji, Hrvaški in Italiji, vsak od tekmovalcev pa naj bi naredil okrog 10.000 km. Imajo pa tudi rekreativno sekcijo, ki bo julija pripravila že 5. maraton po Beli krajini. V društvu jih žuli predvsem, da se morajo kljub uspehom otepati z velikimi finančnimi težavami. "Od občinske športne zveze dobimo 600.000 tolarjev na leto, kar 90 odst. vseh stroškov tekmovalcev pa pokrijejo njihovi starši. Tudi belokranjsko gospodarstvo nas ni pripravljeno podpreti. Edini sponzor je Vrtin, in če ne bi bilo njega, bi lahko imeli le 3 ali 4 tekmovalce. Zanimanje med črnomaljsko mladino pa je za ta šport tako veliko, da bi lahko imeli, če bi bilo dovolj denarja, celo 50 tekmovalcev. V podjetjih pravijo, da nimajo denarja za šport, vendar smo na ministrstvu za šolstvo in šport dobili podatek, da dajo črnomal-

jska podjetja za šport le 23 odst. tistega denarja, ki bi ga sicer lahko prispevala za te namene," potoži Žlak.

Kolesarsko društvo naj bi 20. aprila pripravilo tudi 10. kriterij po ulicah Črnomlja. Pripravam na prireditev se v društvu ne izogibajo, vendar pa denarja nimajo, zato sedaj čakajo, če bo občina pripravljena dati 350 tisočakov. Ne zdi se jim prav, da bi občina odpovedala prav ob jubilejni prireditvi. Zagotovo pa bodo črnomaljski kolesarji pripravili v okviru Semiške občine tekmovalce za veliko nagrado Semiča.

Žlak med svojimi varovanci pohvali zlasti Mateja Starešiniča, ki je dosegel v lanskem sezoni v kategoriji dečkov B 7 zmag, tri 2. mesta in dve 3. mesti in je bil med najboljšimi v Sloveniji. Na osnovi

• V lanskem sezoni so črnomaljski kolesarji v kategoriji dečkov B na državnem cestnem prvenstvu zasedli 3. mesto. Na pisti so na državnem prvenstvu dečki B ekipno zasedli 2. mesto, prav tako pa je bil v tej kategoriji posamično drugi Matej Starešinič. Pri dečkih A so na pisti Črnomalci ekipno zasedli 3. mesto, za pokal Dana pa je bil Matej Starešinič drugi.

teh rezultatov je postal tudi črnomaljski športnik leta za lansko leto. Priznanje je zagotovo prišlo v prave roke, saj je tudi na začetku letošnje sezone v kategoriji dečkov A med najboljšimi v Sloveniji. Od treh dirk je dvakrat zmagal, enkrat pa je bil tretji. Stane Žlak pa je za dolgoletno in požrtvovalno delo v društvu, saj je bil ves čas trener, nekaj časa pa tudi tajnik, nedavno dobil naziv črnomaljskega športnega delavca leta.

M. B.-J.

MOTORISTI V KLUBU - Lani novembra so novomeški motoristi ustanovili motoklub Novo mesto, ki je bil prejšnji teden tudi uradno registriran. Tako so se uresničene njihove 15-letne želje imeti svoje društvo. Motoklub ima 42 članov, katerih večina se je v soboto popoldne zbrala na ploščadi na novomeškem Novem trgu, kjer bodo to soboto, 19. aprila, s pričetkom ob 10. uri pripravili prvo razstavo motorjev, skuterjev in motoristične opreme in pripravili tudi svečano uradno oznanitev ustanovitve kluba. Na sliki: postrojitev motorjev članov kluba na Novem trgu z dvema izmed najzaslužnejših ustanoviteljev kluba, predsednikom Žarkom Henigmanom in starostu novomeških motoristov Petrom Verbičem v ospredju. (Foto: I. Vidmar)

VRTEC MAVRICA BREŽICE

objavlja

RAZPIS ZA VPIS PREDŠOLSkih OTROK V PROGRAME VRTCA ZA ŠOLSko LETO 1997/98

Obveščamo starše, da bo vpis potekal v upravi vrtca v Šolski ulici 5 od 15. do 25. aprila 97 med 10. in 16. uro.

Otroke lahko vpišete v:

- dnevne programe, ki trajajo od 6 do 9 ur
- poldnevne programe, ki trajajo od 4 do 6 ur
- programe priprave na osnovno šolo v različnem obsegu
- krajši program, ki traja od 240 do 600 ur, za otroke iz demografsko ogroženih območij.

Čeprav lahko otroka vpišete v vrtec kadarkoli med letom, Vas prosimo, da to storite v navedenem času. S pravočasnim, lahko tudi evidenčnim vpisom si boste zagotovili večjo izbiro programov in tudi boljšo kvaliteto storitve.

Uprava vrtca

Matej Starešinič (levo), črnomaljski športnik leta 1996, in Stane Žlak, črnomaljski športni delavec lanskega leta.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 217. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

V čigavi denarnici so Judeževi groši

Dol. list št. 13, 3. aprila

Gospod Anton Štampohar (AŠ) me je ponovno izzval s svojim pisanjem, da mu moram odgovoriti oziroma pokazati "drugo stran", ki mu je tako neprijetna. Že na začetku pa zavračam to, kar mi želi podtakniti, da sem ga kot kritika hotel osebno diskvalificirati in s tem tudi njegovo pisanje. O njem osebno nisem zapisal nikakršne sodbe, pisal sem le o načinu njegovega pisanja in o dokumentih, ki jih je uporabljal. Osebnostna diskvalifikacija je to, česar se je sam poslužil na koncu svojega zapisa, a o tem kasneje. Gotovo bo moj zapis spet enostranski, saj bom skušal (zaradi omejenega prostora) pokazati le drugo stran njegovim trditvam.

Res je, da so njegova in moja gledanja nasprotna, saj bi on rad govoril le o NOB, jaz pa želim povedati, da je bila tudi revolucija in državljanska vojna, in to od začetka. Navedel sem konkretne dokumente, ki pričajo o tem, da so komunisti takoj na začetku okupacije šli zavestno v revolucijo (Djilas, Petranović, Sirc, Bučar), in prosim gospoda AŠ, da jih prebere in potem komentira. Tu dodajam samo še besede Tita, ki je kot vrhovni poveljnik stvari vodil: "Navsezadnje je bila to državljanska vojna. O tem nismo hoteli govoriti med vojno, ker bi nam ne koristilo" (Vjesnik 24. 5. 1972).

Gospod AŠ pa tudi gospod Kušljan, ki se je oglasil na to temo, mi želita podtakniti, da zagovarjam kolaboracijo. Nikjer o tem dejanju nisem zapisal nobene vrednostne sodbe, nisem je ne zagovarjal ne obsodil, pač pa navedel vzroke, zakaj je do nje prišlo. Je pa po mednarodnem pravu kolaboracija enak zločin kot revolucija v dobi okupacije. Še enkrat navajam podatek iz Bele krajine (USA 1986), da so komunisti že leta 1941 dali pobiti 56 ljudi (kdo je bil takrat kolaboracionist), do prvega spopada med njimi in nasprotniki pa že blizu 500. Tu dodajam še podatek, ki sem ga našel v knjigi partizana Franceta Bučarja, da naj bi revolucionarji do italijanske ofenzive 1942 likvidirali nad 3000 (tri tisoč!) civilstov (Usodne odločitve str. 80). Prosim ju, naj komentirata te podatke, predvsem pa naj ne zamenjata vzrokov in posledic.

AŠ vztraja, da je v knjigi opisano dogajanje iz Sentjerneja, da pa je izkrivljeno prikazano. Gotovo se je kaj od opisane zgodilo tudi v Sentjerneju, mnoge stvari pa so od drugod, kar precej jih je iz pisateljeve rojstne vasi in se jih starejši prebivalci še spominjajo, zato bi se AŠ lahko preprčal o tem.

Ker AŠ trdi, da je v mojem zapisu malo objektivne zgodovine, ga sprašujem, kdo ima v svetu večjo težo kot zgodovinar Dedijer, Djilas, N. Beloff, N. Tolstoy, Petranović... (nihče med njimi ni bil kolaboracionist), ki jih navajam jaz, ali pa Saje, na katerega se največ sklicuje sam. Mislim, da zadeve niso primerljive.

Glede dokumentov, ki naj bi dokazovali, da je bil pri vseh splošno v veljavi izraz bela garda, trdim isto, kar sem prej. Tisti, ki se s tem izrazom označeni, so sami niso tako predstavljali, saj je zanje izraz zemljivka. Ta izraz so komunisti prinesli iz SZ od svojih vzornikov. Kako je ta izraz prišel do Italijanov, uradno ali neuradno, je nepomembno. S takimi dokumenti veliko maha tudi

Saje, jim pa ne verjamem od tistega trenutka naprej, ko sem pri njem našel dva "zanesljiva" vira, ki istega človeka postavljata istočasno v dve različni zločinski dejanji, ki pa sta med seboj krajevno precej oddaljeni. Torej eden izmed virov gotovo ni zanesljiv, zato postavljaj pod vprašaj tudi vse ostale.

Trditev, da jaz krivim komuniste za promeške demonstracije, nikakor ne drži. "Krivijo" jih dokumenti, ki pa jih v prejšnjem zapisu, ki sem ga moral skrajšati, nisem mogel v celoti navesti. Promeško zadržanje komunistov do napada na SZ namreč navaja N. Beloff v knjigi Zapravljena dediščina Josipa Broza Tita. Posebej izpostavi, kako je Tito v reviji Kominterne pozdravil že invazijo na Poljsko (str. 70) in kako je oštel beograjske komuniste, ker so se pridružili udaru v Beogradu in je ta dobil protinacistični značaj. Leta 1948, ko je Tito "popravljaj" zgodovino, pa je nastala uradna razlaga, da je bil udar v Beogradu delo komunistov (str. 73 in 74). Če pri teh dokumentih AŠ ni kaj prav, naj se obrne na N. Beloff, jaz jih samo navajam.

Za AŠ je pogajanje partizanov z Italijani in Nemci priznanje in moralna zmaga partizanov, ko se pogajajo nasprotniki, pa je to izdaja in kolaboracija. Zakaj uporablja dvojna merila? Naj si prebere vse osem točk, o katerih so se komunisti pogajali z Italijani 13.6.1943 in kaj so bili rezultati teh pogajanj, pa naj pove, kakšna je razlika med tem, kar so se dogovarjali oni, in tem, kar so se dogovarjali njihovi nasprotniki. Obenem ga prosim, naj še obide tudi dokumentov o tem, kako so se komunisti prvi pogajali z Nemci spomladi 1943, in to na najvišji ravni (Djilas, Večbit, Popović). Tam so se obvezali za veliko več kot njihovi nasprotniki, da se bodo borili proti Anglo-Američanom, če pride do izkrcanja na Jadranu (navajajo jih Dedijer, N. Beloff in W. R. Roberts). Lepo ga prosim za komentar. Rezultate teh pogajanj so namreč v Sloveniji nekateri poveljniki (Daki) upoštevali do septembra 1944, tako navaja N. Beloff. Zame je, odkar sem prebral te dokumente, razlika samo v tem, da so komunisti dolgo časa prikrivali svoje početje, na veliko pa so govorili, kaj so delali njihovi nasprotniki.

Glede njegove trditve, da je mislil resno, ko je zapisal, da so komunisti po vojni streljali talce za svoje pobite somišljenike, bi mu svetoval, da si preštudira, kaj po mednarodnem pravu pomeni streljati talce, naj bodo to vojni ujetniki ali civilisti, in kako se tehtajo posamezni zločini v vojni in po njej. Morda bo potem spoznal, kaj zagovarja. Jaz si namreč česa podobnega ne bi upal nikoli zagovarjati.

Kaj bi sodilo na smetišče zgodovine, bo pokazala zgodovina sama, mislim pa, da imajo večjo težo dokumenti zgodovinarjev, ki v svetu nekaj pomenijo, kot pa tisti, ki svet zanje še šlišan ni, zato stavim na prve in citiram predvsem njihove dokumente. Če se bo AŠ še oglasil, mi bo omogočil, da omenim še kaj, kar je moralo do sedaj izostati zaradi omejenega prostora.

Preden zaključim, še beseda gospodu Kušljanu glede števila žrtev, ki bodo na spomeniku v Sentjerneju. On navaja žrtve iz vasi Sentjerneje, jaz pa sem mislil na župnijo Sentjerneje, ker pač po večini te spomenike postavljajo za cele župnije skupaj. Število, ki ga navajam (med 500 in 600), je torej mišljeno za župnijo Sentjerneje.

Ob koncu bi gospoda AŠ vprašal, koga je mislil s stavkom: "po petih desetletjih so slovenski kolaboracionisti v ofenzivi." Če je slučajno s tem mislil name, ga lepo prosim; ko se bo naslednjič oglasil, naj se opraviči, ker mu te osebne diskvalifikacije ne bi nikoli uspelo dokazati pred sodiščem, tudi v prejšnjem režimu ne. Ne bom na dolgo razlagal zakaj, ker pametnemu zadostuje beseda. Ne gre za osebnost užaljenost, pač pa je prav zaradi take diskvalifikacije preveč nedolžnih trpe in celo umrlo, zato z njo ne bomo mahali kar tako po dolgem in počez. Ni vsak, ki misli drugače, zato že izdajalec ali kolaborant. Dopusčam gospodu AŠ njegov osebni odnos do zgodovine, tako podtikanje pa te meje presega. Tudi sam si jemljem pravico imeti svoje mišljenje, trdim pa se, da ga oblikujem ob preverljivih dokumentih. Med avtorji, ki sem jih navajal, ni bilo nobenega kolaboranta, je bilo pa kar nekaj bivših partizanov, zato naj gospod AŠ polemizira predvsem z njimi.

Če sem bil spet enostranski, sem bil pač zato, ker sem odgovarjal na teze, ki jih je postavil gospod AŠ, prostor za odgovor pa je omejen, zato sem napisal samo nekaj bist-

venih stvari. Gotovo bi bilo potrebno precej stvari globlje analizirati, a v časopisni polemiki je za to premalo prostora.

FRANC MERVAR, Vodice

Bomo spet hlapci na svoji zemlji?

Dol. list št. 13, 3. aprila

Ko je pred koncem prve svetovne vojne slovenski socialistični mislec Albin Prepeluh-Abdus razmišljal o problemih malega slovenskega naroda, je ugotavljal, da je gozd za slovenskega poljedelca pomembno bogastvo, in ko je še tega prisiljen prodati, mu ostane le še pot na tuje. Menil je, da je eden osrednjih problemov slovenskega naroda, da ima premalo zemlje, kajti v lasti jo imajo tuji, veleposestniki. To je veljalo predvsem za gozdove. Tega ni spremenila niti agrarna reforma, ki so jo objubljale vse politične stranke ob nastanku prve jugoslovanske države, a so jo zaradi svojih političnih interesov onemogočale in izginavale. Prav gozdovi so bili tisti, na katerih je 'padla' sicer dobro, v skladu z zahtevami meščanske demokracije revolucije politično zamišljena agrarna reforma.

Agrarni reformi, kakršna je bila zasnovana in izvajana v obdobju med svetovnima vojnama, ni uspelo rešiti problem veleposestev, čeprav so se vse tedanje slovenske politične stranke deklarativno izrekle za odpravo veleposesti in razdelitev zemlje po načelu: zemljo tistemu, ki jo obdeluje. V vseh političnih strankah je prevladala misel o potrebi nacionalizacije zemlje, kar je pomenilo odvzeti jo tujcem, tujerodnim lastnikom oziroma razlastiti zemljo fevdalnega izvora. Pri tem pa so se pokazale razlike, saj bi to pomenilo posesti tudi v zemljiško lastnino enega največjih zemljiških posestnikov na Slovenskem - Katoliške cerkve. In prav Katoliška cerkev je bila med največjimi lastniki gozdov; po podatkih iz leta 1938 je bilo v lasti škofij, samostanov in župnij 18.000 hektarov gozdov. Ko pa je leta 1939 ljubljanska škofija dobila od države še zemljiško posest t.i. Kranjskega verskega sklada, to pa so sestavljali v veliki meri gozdovi v izmeri 18.220 hektarov, je Cerkev postala največji

sestev so izstopali prav nekdanji fevdalci, ki se jih zemljiška odveza leta 1848 ni dotaknila; tako je Karl Auersperg, ki je izjavil, da je kočevski nemški otok stebel nemškega mostu do Adrije, imel na Kočevskem 22.856 hektarov gozdov, Attems iz Slovenske Bistrice 5513 hektarov, Hugo Windischgrätz iz Oplotnice 8651 hektarov gozdov, Vincenc Thurn, sicer lastnik jeklarne na Ravnah na Koroškem, 5659 hektarov itd. Slednji veleposestnik je značilen, ne pa edini primer, kako so ti večali svojo posest na račun slovenskih kmetov. V Mežiški dolini so bili ti namreč zaradi zadolževanja prisiljeni prodati svoje posestvo Thurnom in se nato zaposliti v njihovi tovarni. S tem so ti dobili ceneno delovno silo in še zemljo, v glavnem gozdove. V slabih stotih letih, od zemljiške odveze do začetka druge svetovne vojne, je na ta način prišlo na Koroškem Thurnom v roke 8251 hektarov gozdov. Za posest fevdalnega izvora je treba šteti tudi zemljiško posest v lasti Katoliške cerkve; samo ljubljanska škofija je imela 6604 hektarov gozdov, leta 1939 pa je dobila še 18.220 hektarov gozdov Kranjskega verskega sklada, ki je imel tudi fevdalni izvor.

Šlo je za zemljiško posest, ki so jo v začetku 11. stoletja nemški cesarji darovali škofom iz Briksna, mesta na južnem Tirolskem. Središče tega posestva je bil Bled. Do konca 18. stoletja se je briksenski posest na Gorenjskem z darovnicami, menjavami, nakupi, pa tudi s prisilno zemljiško politiko škofov oziroma njihovih blejskih upraviteljev močno razširila. Začetki Kranjskega verskega sklada segajo v leto 1782, ko je cesar Jožef II. razlastil nekatere cerkvene redove in je z njihovimi posestvi poslej upravljala država, oziroma v leto 1803, ko so briksenski posest na Gorenjskem priključili kladu razlastčenih samostanov. Leta 1835 so bile vse premoščine in nepremičnine z vsemi pravicami vred vrnjene briksenskim škofom. Leta 1858 pa so ti celotno posestvo graščine Bled prodali s papeževim pristankom lastniku rudnikov na Gorenjskem Viktorju Ruardu; ta je leta 1871 skoraj celotno posestvo prodal Kranjski industrijski družbi. Ta je leta 1895 skoraj celotno posestvo prodala avstrijski državi, ki je del dohodkov namenjala tudi za

osnovele svoje vinevine. To pa zemlja Kranjskega verskega sklada leta 1939 nikakor ni bila, saj ga je Cerkev že leta 1858 prodala. Končno je po prvi svetovni vojni kupila to zemljo od avstrijske tudi jugoslovanske države. Kakšna je bila torej 'kupčija', ki jo je uspelo izvesti takrat vladajoči stranki SLS, združeni v režimski Jugoslovanski radikalni zajednici, in njenemu voditelju dr. Antonu Korošču? Kakšna je bila cena, ki jo je in jo očitno še mora slovenski narod plačevati za to, da je ljubljanska škofija kot središče takratnega (sedanjega?) kranjskega klerikalizma postala največji zemljiški gospodar in s tem pridobila veliko gospodarsko moč sebi in vladajoči politični stranki? Dejstvo pa je, da je uredbo z zakonsko močjo potrdila vlada, v kateri je sedel dr. Korošec, ter da je ni nikoli potrdil parlament.

Agrarna reforma, izvedena med svetovnima vojnama, se veleposesti domala ni dotaknila. Presežke obdelovalne zemlje nad 75 hektarov naj bi sicer dodeljevali agrarnim interesentom, vendar le v zakup in ne v last, za kar so morali plačevati zakupnino, od katere je četrtina šla 'razlastčenemu' veleposestniku. Od okoli 200.000 hektarov zemlje, kolikor so je imeli na Slovenskem tisti, ki jih je bilo po zakonu iz leta 1919 mogoče šteti za veleposestnike, je bilo dano v zakup 16.294 hektarov, ostalo je veleposestnikom ostalo. Agrarna reforma namreč gozdov in pašnikov ni zajela. Nič se ni spremenilo niti leta 1931 z zakonom o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih, ki naj bi agrarno reformo uresničil in končal, čeprav so bili predvideni za razlastitev tudi gozdovi in pašniki, vendar ne tisti v lasti Cerkev. Ti naj bi prišli pod razlastitev z dopolnilom zakona leta 1933; razlastičeni naj bi bili cerkveni gozdovi v izmeri več kot 1000 hektarov. To naj bi takrat prizadelo ljubljansko škofijo, ki je imela v okraju Gornji Grad, torej na območju Kamniških Alp, 6500 hektarov gozdov, ki naj bi bili razlastičeni v korist okraja. Pa vendar do tega ni prišlo. Agrarna reforma naj bi sicer zajela 77 veleposestev, ki so imela nad 200 hektarov površine, v izmeri 143.400 hektarov, od tega 106.000 hektarov gozdov, vendar je agrarna reforma zajela le osmino veleposestniških gozdov, ljubljanske škofije, največjega posestnika gozdov na Slovenskem, pa se sploh ni dotaknila.

Z agrarno reformo, izvedeno po drugi svetovni vojni, ki je bila v bistvu bolj nadaljevanje in dokončanje medvojnega kot 'revolucionarnega' ukrepa nove oblasti in je bila tudi izrazito protivleposestniško usmerjena, so bila zato v veliki meri zajeta predvsem gozdna posestva. V zemljiški sklad agrarne reforme je z razlastitvami in zaplemami prešlo 162 tisoč hektarov gozdov. Ti so v celoti postali državni, s čimer je država postala lastnik slabe tretjine gozdov v Sloveniji. Doseženo je bilo tisto, kar je Prepeluh zahteval pred osemdesetimi leti: "Da razlastimo tiste, ki so nas razlastili... Ako je slovenski narod zrel, ako pozna svoje naloge in potrebe, ne bo pozabil tega cilja. Združil se bo in ga dosegl." Dr. ZDENKO ČEPIČ

Novomeški Breg propada, oblast pa spi

Dol. list št. 14, 10. aprila

Kot Novomešanin in arhitekt sem ob prebiranju članka, ki so ga napisali Mladi liberalni demokrati in demokratke ostal presečen nad načinom, kako se problemi, ki imajo svoje korenine časovno daleč nazaj, izkoriščajo zato, da se degra-dirira oseba, ki je za stanje novomeškega urbanizma najmanj kriva. Istočasno pa sem vesel, da se je nekdo po dolgem času spotaknil ob del nesrečne novomeškega urbanizma in načel vprašanje odgovornosti za dogajanja, katerih začetki prav gotovo segajo v obdobje petdesetih let, ko Miloš Dular še ni bil rojen. Zato smatram, da je bilo zaradi objektivne informiranosti javnosti in ne njenega zavajanja z iskanjem grešnega kozla, ki to sploh ni, analizirati vzroke za zavožen mestni urbanizem. Imena, ki bodo pri tem splavala na površje, niso važna, ker se ne bo nič spremenilo. Mislim, da vsi vemo, da je za to glavni krivec predvsem bivša politika, ki je suvereno, ne da bi za to imela kvalifikacije, dirigirala, kje in kako se bo gradilo, in odločala o teži in lokaciji posa-

meznih posegov. Še danes je večina, ki bi o tem lahko posredovala prave podatke, prestrašena in si zaradi bojzani za obstojnost ne upa o zgodovini dogajanja in krivih odpreti ust, ker so ti isti ali na visokih državnih položajih ali pa so kako drugače postali vplivni. Inercija strahu in uveljavljanje prave demokracije bo na žalost proces, ki bo nekaj časa še trajal.

Načeti pa je potrebno ne samo Breg, ker je polomij veliko več. Primerjajte Zlatno uličko v Pragi, ki je Bregu zelo podobna in so jo Čehi lepo rešili. Imamo tragedijo s Seidlovim mlinom, za obnovitev katerega se je pred tridesetimi leti brezuspšno angažirala tovarna Krka in njen direktor Andrijač. Pustili smo ga propadu. Sedanji projekt obnovitve pa ni na čast projektantu in Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. Tragedije so z lokacije bivšega doma JLA, Novega trga, Suhijeve lokacije, mestnega jedra, razpršenost poselitvenih področij, Ragov log, Portovald, lokacija velodroma, poselitve Grma, lokacija IMV-ja in tovarne Krka in še bi lahko naštevati. Pred mnogimi leti sem pokazal kolegu iz Zavoda ZVNKD v reviji L'Urbanisme fotografijo iz zraka francoskega mesta Besanson (prvi vtis je bil, da je to Novo mesto), ki je urbanistično podobno zavožen. Premalo je stroka odločala, in če je, je bila usmerjena od nestrokovnjakov, ki so imeli oblast.

Mladim liberalnim demokratom in demokratkam bi svetoval, da se pozanimajo, kako te stvari zakonsko potekajo. Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, katerega sekretar je Miloš Dular, ne odloča o lokaciji in posegih v prostoru. Za to imamo PUP-e, PIN-e, Srednjeročni družbeni plan občine in druge urbanistične dokumente, ki so se načrtovali še za časa prejšnje politične garniture. Sekretariat mora te dokumente strogo upoštevati in vsako lokacijsko dokumentacijo opremiti z vsemi potrebnimi soglasji, med drugim tudi s soglasji Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Vsaka izdelana lokacijska dokumentacija gre skozi filter Upravne enote in Upravna enota, ne Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, izda lokacijsko odločbo in gradbeno dovoljenje. Zato in zgolj načelno smatram, da je članek "Novomeški breg propada, oblast pa spi" tendenčen in nemoralen in ni na čast mladim liberalnim demokratom. Korenine in inercija so popolnoma druge. ZDENKO HLAVATY, d.i.a.

Bomo spet hlapci na svoji zemlji?

Dol. list št. 13, 3. aprila

V Dolenjskem listu, smo lahko brali daljši prispevek g. Mavra o cerkvenem premoženju. Zelo sugestivni in zavajajoči naslov "Bomo spet hlapci na svoji zemlji?" priča o namernem zavajanju javnosti ob tem vprašanju.

Vprašanje cerkvenega premoženja je težko, zaradi nenehne netenja predhodkov s strani tistih, ki oblikujejo javno mnenje, pa tudi sporno. Težko je odgovoriti na vse, kar se je v tolikih letih v Sloveniji ukoreninilo v javnosti v obliki laži, pollaži in predsodkov.

Prosil bi torej vse tiste, ki se spravljajo nad cerkveno premoženje - menda ni sporno, da ga je država (komunistična) na krivičen način odvzela Cerkvi - naj razložijo, kako je mogoče živeti na tem svetu brez premoženja. Komunistem je poskusil, pa je propadel. Cerkev je kot zemeljska ustanova podvržena zakonitostim tega sveta, zato ni mogoče, da bi živela od zraka. Prosil bi, naj nam razložijo, kako naj vzdržuje župnija ali nadškofija svoje cerkve, s katerimi se vsak rad pohvali, tudi država, saj jih je razglasila za kulturni spomenik, breme pa vsi prepuščajo skupnosti, ki se v teh prostorih zbira, če nima nobene gospodarske osnove. Krivica je toliko večja, ker prepuščajo manjšini breme, ki bi ga morali nositi vsi, saj so kulturni spomeniki skrb vseh; obnove pa so vedno dražje. Ali bi želeli imeti podrtja župnišča in zanemarjene cerkvice? Morda bi celo radi, da vse skupaj podremo, da si bo kakšen novi bogataš kupil te lokacije in si na njih zgradil ograjeno vilo?

Bajke o cerkvenem bogastvu so stare že nekaj stoletij. Nastale so pa prav takrat, ko zemlja kot premoženje ni pomenilo več pravega bogastva. V današnjem svetu prinašajo

lastnik gozdov na Slovenskem. Pa vendar je bila to veleposest fevdalnega izvora, za nacionalizacijo katere so se v načelu izrekle vse politične stranke, tudi katoliška, 'klerikalna' SLS. Andrej Gosar, sicer viden katoliški mislec, pa je leta 1919 vseeno zapisal: "Če smo pri prvem poizkusu pripraviti pot agrarni reformi zašli v mešetarije, je to jasen dokaz, da primanjkuje pri nas resne volje, da bi izvedli nepotrebne reforme tudi tam, kjer bi morala sebičnost stopiti v ozadje."

Za veleposestva je bil uzakonjen zemljiški maksimum 75 hektarov obdelovalne zemlje in 200 hektarov v celoti na posestvo. Takih posestev je bilo na Slovenskem 208 in domala vsa, razen nekaterih v Prekmurju, so bila gozdna. Po velikosti po-

vzdrževanje Cerkev in njenih duhovnikov. Ob razpadu avstroogrške monarhije je ta velika posest postala del nepremičnin, za katere je morala novonastala jugoslovanska država v skladu z mirovnim sporazumom z republiko Avstrijo plačati le-tej odškodnino. Tako je Jugoslavija za posest Kranjskega verskega sklada plačala Avstriji 15.800.000 zlatih kron. Kot lastnik je država leta 1939 'poklonila' ljubljanski škofiji svojo posest.

Kaj je botrovalo temu, da je država darovala škofiji svoje največje gozdno posestvo, ostaja še vedno skrivnost. Uredba, ki jo je izdal minister za finance, potrdil pa ministri svet - vlada, je namreč jasno določala, da se kot verski sklad razume tisto, kar je Katoliška cerkev

Odgovori in popravki po § 9...

največ bogastva bančništvo in borzne spekulacije. Banke so resnične gospodarice, in kdor hoče sebe imenovati hlapec, naj ve, da so le-tje njegov gospod.

Vprašanje materialne podlage cerkvenega delovanja je tako staro kot Cerkev sama. Že Jezus in dvajseterji so imeli skupno premoženje (denar), s katerim so si kupovali, kar so potrebovali zase, in dajali ubogim. Iz evangelijev vemo, da so nekatere žene hodile za Jezusom in mu stregle. V tak korak jih ni nihče silil in tudi nihče povabil. Storile so tako, ker so same tako želele.

Z leti, ko je Cerkev postala tudi ustajena skupnost, je nastala potreba po bogoslužnih prostorih, hišah za duhovnike in druge uslužbenke Cerkev, ter prostorih za pouk nauka. Tako smo prišli do potrebe po dodatnih zgradbah. Vse to je bilo potrebno zadrževati. Zato je skupnost vedno skrbelo za primerno gospodarsko osnovo. Ta pa je služila tudi temu, da so pomagali revežem, vzdrževali bolnišnice in druge podobne ustanove.

V daljnem srednjem veku je bila Cerkev bogata in politično vplivna. Vendar tega srednjega veka ni več, saj tudi ni več mračnega komunističnega veka! Zato je že čas, da se preselimo v konec dvajsetega stoletja. Iz očitkov, ki jih moramo brati v časopisih, bi lahko sklepali, da se nekatere želijo vrniti v "rdeči somrak" ali "črno preteklost". Zakaj se ne bi rajši potrudili, da danes skupaj postavimo temelje boljšega življenja?

Z očitanjem in širjenjem laži in pollaži tega ne bomo dosegli. Žal se zdi referendumsko vročica usmerjena k razvednotenju te ustanove (s kakšnim namenom se ni jasno) in ohranjanju Cerkev v obupnem gospodarskem stanju. Kadar pa so pobudniki potomci tistih, ki so Cerkev obubožali in tega dejanja se niso obžalovali, ampak ga razglašajo za sveto dolžnost, in drugi, ki jih je sodišče v pravno močni sodbi s policaji pospremlilo na varno, ker so kradli v cerkvah kulturno dediščino, je jasno, da stvar ni najbolj poštena.

Jasno je že, da referendum bo. Vprašanje odškodnine pa ostaja. Kajti če ne bo odškodnine, potem bodo pobudniki prekršili pravilo, ki so ga sami postavili, da se ne smejo zgoditi nove krivice. To pa bo velika, očitna krivica. Morda pa so oni mislili drugače: nobenih odvzemov premoženja, ki smo si ga nabrali v naših zlatih rdečih časih (posebno zadnjih prehodnih), kajti to je "krivica". Cerkev pa je vedno dovoljeno tepsti po mili volji.

Lepo bi bilo, da bi Dolenjski list posvetil eno svojo prilogo vprašanju cerkvene lastnine na Dolenjskem, kjer bi bili podatki točni, pomisleki resnični in pravični. Morda bi Vam, g. urednik, uspelo to urediti in s tem pripomoči k tako željeni stvari v resnici in pravici, ki si jo tako želimo.

Na koncu naj dodam, da ni mogoče zanikati napak cerkvenih ustanov v zgodovini. Žal vemo, da s tem še ni konec, ker se zavedamo svoje omejenosti. Tudi nekateri očitki, ki nam jih tako vztrajno ponavljajo, držijo, prepričan pa sem, da je bilanca Cerkev navsezadnje pozitivna. Več je dobrega naredila, kakor hudega povzročila.

Prav ob teh neprilikah Cerkev še vedno oznanja evangelij, veselo sporočilo o Jezusovi smrti na križu zaradi naših grehov. Spričuje za tudi resnico o njegovem vstajenju od mrtvih. Kljub vsemu še vedno kliče ljudi k spreobrnjenju. Za tako delo pa je napovedano nenehno preganjanje, ki se izraža v raznoterih prefinjenih oblikah - tudi pod krinko navidezne "demokracije". Bistvo in cilj vsega tega pa je onemogočanje.

ANDREJ POZNIČ
Kapiteljska 1
Novo mesto

Po popuščanju ZLSD potegnili debelejši konec?

Dol. list št. 14, 10. aprila

Moj namen ni polemizirati s prispevki, objavljenimi v vašem tedniku, mislim pa, da bralci zaslužijo korektno, predvsem pa točno informacijo. V vaši 14. številki z dne 10. aprila 1997 se vam je na strani 5 v dveh prispevkih, in sicer v prispevku novinarke Mojce Svete-Leskovek "Po popuščanju ZLSD potegnili debelejši konec?" in nepodpisanim poudarjenem prispevku "Župan bo profesionalce" zapisalo nekaj netočnosti. Stališče svetnika ZLSD v

OS Kočevje je bilo v prid profesionalizaciji župana, to smo dokazali tako na neuspešnih glasovanjih za spremembo statuta kot tudi pri zadnjem glasovanju, ko smo svetniki ZLSD glasovali z rezultatom 3 ZA in 1 VZDRŽAN glas od 4 prisotnih. Brez glasov svetnikov ZLSD spremembe statuta (nedosežena dvotretjinska večina) ne bi bilo moč opraviti, zaradi tega je potrebno vzdržane glasove iskati pri drugih strankah oziroma svetnikih.

Čeprav sem na začetku napisal, da ne mislim polemizirati s prispevki, smatram za potrebno pojasniti trditve novinarke Mojce Svete-Leskovek: "Z obema izglasovanima spremembama statuta se je dokončno potrdilo, da pri Štefaničevem predlogu ni šlo za 'strankarsko nezaujanje...'" Na predlog gospoda Štefaniča, da spremenimo vrstni red glasovanja o spremembah statuta, sem na zadnji seji kot vodja skupine svetnikov ZLSD v OS Kočevje ostro reagiral in jasno podvomil v dobre namene svetnikov SKD. Takšne predloge so imeli tudi pri prejšnjih (sicer neuspešnih) glasovanjih, izid je bil takšen, da smo svetniki ZLSD glasovali ZA profesionalizaciji župana, svetniki SKD - tudi pri zadnjem glasovanju - z izjemo predsednika OS niso glasovali ZA dodelitev pravnega statusa krajevnim skupnostim. ZLSD tudi nikoli ni pogojevala svojih glasov ZA v OS v zameno za morebitne druge ugodnejše izide glasovanj.

Mislil, da je moja prošnja za popravek vsaj netočnih podatkov na enak način, kot so bili ti podatki objavljeni, upravičena.

MATIJA JERBIČ
Mahovnik 17
Kočevje

Od glavne tajnice do notranje sovražnice

Dol. list št. 12, 27. marca

Draga Vida Čadonič Špelič!
Kdor ljubi, ni glasen. Doni le prazen sod! (Shakespeare)

Povej, kaj je s teboj, da si ne upaš več priti med tako spoštovane strankarske kolege, ampak nas blatiš po "pisnih obrekovalcih"? To so res demokratski časopisi, saj objavljajo večino tistih, ki ti prispevke, kot je tvoj! Slovenca so umorili.

Sram me je, da te poznam, čeprav hodiva v isto cerkev k maši. Sicer bo vsak zase dajal odgovor, ampak vseeno te vprašam, kakšen zgled kristjana ste ti in tisti, katere omenjaš, da so bili ponižani in odrinjeni. Zakaj si se trudila? Za skupno dobro ne!

Nisem nič posebnega, a te vseeno prosim, da iz stranke, ki ni po tvoji meri, sama izstopiš, kot sem ti že davno predlagal. Reagirala si tako, da si mi, ne sicer v obraz, prepovedala priti v strankine prostore. To je tvoj način dela, tako si tudi nekateri učila. Sicer so posnemali tebe, a imajo vsaj toliko poguma, da si upajo priznati in pogledati v oči, priti na sestanke, se pogovoriti in svoje mnenje spremeniti!

Pusti SKD pri miru, le opraviči se za ves slab zgled! Javno se včlani v stranko, katere interese in način dela podpiraš! S tem boš dobro naredila sebi in drugim. Včasih sem mislil, da vas poznam, toda danes vem, da ste dajali zgled ovce, a ste volkovi. Tudi v drugih strankah ni vse vsem prav, a so na zunaj enotni. O naši se pa po tvoji zaslugi nič dobrega ne sliši; da je liberalnoanarholjudsko stanje v Sloveniji, si zasluži tudi ti. Tega nisi omenila. Posnemaš Pucka, samo on je imel vsaj toliko poguma, da je javno postal "neodvisni", ti pa se tožiš, služiš z lažmi po časopisih. Kaj, ko bi tebe tožila dva Lojzeta pa še kdo? Rušiš predsednika. Prepričan sem, da ti tudi drugi ne bo dolgo po volji. Hvalila ga boš le tako dolgo, dokler bo plesal po tvojem igranju. Poraze moraš znati prenesti; priznati, da imajo tudi drugi kaj prav; podrediti se mnenju večine, mar ne? Tega pa ti ne znaš, zato zate in tvoj trop v stranki SKD ni več prostora.

PETER REPOVŽ
Šmarjeta

Bazen so Krškemu delavci Vidma podarili

Dol. list št. 13, 3. aprila

42 let je bazen v Krškem ponujal rekreativnim kopalcem in prizadevnim tekmovalcem sprostitveni

kotiček, katerih, vsaj v tistem času, v Sloveniji ni bilo veliko. Ni športnika ali športnega delavca, ki se je kadarkoli ukvarjal s plavanjem, da ne bi poznal tega nekoč impozantnega športnega objekta, saj je bil ta bazen ne samo v Sloveniji, ampak daleč naokoli prvi olimpijski bazen z ogrevano vodo. Kaj pa danes?

Danes se pred mlado generacijo, pred funkcionarje in trenerje Plavalnega kluba Krško postavljajo nove ovire, žal tudi tokrat takšne, ki jih prepletata politika in denar. Kako drugače razumeti zahtevo, naj "občina" poskrbi, da bo bazen prešel v njeno last. Tako pač meljejo stečajni in sodni mlini, toda tu ne gre več za pravna vprašanja, za katerimi se nekateri zelo radi skrivajo. Tu gre predvsem za vprašanje RAZUMA in MORALE. Več kot 120 aktivnih plavalcev se upravičeno jezi, saj so tako sami kot tudi njihovi starši v veliki negotovosti in strahu pred prihodnostjo. Edini bazen, ki ga mesto premore, je prodan. Tako je odločil stečajni upravitelj Vidma, kateri v svoje delo ne vpleta sentimentalnosti ali drugih podobnih čustev, ampak ravna v skladu z načeli in vrednotami, ki zapovedujejo življenje v naši občini in državi.

V občini Krško je bilo pred leti storjenih veliko političnih napak, ki so se do sedaj kazale predvsem v gospodarstvu, tokrat pa je namen nekaterih povzročiti škodo tudi športnikom. V čigavi lasti je bazen in kdo lahko prodaja nekaj, kar je že bilo prodano, oddano ali poklonjeno? Kdo lahko prodaja nekaj, kar ni njegovo? Ali je bazen v Krškem res lahko predmet prodaje, če je bil mestu in občanom v preteklosti že namenjen in tudi podarjen? Ali je res potrebno nekaterim botrom polniti žepce kar dvakrat, prvič pred pol stoletja, danes pa ponovno? Kako lahko davkoplačevalci v naši državi kar dvakrat kupijo isto stvar in ali je zakonito od občanov Krškega že drugič zahtevati (občinska) sredstva za nakup bazena, če so zanj z denarjem ali delom že prispevali?

Vodstvo občine je mnenja, da so lastnik tega bazena občani oziroma da je bazen v lasti ali upravljanju Plavalnega kluba Krško. Štvar medsebojnih usklajevanj pa je, ali bodo plavalci na trgu poiskali sponzorje ali donatorje za svoj klub ali pa bo za te obveznosti prehodno poskrbel občina Krško iz svojega proračuna. Mislimo, da reševanja tega problema ne moremo in ne smemo reševati mimo plavalcev, občanov in vseh tistih, ki so prav tako upravičeni do pomoči, pa če je ta pričakovana od občine ali pa od države. Občina Krško se nikoli ni mačehovski obnašala do svojih občanov, kolikorkrat pa se je tako vedla država, lahko presodijo na primerih, kot so stečaj Vidma, lažni programi za Senovo in drugo, sami.

Bazen je tu in ve se, komu je namenjen. Naredili bomo vse, da še kako potrebnega denarja za razvoj in investicije v občini ne bomo po nepotrebnem zapravljali. Zavedamo se, da je to naš skupni denar in da je bazen naša skupna dobrina. Nadaljnje politiziranje tega problema bomo razumeli kot splošno škodljivo dejanje, kar grožnja z odvzemanjem bazena plavalcem gotovo je.

Urad župana občine Krško

V čigavi denarnici so Judeževi groši

Dol. list št. 14, 10. aprila

Zdi se, da je prišel čas, ko se lahko omeni NOB kot zaščito pred širjenjem nacizma, za katerega vem, kaj je v taboriščih izvajal nad človekom. Za Hitlerjeve pomagače (kamor pa ni nujno, da pristojevali nevedne in mnoge, ki so se nehoti znašli v kaotični situaciji) v tem smislu ne more biti razumevanja. Ker pa današnji čas s podporo Cerkev vse bolj uveljavlja diskriminacijski kapitalizem, pri katerem je velik del prebivalstva nenehno ponižan in se po hierarhiji lahko vzpenja le, če pristane na korupcijske manire (gnili kapitalizem), se mi zdi v zvezi s tem potrebno vnovič obsoditi Cerkev z vsemi njenimi diskriminacijskimi tvorbami, prav tako sužnjelastništvo, fevdalizem in kapitalizem.

Ko pa je beseda o groših, naj povem, da ne verjamem, da jih je kdo dobil, če sodim po tem, kolikor sem jih za delo in tveganje prejel sam.

ANTON JUDEŽ

APLAVZ NI OBVEZEN Ne krop ne voda

Ankica Selakovič iz Paunovičev nad Kolpo se je odpovedala hrvaškemu državljanstvu, ker ji je slovenska administracija zagotovila slovensko, če bo izpolnjevala vse zahteve. Pred dnevi je dobila sklep z obrazložitvijo, da s slovenskim državljanstvom ne bo nič, ker ne razpolaga za lastnimi sredstvi za preživljanje. Ankica Selakovič živi na kmetiji skupaj s taščo, ki ima slovensko državljanstvo, z možem, ki ima tudi slovensko državljanstvo, ter s sinom Denisom, ki je tudi državljan Republike Slovenije. Ankica Selakovič gara na kmetiji od jutra do večera, njen mož je na čakalju, ker je novomeško podjetje, kjer je delal, propadlo. Poleg tega je invalid, ki ga bodo invalidsko upokojili, brž ko bo izpisan s seznama čakajočih na borzi dela. Mladoletni sin hodi v šolo v Ljubljani. Ankica Selakovič ima pravico sprožiti civilno tožbo, ki prav gotovo ne bo zastoj. Že do sedaj je za različne potrdila porabila lep kupček denarja, ki si ga je kot oseba brez lastnih sredstev za preživljanje težko odrgala od ust.

Zadeva se ji zdi, milo rečeno, nerazumljiva. "Počutilim se kot bela vrana med črnimi," pravi. V resnici pa ni ne krop ne voda: ni niti Hrvatica niti Slovenka. "Morda sem pa Eskimka," se šali kljub resnemu položaju, v katerem se je znašla po sedemnajstih letih bivanja v Sloveniji. Ankica Selakovič je bila namreč rojena na Hrvaškem, vlak, na katerem so širokogrudno delili slovenska državljanstva, pa je, žal, zamudila.

TONI GAŠPERIČ

SPET BODO ČISTILI

KOSTELSKO - Očiščevalna akcija, posvečena dnevu zemlje, bo na Kostelskem spet to soboto, 19. aprila. Ribiči bodo čistili predvsem obrežje Kolpe in pritokov, krajani in drugi pa naselja in njihovo okolico. Zbirališče za udeležence je ob 8. uri na običajnih mestih, za ribiče pa pri trgovini Ofak.

PRED USESLOVENSKEM PARTIZANSKIM TABOROM '97

Resnica o treh kočevskih odredih

V letu 1942 je bilo na Kočevskem in Notranjskem več bojov proti okupatorjem kot po vsej Sloveniji

Iz obsežne monografije o Prvem kočevskem odred, ki jo je pripravil Zdravko Troha, je mogoče razbrati vrsto zelo zgodnjih dejanj, s katerimi se ta del Slovenije vključil v boj proti fašistom. Avtor knjige upravičeno trdi, da je bilo na Kočevskem toliko dogodkov, da jim tudi vodstvo osvobodilnega gibanja ni moglo v celoti slediti.

Kadrovske snovanje Prvega kočevskega odreda sega v jesen 1941, ko so partizani 18. oktobra napadli Lož na Notranjskem. Iz njihovih vrst je zraslo jedro partizanstva na Kočevskem, ki ga je z osebno hrabrostjo zaznamoval zlasti prof. Ante Novak, kasnejši prvi komisar Kočevskega bataljona, Notranjskega odreda in tudi prvi komisar Kočevskega odreda.

V marcu 1942 sta se na Travnici združili 3. in 4. četa bataljona Ljube Šercerja v novo četo, ki jo je vodil Bojan Polak-Stjenka, komisar pa je bil Ante Novak. Pod vodstvom Aleša Beblerja se je četa naselila v lovski koči za Fridrihštajnom; imela je 28 borcev. Že 10. aprila 1942 je pri varovanju tiskarne OF v Mahovniku, ki jo je napadlo 200 Italijanov, izgubila tri borce in imela dva ranjena. Na Preži so nato 16. aprila 1942 ustanovili Južnodolenjski oz. Kočevski bataljon, ki ga je 25. aprila 1942 napadlo okoli tisoč Italijanov. Fašisti so imeli nekaj mrtvih, med njimi tudi oficirja, padel pa je tudi en borec bataljona.

Že 22. aprila 1942 so ustanovili pozneje znameniti udarni vod Kočevskega bataljona. V noči na 1. maj je bojna skupina, ki jo je vodil Franc Avbelj-Lojko (po vojni narodni heroj), osvobodila Brod na Kolpi in se dobro oborožila, zajela pa je tudi 18 domobranov. Do srede junija je Kočevski bataljon narasel na več kot 800 borcev in bork. Imel je 7 čet, bolnišnico, pekarno, mesarjio in razne druge delavnice, a tudi kole-

Od aprila odprta vsak dan

Knjižnica Franceta Prešerna v Šentjernej s pridobitvami - Redna nabava knjig - Vsak mesec zanimive prireditve

ŠENTJERNEJ - Z letošnjim aprilom se uresničuje želja večine obiskovalcev Knjižnice Franceta Prešerna v Šentjernej, saj bo odlej odprta vsak dan, in sicer ob ponedeljkih in sredo od 11. do 16.30, ostale delavnice od 9.30 do 14.30, odprta pa bo tudi ob nedeljah od 9.30 do 11.30. Pomembna pridobitev v letošnjem letu so tudi nove knjižne police, ki smo jih postavili s pomočjo tovarne pohištva Novoles iz Straže.

Ob podpori občine Šentjernej, ki namenska sredstva za nabavo knjig skrbno namenja za to, nabavljamo novo knjižno gradivo redno vsak mesec. Mesečno pripravljamo tudi zanimive prireditve. V letošnjem prvem trimesečju so si obiskovalci knjižnice lahko ogledali: januarja razstavo "Od kod mesecem imena?", ki jo je spremljala nagradna uganka meseca za učence z naslovom Ali poznate slovenska imena mesec; februarja razstavo ob 75. rojstnem dnevu pisateljice Ele Peroci z naslovom "Radi beremo pravljice Ele Peroci" z uganko meseca o njenih pravljicah; marca razstavo "Radi beremo šale" z uganko meseca o šalah. V ust-

varjalnih delavnicah so učenci izdelovali koledarje za leto 1997, naprstne lutke, risali so zimske razglednice itd. Za otroke iz Šentjernejskega vrtca in učence nižjih razredov OS je bilo organiziranih več praviljičnih ur in kvizov.

Aprila je obiskovalcem namenjena razstava ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke. Tudi nagradna uganka meseca je posvečena tej temi. Za 23. april, mednarodni in slovenski dan knjig, pa učenci pripravljajo posebno prireditev z naslovom Podarimo prijatelju knjigo. Ustvarjalne delavnice potekajo takole: 14. aprila smo izdelovali darilne škatlice, 21. aprila bomo izdelovali plakate ob dnevu knjige, 28. aprila pa nakit iz gline. Vključujemo se tudi v nagradno akcijo revije Ciciban, ki pod geslom Beremo skupaj vabi odrasle, da skupaj z otroki obiščejo knjižnico in skupaj preberejo vsaj tri knjige. Ob tem v knjižnici potrdimo izkaznico, ki je na zavhku aprilske številke Cicibana, s katero lahko sodelujejo pri žrebanju. Se vidimo v knjižnici!

MIRA GRAHEK

LETNA SKUPŠČINA KO DRUŠTVA IZGNANCEV BUČKA - V nedeljo, 6. aprila, so se na letni skupščini zbrali izgnanci krajevne organizacije DI Bučka, ki je bila ustanovljena leta 1991. Predsednik Vinko Tomažin je poročal o delu društva v preteklem letu ter o problemih in načrtih. Res je, da je že veliko krajanov dobilo odločbo o statusu žrtev vojnega nasilja in s tem pravice, nekateri čakajo rešitev vlog v reviziji, pobegli pred izgonom pa pričakuje čimprejše razrešitve svojih vlog. Tisti, ki še niso prejeli odgovorov na zahteve, so naslovili skupinsko zahtevo na Komisijo za peticije v Državnem zboru. Na zboru je spregovoril tudi poslanec državnega zbora RS mag. dr. Franc Žnidaršič, aktivno pa so sodelovali tudi predsedniki sosednjih krajevnih skupnosti: s Studenca Jože Žibert, iz Trebnjega Stane Duh, z Rake Marjan Molan, iz Sevnice g. Lupšina in iz Novega mesta Zdenka Kaplan. Udeležencem sta spregovorila še predsednik Koordinacijskega odbora DIS Sevnica in krajanka prof. Ivica Žnidaršič. Delo organizacije je bilo ocenjeno za odlično, zato je bil celoten odbor ponovno izvoljen: za predsednika Vinko Tomažin, za tajnika Silva Marjetič in blagajničarko Martina Pevec. (Gregor Kaplan)

in borkami je zaživel 15.9.1943 in je bil dodeljen v sestavo južne grupe odredov. Njegov komendant je bil Tone Zgonc-Vasja, komisar pa Novomeščan Niko Šilih - Boris Nikič. Deloval je na operativnem območju, ki je segalo na ozemlje ob Kolpi, v okolico Kočevja in v Poljskino dolino. Njegovi 3 bataljoni so delovali v Predgradu, Črnem Potoku in v okolici Fare-Vasi ob Kolpi.

Konec septembra 1943 je bila južna grupa odredov razpuščena. Kočevski odred so dodelili v sestavo brigad 18. divizije. V času nemške ofenzive na osvobodeno ozemlje, ki je trajala do srede novembra 1943, je Drugi kočevski odred prenehal delovati.

V Ambrusu v Suhi krajini so 11. maja 1944 ustanovili Tretji kočevski odred. Vanj je prišel tudi del bork in borcev reorganiziranega Istrskega odreda ter več borcev iz Belokranjskega odreda. Odred je deloval na Kočevskem in v Suhi krajini, kjer je imel več hudih bojov z Nemci in še posebej z domobranci. Odred so razpustili že 22. junija 1944 in njegovo moštvo razporedili v Belokranjski odred. Še vedno pa je del odreda ostal na kočevskem operativnem območju. Komandanta odreda sta bila Stane Truden in Jernej Koželj, politična komisarja pa Ludvik Tomori in Anton Colarič.

Zgodovine NOB brez pogumnih bojov in številnih akcij kar treh kočevskih odredov ni mogoče pisati. Tudi ta pokrajina je dala številnim enotam NOV Slovenije vrsto pogumnih in sposobnih poveljnikov ter številnih borcev in bork, ki so okrepili druge bataljone in odrede. Žal so te resnice med nami bolj malo znane.

MODNI KOTIČEK Spoznajmo tkanine

Najprej k najpomembnejši tekstilni surovini iz enoceličnega celuloznega semenskega bombaževca, grmičaste rastline, približno meter visoke. Obirajo ga ročno ali strojno, vlakna pa odstranjujejo z odmrznjalnikom, ki ga je leta 1792 izumil Eli Whitney z ameriškega juga. Bombaž se danes uporablja za izdelavo vseh vrst modnih oblačil, najpogosteje za spodnje perilo.

ANGORA - dlaka angorske koze, ki izvira iz Turčije, tudi dlaka angorskega zajca, ki je domorodna žival na otoku Madeira, zdaj pa ga gojijo v ZDA, v Evropi in na Japonskem. V obeh primerih gre za zelo dolgo gladka in mehka vlakna. Za izdelavo volne in tkanin se meša z rejonom in ovčjo volno. Iz nje izdelujejo ženske obleke, plašče, pletenine in puloverje.

BATIST je prvotno fina bombažna ali lanena tkanina, ki je dobila ime po francoskem tkalcu Jeanu Baptistu; je ena najstarejših vrst bombažnih tkanin; boljše vrste so skoraj prosojne. Glede na način izdelave in material ločimo več vrst.

Zametu podobno bombažno tkanino z daljšo ščetkasto površino na eni strani, ki je postala priljubljena proti koncu 19. st., pa imenujemo PLIS.

Spoznajmo še TVID, grobo, težko tkanino iz volnene miškanke v kepri vezavi, posejano z raznobarnimi volički. Beseda twid izvira iz napačno prebrane besede tweel pri Škoti. Od konca 19. st. ga uporabljajo za plašče, moške obleke in ženske kostime.

Poučno, kajne? K tej tematiki se bomo še vrnili.

JERCA LEGAN

Tradicija tudi v današnji kuhinji

Med udeleženci razstave Dobrote slovenskih kmetij na Ptujtu tudi Dolenjci, Belokranjci in Posavci, ki so skupaj dobili 13 zlatih, 19 srebrnih in 16 bronastih priznanj

V tednu po veliki noči, med 4. in 7. aprilom, je Minoritski samostan na Ptujtu že osmo leto na široko odprla vrata gostom in jim ponudil dobrote s slovenskih kmetij. Dobrote naših kmetij, s katerimi se Dolenjska z Belo krajino in Posavjem tudi že osmo leto predstavlja na razstavi, imajo svoje korenine daleč v preteklosti, vendar še vedno živimo z njimi, saj nastajajo med nami in so nevidna vez med preteklostjo in sedanostjo.

Razstavljalci, ki so vse bolj zavzeti za kakovost in nove oblike in možnosti, so se na tokratni razstavi predstavili s kruhi, poticami, krofi, piškoti, z mlečnimi in mesnimi izdelki, s kisom, vinom in žganjem.

Že od nekdaj je bilo treba sejati vsa žita, da bi pridelali dovolj zrnja in z njim nasitili številne družine. Pri nas so najpogosteje pekli zmesni in pisani kruh, koruzni in ajdov kruh, pomagali so si tudi z ovsom in ječmenom. Značilne so prostače iz koruze ter pšenične in koruzne moke. Ob praznikih je bila obvezna jerbasovka. Ob ohceti ni smelo nič manjkati na mizi. Nevesta v Beli krajini je dobila vrtnaj, drugod pa namesto današnje torte svatovsko pogačo. Ko je kasneje zajokalo pri hiši, je botra prinesla lično pleteno štruco. Ajdov in koruzni kruh, pečen na zeljnem listu, je bil pogosto na mizi posavskega kmeta, zmesni kruhi pa ob praznikih. Potanca in ocvirkovka ter v kruhu pečena klobasa ali kos slanine so bili samo za priboljšek. Ob peki prazničnih kruhov so posebno skrb posvetili pletenicam, ki se še danes z vso svojo natančnostjo odražajo v peki pletenih src.

Posebnost Dolenjske in Posavja na področju mlečne predelave je pripravljane skute na različne načine za svežo porabo in peko pogáč, kjer se doda še pregreta smetana. Zelo spoštovane so tudi maslene tropinice, ki jih uporabljajo za zabelo mlečnih močnatih jedi. Znani so tudi mladi siri iz kravjega mleka z različnimi dodatki. Koline so bile nekoč pravo

zimsko praznovanje, ko so pri hiši poskrbeli za mesne dobrote, in to po načelu, da ima "vsak gudek svoj udek". Tako kot nekoč tudi danes največ mesa predelajo v

Dolenjska z Belo krajino in Posavjem se je na letošnji razstavi predstavila v skupini vseh izdelkov, ki so po ocenjevanju prejela zlata, srebrna ali bronasta priznanja, in tudi samostojno v enem izmed samostojnih prostorov. Skupno so prejeli 13 zlatih, 19 srebrnih in 16 bronastih priznanj. Med kisi je zlato priznanje prejel Vojko Šušterič iz Globokega. Med krušnimi izdelki je v naš del Slovenije odšlo 9 zlatih, 16 srebrnih in 13 bronastih priznanj. Zlato priznanje so za pšenični kruh z dodatki prejela Marija Jarc z Dvora pri Žužemberku, Francka Plut iz Semiča, Marija Grabrijan iz Črnomlja, Zinka Ameršek iz Sevnice, Stanislava Muc iz Metlike in Zinka Razum s Senovega, Kristina Berkovič z Bizeljskega je zlato priznanje dobila za pletenico, Irena Špehar iz Dragatuša za krofe brez nadeva in Marjeta Kranjec iz Brevanice za Janezeve upognjenice. Zlata priznanja so dobili tudi trije pridelovalci sadjevca: Milan Malnarič iz Semiča ter Tone Cerjak in Anton Sotošek iz Koprivnice.

klobase in nekaj v salame ter posušijo. Najbolj pogosto sušijo vratovino, slanino, jezike, repe, nogice in kose glave. Znane so tudi posušene postri.

Posamezni izdelovalci domače

in umetne obrti ter kulinarike so se s svojimi izdelki predstavili tudi na stojnicah. Obiskovalci so lahko izbirali med izdelki domačega sušenega sadja, domačimi čaji in dišavnicami. Vabil jih je tudi vonj po dobrotah iz krušne peči, mlečnih izdelkih iz kravjega in kozjega mleka, pa tudi pristnega cvička ni manjkalo. Za vse, ki so si hoteli kupiti uporaben predmet ali spominek za okras, so poskrbele kmetije z lončarsko obrtjo, izdelki iz koruznega ličkanja, slame, lesa, usnja, lanu... V regiji je na voljo več kot 14 kmečkih družin in posameznikov, pri katerih je mogoče kupiti umetelne keramične izdelke iz gline, lanu, usnja, šibja, žitne slame, kupiti pletarske izdelke, biče, belokranjske pisane izdelke in narodne vezene. Vabljeni so tudi vsi, ki jih zanima rezbarstvo, pozlatarstvo in restavracijsko pa tudi kovaštvo, kolarstvo ali prekrivanje streh s slamo. Morda bo koga pritegnil glas gudala, starega glasbila, ali poslikava na steklo in izdelovanje okrasnih predmetov ter poslikava svile v batik tehniki. Če ne pri posameznikih, pa je bogata ponudba naštetih izdelkov na voljo v lično urejeni prodajalni v dolenski prestolnici. Vsi izdelovalci so vključeni v turistična društva, ki jih zelo uspešno povezuje Dolenjska turistična zveza Novo mesto.

HELENA MRZLIKAR

O ŠOLSKI PREHRANI

Bistvo dobre, zdrave, raznovrstne, predvsem pa uravnotežene prehrane je osnova za dobro počutje in zdravje, za notranjo duševno uravnoteženost in zbranost ter vitalnost. Strokovni krogi, ki se ukvarjajo s prehrano, ugotavljajo, da imamo hrane dovolj, ob tem pa slabe prehranske navade, ki ogrožajo naše zdravje. Tako kot pri vzgoji in izobraževanju, ko se vse pričena od malih nog, dobe mladi tudi prve prehranske navade že v družini. V šolah skušamo dobre navade razvijati in odpravljati slabe, ki so za poznejše življenje lahko usodne. V OŠ Grm organiziram vsako leto predavanja o zdravi prehrani. Predavajo znani strokovnjaki za prehrano: prof. dr. Pokorn, dr. Gazvoda, ga. Mrzlikarjeva in drugi. Predavanja popostrim s predstavitev in degustacijo znanih proizvajalcev prehranskih izdelkov. Srečanja, ki jih organiziram, so namenjena šolam, VVO in domovom za učence. Letos je bilo predavanje 10. aprila. Vodila ga je prim. dr. Gazvoda ob sodelovanju ga. Vinška, ga. Podbevškove, g. Linca.

S svojimi pestrimi izdelki se je predstavilo Žito pekarstvo in testinarstvo iz Ljubljane. ŠTEFKA DEŽMAR vodja šolske prehrane

Pridno so delale

Članice Društva kmečkih žena iz Semiča

SEMIČ - V nedeljo, 6. aprila, so se zbrale članice Društva kmečkih žena iz Semiča na svojem rednem letnem občnem zboru. Po izvolitvi predsedstva so sledila poročila. Predsednica društva Sonja Škof je v poročilu o delu v letu 1996 omenila dve kulturni razstavi: ohcete jedi za semiško ohceti in jedi ob martinovanju. Ob božično-novoletnih praznikih so v semiškem muzeju članice okrasile sobo ter postavile na mizo božične jedi. Ker na otroški prireditvi Živzav niso prodale vsega peciva, so ga podarile stanovalcem domov starejših občanov v Metliki in Črnomlju. Sodelovalce so tudi na prireditvi Alpe-Adria, pripravile pecivo za srečanje mladinskih delovnih brigad, organizirale kosanje piknik in se udeležile tekmovanja Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 1996.

Za članice društva je bilo organiziranih več predavanj in tečajev. Po podanih poročilih so sledile razprave in pobude za nadaljnje delo. Ob koncu je predsednica pohvalila delo članic in jih seznanila s planom v tekočem letu.

ANICA JAKŠA
Društvo kmečkih žensk Semič

MATERINSKI DAN NA RAKI

"Mati, naj pesem ti pove..." Pod tem naslovom smo na Raki v soboto, 5. aprila, zvečer v šolski dvorani priredili proslavo v počastitev materinskega dne. S pesmijo in besedo smo izrazili hvaležnost materam in očetom za njihov trud in ljubezen. Na proslavi so sodelovali: otroški zbor, moški zbor, vokalna skupina KUD, skupina kolednikov, vrtec, mala šola in prvi razred ter plesalci in plesalke osnovne šole, recitatorji in mlad harmonikar - vsi z Rake. Poleg teh pa še dve gostji: citrarka Klavdija Molan z Zdol in znana mlada pevka Klavdija Kerin iz Velike vasi pri Leskovcu. Ob domačijski sceni so navdušili številne obiskovalce. Na koncu smo ob domačih dobrotah mnogih mater z dobro kapljico še nazdravili vsem materam in očetom, starim mamam in starim očetom, vzgojiteljem in vsem ljudem dobre volje.

F. LEVIČAR

ZAHVALA POŠTI

V četrtek, 10. aprila, popoldne sem v poštni nabiralnik v Novem mestu z ostalo pošto po pomoti vrgla tudi kuverto s 45 tisočaki. Ko sem zvečer doma to opazila, sem šla na Pošto, kjer so nenaslovljeno kuverto z denarjem že odprli in jo z zaznamkom zapečatili. Tako sem dobila denar nazaj, za kar se Pošti in njenim uslužbencem najlepše zahvaljujem.

H. B., Novo mesto

Barbara Škoberne

"Prihaja čas čudežev"

NOVO MESTO - Malo je bilo tistih, ki so se v četrtek, 10. aprila, zvečer zbrali v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca na predstavitev knjige Barbare Škoberne "Prihaja čas čudežev". Avtorica je na prijeten in nevsiljiv način na kratko nakazala vsebino dela, s katerim skuša bralca popeljati h globljemu, materialnemu ozadju čudežev in mu tako pomagati dojeti njihov pomen.

V svoji knjigi se ukvarja z inspirativnimi čudeži, predvsem v zadnjih 10 - 15 letih. "Zato, ker nepojasneni pojavi v svetu naraščajo. Nočem, da ljudje vse to verjamejo, ampak da sami pri sebi raziskujejo, koliko so te stvari možne. Pustiti namreč moramo, da čudeži nagovorijo naše srce," je dejala Škobernetova ter omenila, da se tudi v Novem mestu v nekem blokovskem stanovanju že dlje časa pojavlja svetlobni križ, kar je prvi tak pojav v Sloveniji. Poudarila je, da živimo v vseh pogledih v prelomnem času, da se iščemo kot posameznik in človeštvo in da je tudi zato želela spregovoriti o svetu okrog nas, ki je našim površnim očem skrit in nedostopen, toda samo, dokler si ne vzamemo časa zanj.

L. M.

Še ena zlata poroka

SOTESKA - Upokojeni cestar Egidij Jarc, ki bo letos dopolnil 86 let, in njegova nekoliko let mlajša žena Hermina sta 50-letnico skupnega življenja praznovala sama. Tako sta si želela, da bi bil njun spomin obujen v toploti domačega ognjišča. Objelata sta se in si še enkrat potrdila zvestobo. Žena Hermina si je nadela bel predpasnik in pripravila dobro kosilo. Vmes pa sta obujala številne spomine.

Spoznala sta se že pred drugo svetovno vojno, ko je bil Egidij vozar pri Auerspergu, prej pa je bil hlapec v Žužemberku ter mlinar in žagar pri Dularju na Dvoru. Povsod so ga imeli radi, ker je bil vreden in pošten. Hermina je bila pestunja, služkinja, izučila pa se je za šiviljo. Poročila bi se že prej, če ne bi prišla vojna. Po poroki sta dobila stanovanje v nekdanji kočevski vasi, ki je bila prazna. Hermina je skrbel za dom, komu kaj zašila, Egidij je bil cestar. Obdelovala sta zemljo, redila kravo, prašiče, kokoši, zajce. Imela sta sina in poskrbela, da je prišel do zazeljenega poklica. S prihranki sta kupila hišico v Soteski. Egidij je zadnje čase bolehen, ob zadnjem obisku pa mi je dejal: "Po resnici povem, da imam sedaj po 50 letih prehojene skupne poti ženo vsak dan rajši." To je velik dar in odlika Egidija. Žena te besede potrjuje in pravi, da ni večje sreče kot ljubezen in spoštovanje med zakoncem.

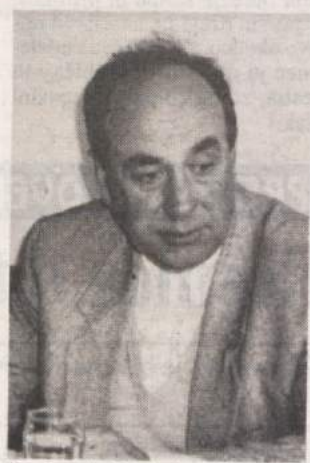
T. VIRANT

Salame so vedno boljše

Dr. Stanko Renčelj o salamah in tekmovanju

VELIKE LAŠČE - "Na splošno se kakovostna raven salam, ki jih ocenjujemo v zahodni Dolenjski, iz leta v leto izboljšuje, saj smo letos od 33 prinesenih vzorcev zaradi neprimernosti - preveč soli, česna ali dima - izločili le dva vzorca," je za uvod povedal dr. Stanko Renčelj, strokovnjak za suhomesnate proizvode, predsednik komisije, ki je minuli petek v gostilni Kropec na Mali Slevici ocenjevala vzorce salamov zasebnih izdelovalcev salam iz zahodne Dolenjske. Dodal je, da so bile ocenjevalne salame letos boljše kot na primer tiste, ki so jih ocenjevali letos v Ptujtu, kjer so ocenjevali salame iz skoraj vse Slovenije.

Strokovnjak Renčelj pripo-roča izdelovalcem salam, naj posvetijo posebno pozornost pripravi mase za salame, naj bodo temeljiti pri odbiru mesa, odbiri in čiščenju veziva in pri mletju na enakomerno razporeditev v masi. Vsi, ki so prinesli salame v oceno, pa so dobili tudi zapisnik o oceni njihovega vzorca salame in komentar o lastnostih salam, ki ga bodo izdelovalci pri izdelovanju salam gotovo upo-

Dr. Stanko Renčelj

števali.

Na vprašanje o shranjevanju salam je odgovoril, da je za to še najbolj primerna hladna in temna klet, v kateri je okoli 80-odstotna vlaga. Sicer pa jih je dobro shraniti, zavite v papir, v zamrzovalniku (globoko zamrzovanje). Razen tega ne škodi tudi shranjevanje salam v mivki.

J. PRIMC

Uspeh ansambla Petra Finka

Na finalnem tekmovanju Slovenska polka in valček zasedel 5. mesto

NOVO MESTO - Na finalno tekmovanje narodnozabavnih ansamblov, ki je pod nazivom Slovenska polka in valček potekalo 5. aprila v Vinski gori pri Velenju, se je izmed 39 ansamblov iz vse Slovenije uvrstilo le dvanajst najboljših, med njimi tudi edini predstavnik Dolenjske, ansambel Petra Finka iz Novega mesta. Na zaključnem nastopu je zaigral dotlej še nepredvajano skladbo, kot zahtevajo tekmovalna pravila, in sicer valček Ko ajda spet zori. Besedilo zanj je napisala Malči Božič, uglasbil pa ga je Peter Fink. Žirije desetih slovenskih radijskih postaj so njihov nastop visoko ocenile, kar je ansamblu prineslo v končni razvrstitvi 5. mesto. Z največ zbranimi točkami je zmagal ansambel Ekart, ki je zaigral valček Ptica. Sploh so se valčki uvrstili v zgornji del lestvice, saj je bila najboljša polka, Slovenska polka Slovenskega kvinteta, šele na 4. mestu. Vsekakor gre za lep uspeh ansambla Petra Finka, ki je tako z lanskim kot z letošnjim 5. mestom na tem vseslovenskem tekmovanju znova potrdil, da sodi med boljše narodnozabavne ansamble, hkrati pa je lepo zastopal dolenjsko narodnozabavno glasbo. Vseh dvanajst skladb, ki so se uvrstile na zaključno tekmovanje, je posnetih na glasbeni kaseti in videu Slovenska polka in valček.

SLOVO OB BURNEM PLOSKANJU - V športni dvorani Marof v Novem mestu je v petek, 11. aprila, zvečer zadnjič v živo nastopila vokalno-instrumentalna skupina Copacabana, ki je s tem koncertom zaključila uspešno sedemletno delovanje. Od dvanajstih deklet, ki so ustanovile skupino, jih je nastopilo enajst. Večglasno so zapele kakih dvajset lastnih in prirejenih skladb drugih avtorjev, pri tem pa so se instrumentalno spremljale same, pomagali pa so jim še člani skupine Društva mrtvih pesnikov. Polna dvorana poslušalcev je Copacabanino slovo pospremila z burnim ploskajem. (Foto: M. Markelj)

Skozi igro do preteklosti

Uspešno sodelovanje med muzejem in vrtcem

KOČEVJE - V Pokrajinskem muzeju v Kočevju bodo v soboto, 19. aprila, ob 10. uri odprli razstavo "Vrtec v muzeju. Razstava otroških izdelkov", ki prinaša poleg predstavitev otroških del, nastalih v muzejskih delavnicah, tudi predstavitev že utečenega, uspešnega sodelovanja med kočevskim muzejem in vrtcem.

V Pokrajinskem muzeju Kočevje so v preteklih treh letih izvedli 20 delavnic za male solarje. Samo v šolskem letu 1996/97 so organizirali in izvedli že 39 delavnic. Otroci so do sedaj spoznali muzej, izvedeli, kdo so bili kavboji in Indijanci, in se seznanili z vsemi pomembnejšimi prazniki, ljudskimi običaji in posameznimi vsakdanjimi opravili v življenju naših prednikov.

• Leta naučijo več kot knjige. (Pregovor)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 17. IV.

- SLOVENIJA 1**
 7.15 - 1.55 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 10.15 VIDEORING
 10.45 TEDENSKI IZBOR
 MOESHA, amer. naniz., 2/14
 11.05 SAMO ENKRAT SE ŽIVI, amer. film (6b)
 12.30 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 7/13
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
 14.20 MADE IN SLOVENIA
 14.55 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
 15.20 V VRTINCU
 15.50 POLITIKOVA ŽENA, angl. drama
 17.00 OBZORNIK
 17.10 SPREHODI V NARAVO
 17.25 SANTA ŽUŽKITO, amer. risana naniz.
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 KOLO SREČE, tv igrice
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 TEDNIK
 21.05 FORUM
 21.25 FRASIER, amer. naniz., 8/24
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 OMIZJE

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 13.30 Tedenski izbor: Domače obrti na Slovenskem; 14.00 Karmín-a ob 10. obletnici ženskega zbora Rotovž; 15.00 Posadka, amer. naniz., 9/20 - 15.20 Rokomet - 16.30 Peklenska jaga, dok. oddaja - 17.35 Neodvisen poslanec, avstral. naniz., 1/7 - 18.35 Zgodbe iz Škotske - 18.50 Oddaja o računalništvu - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 58/65 - 20.00 Tudi to je življenje, amer. film - 21.55 Pisave - 22.25 Nikos Kawadias, franc.-gr. koprodukcija

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 Smith in Jones (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vojak naj bo (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (109. del) - 17.45 Rajska obala (109. del) - 18.10 Očka major (15. del) - 18.40 Nora hiša (109. del) - 19.05 Družinske zadeve (110. del) - 19.35 Cooperjeva družina (27. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (110. del) - 20.30 Najni primeri (10. del) - 21.20 Nenavadna doživljaja (21. del dok. oddaje) - 22.10 Odklop (8. del) - 22.45 Smith in Jones (12. del) - 23.15 Vitez za volanom (43. del) - 0.05 Dannyjeve zvezde

HTV 1

- 7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 68/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.10 Izobraževalni program - 16.45 Hugo, tv igrice - 17.15 Hrvška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Lepa naša - 19.10 Hrvška spominjska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Ekran brez okvirja - 21.20 Željka Ogresta in gosti - 22.25 Opazovanja - 22.55 Klub d.d. - 23.15 Preko Pacifika (film) - 0.55 Poročila

HTV 2

- 14.45 Tv koledar - 14.55 Dok. serija - 14.45 Annie Oakley (amer. film) - 17.55 Telo in duša (serija, 9/120) - 17.40 Obalna straža (serija) - 18.30 Glasebna oddaja - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Dosje X (serija, 26/49) - 21.10 Sadovi jeze (amer. film) - 23.15 Filmska gibanja - 23.55 Seinfeld (hum. serija)

PETEK, 18. IV.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 1.50 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 9.20 VIDEORING
 9.50 AEROBIKA
 10.05 OTROŠKI PROGRAM
 DENVER, POSLEDNI DINOZAVER, amer. naniz., 11/20
 10.30 TEDENSKI IZBOR
 NEODVISNI POSLANEC, angl. nadalj., 1/7
 11.20 TUDI TO JE ŽIVLJENJE, amer. film
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov.
 14.00 OMIZJE
 15.30 MLADI VIRTUOZI
 16.00 GORE IN LJUDJE
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 HUGO, tv igrice
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 ZLATI PETELIN '97
 22.40 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 MURPHY BROWN, amer. naniz.
 23.05 BERMUDA GRACE, amer. film

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 10.45 Tedenski izbor: Mostovi; 11.15 Oddaja o računalništvu; 11.45 Nikos Kawadias, koprodukcija; 12.40 Alica, cvrpski kulturni magazin; 13.10 Pisave; 13.40 Forum - 13.50 Zgodbe iz školjke - 14.20 Notre-

damski zvonar, franc. film - 16.15 Frasier, amer. naniz., 8/24 - 16.40 Echo Point, avstral. naniz., 58/65 - 17.10 Saga o Mcgregorjevih, avstral. nadalj., 7/26 - 18.00 Sonce ne sije vsak dan, češka nadalj., 3/6 - 18.50 Znanje je ključ... - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 59/65 - 20.00 Iztrebljevalec, amer. film - 22.05 10.000 obratov - 22.55 Dva tri kroge nad peklom, dok. oddaja - 23.35 Slovenski jazz

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 Smith in Jones (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vitez za volanom (ponov.) - 14.50 Karma - 16.00 Oprah show (99. del) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (111. del) - 17.40 Kuharska oddaja - 17.50 Rajska obala (110. del) - 18.15 Očka major - 18.40 Nora hiša (110. del) - 19.05 Družinske zadeve (111. del) - 19.35 Cooperjeva družina (28. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (111. del) - 20.30 Ned in Stacey (22. del) - 21.00 Opusteli vrt (film) - 23.50 Karma - 23.55 Ulica ljubezni (22. del)

HTV 1

- 7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 69/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.10 Izobraževalni program - 16.45 Hugo, tv igrice - 17.15 Hrvška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Govorimo o zdravju - 19.10 Hrvška spominjska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Lepa naša (show program) - 21.40 Pol ure kulture - 22.15 Opazovanja - 23.45 Potovanja (dok. serija, 5/6) - 23.40 Glasbena oddaja - 0.25 Poročila

HTV 2

- 13.20 Tv koledar - 13.30 Seinfeld, (hum. serija) - 13.55 Baree - divji pes (kan. film) - 15.30 Nove priloznosti - 17.20 Telo in duša (serija, 10/120) - 17.45 Zvezdne steze (serija) - 18.30 Svet zabave - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Zakon v L.A. (serija, 26/44) - 21.10 Kdo je moj šef? (serija, 15/22) - 21.40 Zaupaj mi (kan. film) - 23.25 Prihaja dr. Beeching (hum. serija, 5/9) - 0.00 Oprostite, Kupidone (bel. film) - 1.45 Košarka

SOBOTA, 19. IV.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 23.30 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 7.55 OTROŠKI PROGRAM
 RADOVEDNI TAČEK
 8.00 MALE SIVE CELICE
 8.55 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 9.55 TEDENSKI IZBOR
 SAGA O MCGREGORJEVIH, avstral. naniz., 7/26
 10.45 HUGO, tv igrice
 12.10 TEDNIK
 12.10 10.000 OBRATOV
 13.00 POROČILA
 13.05 KARAOKE
 14.05 POLICISTI S SRCEM, avstral. naniz., 23/26
 15.00 TABORNIKI IN SKAVTI
 15.15 SPREHODI V NARAVO
 15.30 GULIVERJEVA POTOVANJA, amer. film
 17.00 OBZORNIK
 17.10 KRONIKA DIVJE NARAVE, franc. poljudnoznan. serija, 8/12
 18.00 NA VRTU
 18.25 OZARE
 18.40 HUGO - TV IGRICA
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 19.50 UTRIP
 20.10 RES JE!
 21.35 ZA TV KAMERO
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.30 TRD OREH, angl. nadalj., 6/7

SLOVENIJA 2

- 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Sonce ne sije vsak dan, češka nadalj., 3/6; 11.50 Iztrebljevalec, amer. film; 12.45 Roka rocka - 14.45 Echo Point, astral. naniz., 59/65 - 14.10 Zlati petelin '97 - 16.25 Košarka - 17.55 Rokomet - 19.30 Echo Point, avstral. naniz., 60/65 - 20.00 Špiclji, amer. film - 22.00 Življenje na zemlji, jap. dok. serija, 5/9 - 22.50 Evrovizija - 23.40 V vrtincu - 0.10 sobotna noč

KANAL A

- 8.40 Risana serija - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.30 Nora hiša (ponov.) - 10.55 Očka major (ponov.) - 11.20 Cooperjeva družina (ponov.) - 11.45 Ned in Stacey (ponov.) - 12.10 Opusteli vrt (film) - 13.35 Kako je bil osvojen divji zahod (15. del) - 13.35 Ta čudna znanost (21. del) - 16.00 Alf (43. del) - 16.30 Mupet show - 17.00 Aladin; Račje zgodbe - 17.50 Miza za pet (22. del) - 18.40 Atlantis - 19.25 Fawty Towers (3. del naniz.) - 20.00 Najboljši med najboljšimi (film) - 21.45 Zulu (film) - 23.45 Vročci pogovori (4. del) - 0.15 Joannina zgodba (erotični film)

HTV 1

- 7.45 Tv koledar - 7.55 Poročila - 8.00 Risana serija - 8.25 Risanka - 9.00 Dobro jutro, Hrvška - 11.00 Dok. oddaja - 12.00 Poročila - 12.25 Heidi in Peter (švic. film) - 14.10 Briljant - 15.55 Filipovi otroci - 15.55 Dok. oddaja - 16.40 Televizija o televiziji - 17.10 Poročila - 18.15 Potovanje po Hrvaški - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvška spominjska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport,

vreme - 20.10 Coca-cola nagradno žrebanje - 20.25 Ognjene čelade (film) - 22.40 Opazovanja - 23.15 Svet zabave - 23.45 Film

HTV 2

- 14.05 Tv koledar - 14.15 S knjigo v glavo - 15.00 Telo in duša - 16.50 Zakon v L. A. (serija, 26/44) - 17.40 Skrita kamera - 18.05 Zemlja in ameriške sanje - 18.50 Risanka - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Melodija Mostaja '97 (festival) - 22.00 Brezkončnost sveta (serija) - 22.30 Glasbena oddaja - 23.30 Nove priloznosti (serija, 16/16)

NEDELJA, 20. IV.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 0.25 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 8.05 OZARE
 8.10 OTROŠKI PROGRAM
 ŽELJKO, avstral. naniz., 6/13
 8.35 ŽIVŽAV
 9.25 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
 9.30 NA VRTU
 9.55 NEDELJSKA MAŠA
 11.00 SVET DIVJIH ŽIVALI, amer. dok. serija, 8/13
 11.30 OBZORJE DUHA
 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
 12.30 NEDELJSKA REPORTAŽA
 13.00 POROČILA
 13.05 LES GASPARD, franc. film
 15.00 MARIBOR: NAŠA PESEM
 17.00 OBZORNIK
 17.10 POPOLNA TUJKA, amer. naniz., 15/22
 17.35 BOŠ VIDEL KAJ DELA DOLENC, 2. del
 18.30 KORENINE SLOVENSKE LIPE, 1/6
 19.05 RISANKA
 19.15 LOTO
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 19.50 ZRCALO TEDNA
 20.10 ZOOM
 21.15 RONDO KVIZ
 21.40 MOŠKI ŽENSKES
 22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 PRIDE AND EXTREME PREJUDICE, angl. film

SLOVENIJA 2

- 8.00 Euronews - 11.15 Mali oglasi - 12.05 Tedenski izbor: Zgodbe iz školjke; 12.35 Echo Point, avstral. naniz., 60/65; 13.00 Nibelunski pristan - 14.30 Pomagajmo si! - 15.00 Tenis - 15.30 Tenis - 16.00 Motociklizem (posnetek) - 17.55 Rokomet - 19.30 Echo Point, avstral. naniz., 61/65 - 20.00 Bramwell, angl. nadalj., 1/7 - 21.05 Slovenski magazin - 21.35 Soška fronta, 3/3 - 22.10 Šport - 23.55 Koncert

KANAL A

- 8.40 Risana serija - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.30 Atlantis (ponov.) - 11.15 Dediščina sončnih bogov (4. del dok. oddaje) - 11.50 Obala okostnjakov (nedeljska matinea) - 13.35 Kuharska oddaja - 13.45 Daktari (33. del) - 14.40 Miza za pet (ponov.) - 15.25 Najstniki proti vesoljcem (22. del) - 15.50 Super samuraj (22. del) - 16.15 Alf (44. del) - 16.45 Mupet show - 17.15 Junak v družini (mlad. film, 2. del) - 18.05 Korak za korakom (18. del) - 18.30 Naslov neznan (film) - 20.00 Mantis (4. del naniz.) - 20.50 Kung Fu (serija) - 22.25 Avtoizjaja (ponov.) - 22.55 Britansko prvenstvo turnih avtomobilov - 23.55 Vitez za volanom (44. del) - 0.45 Vročica noči (22. del) - 1.35 Odklop (ponov.) - 2.05 Nenavadna doživljaja

PONEDELJEK, 21. IV.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 1.45 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 9.25 VIDEORING
 9.55 TEDENSKI IZBOR
 POPOLNA TUJKA, amer. naniz., 15/22
 10.20 PREVZETNOST IN IZJEMNA PRISTRANOST, angl. film
 11.55 ZA TV KAMERO
 12.05 UTRIP
 12.20 ZRCALO TEDNA
 12.35 RONDO KVIZ
 13.00 POROČILA
 13.05 HUGO, ponov.
 14.05 TEDENSKI IZBOR
 ZOOM
 15.05 LJUDJE IN ZEMLJA
 15.35 MOŠKI ŽENSKES
 16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.30 O NARAVI IN OKOLJU
 18.40 LINGO, tv igrice
 19.10 RISANKA
 19.15 ŽREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 SVET NA ZASLONU
 21.00 ODDAJA O TURIZMU
 21.20 OSMI DAN
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 HUDSONOVA ULICA, amer. naniz., 3/22
 23.05 ŽIVLJENJE Z DRUGE STRANI, fran. film

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 11.25 Na potep po spominu - 12.35 Tedenski izbor: Znanje je ključ; 13.05 Šport; 13.50 Evromuzika; 14.20 Obzorje duha; 14.50 Koncert z Jamesom Levinom, 2. del; 16.05 Bramwell, angl. naniz., 1/7; 16.55 Echo Point, avstral. naniz., 61/65 - 17.25 Jake in Debluh, amer. naniz., 3/23 - 18.15 Sedma steza - 19.00

Oddaja o zdravju - 19.30 Simpsonovi, 76/92 - 20.00 Komisar Rex, nem. naniz., 8/15 - 21.00 Divja Sibirija, šved. dok. serija, 3/4 - 21.55 Roka rocka - 22.55 Brane Rončel izza odra

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 Vitez za volanom (ponov.) - 12.40 Kung Fu (ponov.) - 14.10 Mantis (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde (ponov.) - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (112. del) - 17.45 Rajska obala (111. del) - 18.10 Očka major (17. del) - 18.40 Nora hiša (111. del) - 19.05 Družinske zadeve (112. del) - 19.35 Cooperjeva družina (29. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (112. del) - 20.30 Sam svoj mojster (23. del) - 21.00 Filmska uspešnica: Pločevinarja - 22.55 'alo, 'alo (7. del) - 23.25 Tihotapci (3. del) - 0.20 Dannyjeve zvezde

TOREK, 22. IV.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 1.35 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 9.35 VIDEORING
 10.05 TEDENSKI IZBOR
 JAKE IN DEBELUH, amer. naniz., 3/23
 10.55 BITKA ZA ČAST, amer. film
 12.35 KORENINE SLOVENSKE LIPE, 1. del
 13.00 POROČILA
 13.05 LINGO, TV IGRICA
 14.20 TEDENSKI IZBOR
 BOŠ VIDEL KAJ DELA DOLENC, 2. del
 15.15 SVET NA ZASLONU
 16.05 ODDAJA O TURIZMU
 16.20 MOSTOVI
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 TABORNIKI IN SKAVTI
 17.30 ŽELJKO, avstral. naniz., 7/13
 17.55 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 KOLO SREČE, tv igrice
 19.20 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 DRAGI MOJSTER, češki dok. film
 21.05 STUDIO CITY
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.40 BERLIN ALEXANDERPLATZ, nem. nadalj., 4/14
 23.40 SVET POROČA

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 10.10 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.10 Pomagajmo si; 12.40 Oddaja o zdravju; 13.10 Nedeljska reportaza; 13.40 Murphy Brown, amer. naniz.; 14.05 Osmi dan; 14.35 Divja Sibirija, šved. dok. serija; 15.25 Slovenski magazin - 15.55 Komisar Rex, nem. naniz., 8/15 - 16.40 Simpsonovi, amer. naniz., 76/92 - 17.10 Vesoljska policija, amer. naniz., 16/24 - 17.55 Priljubni timi - 18.25 Košarka - 21.50 Opus - 22.20 Košarka

KANAL A

- 10.15 Risana serija - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.55 'alo, 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Tihotapci (ponov.) - 15.00 Živeti danes - 15.30 Dim srca (dok. oddaja) - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzini in lepi (ponov.) - 17.15 Drzini in lepi (113. del) - 17.45 Rajska obala (112. del) - 18.10 Očka major (18. del) - 18.40 Nora hiša (112. del) - 19.05 Družinske zadeve (113. del) - 19.35 Cooperjeva družina (30. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (113. del) - 20.30 Ellen (23. del) - 21.00 Nema priča (3. del) - 21.50 Anastazija (1. del) - 22.40 'alo, 'alo (8. del) - 23.15 Bergerac (22. del) - 0.10 Živeti danes

SREDA, 23. IV.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 1.05 TELETEKST
 7.30 VREMENSKA PANORAMA
 9.30 VIDEORING
 10.00 TEDENSKI IZBOR
 VESOLJSKA POLICIJA, amer. naniz., 16/24
 10.45 RIMSKA CESTA, franc. film
 12.25 BITKA ZA REKO, dok. film, 3/3
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov.
 14.05 TEDENSKI IZBOR
 RES JE!
 15.30 KRONIKA AFRIŠKIH ŽIVALI, franc. oddaja, 8/12
 16.20 SLOVENSKI UTRINKI
 17.00 OBZORNIK
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 PO SLOVENIJI
 18.40 KOLO SREČE, tv igrice
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
 20.05 DOŽIVETJE LJUBEZNI, franc. drama 1/2
 20.55 PARLAMENTARNA KRIŽPOTJA
 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
 22.45 POSADKA, amer. naniz., 10/25
 23.05 VELIKI MCGINTY, amer. film

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 12.40 Tedenski izbor: Svet poroča; 12.10 Priljubni timi; 13.40 Opus; 14.10 Hudsonova ulica, amer. naniz., 3/22; naslonjača - 14.00 Hudson Street, amer. naniz., 2/22; 14.35 Življenje na zemlji, jap. dok. serija, 5/9; 15.25 Studio City - 16.10 Berlin Alexanderplatz, nem. nadalj., 4/14 - 17.10 Echo Point, avstral. naniz., 62/65 - 17.40 Moesha, amer. naniz., 3/14 - 18.00 Karaoke - 19.00 Domače obrti - 19.30 Echo Point, avstral. naniz., 63/65 - 20.00 Nogomet - 22.25 Zavrtimo stare kolote - 23.05 Koncert simfoničnega orkestra

DOLENJSKI LIST

LE V KLUB, UBOGA GMAJNA!

Boj proti mlinom na veter

Pokus oživitve prostora, ki bi bili namenjeni kreativnemu preživljanju prostega časa mladine, se v Krškem po dvotedenski zasedbi postavlja na trdne temelje. Trije prostorčki, ki jih je v enomesečno upravljanje pridobilo Društvo zaveznikov mehkega pristanka, dihaajo z energijo mladine same. Cyber kafe vsak dan privabi peščico mlade, ki veselo surfajo po internetu, na ogled je razstava likovnih del, ki jo bo kmalu zamenjala fotografska, zvečer pa se dogajajo filmske projekcije in pogovori o temah, ki jih določen film odpre. Celotno dogajanje pa gre mimo visokih občinskih uradnikov, saj je gospoda prezapostlena, da bi si utrgala košček časa in si privoščila ogled predstave, tečaja ali pa kar normalnega delovanja kluba. Med tem časom po mestu krožijo govornice o mladini, ki "fešta" in tudi drugače ne dela nič drugega. Oči, ki niso videle tečajnike video seminarja, ki so smelali kulturne dogodke v samem "placu", bili obenem novinarji in fotografi, seveda ne morejo drugače, kot da izrekaajo stereotipne nesmisle o neodgovorni mladini, ki ji je samo do žuriranja. Če se ne

zganejo odgovorni, tudi v socialnih ustanovah, utegne prvi pokus, ki mladini ponuja več od posedanja po lokalih in brezciljnega tratenja prostega časa, ostati brez logičnega nadaljevanja. Gledališka predstava Draga Milinoviča in Matjaža Javšnika, ki sta sicer člana Nasa kabinet teatra, je pokazala, da tovrstnih stvari v Krškem krepko primanjkuje. Nosičica alternativnega gledališča v Sloveniji (poleg Ane Monro, ki pa so že institucija zase) sta debelo uro razveseljevala zbrane radovedneže s svojima dvema predstavama Don Huan International Fuckera in Roka roko ubije, se zaradi majhnosti prostora dvakrat krepko udarila v glavo, na koncu pa vendarle zadovoljna z reakcijami publike zapustila prizorišče, ki teater še kako potrebuje.

O sobotnem gostovanju skupine Ne ždali pogledite na drugem mestu, v napovednik pa tole: sobota, 19. aprila: MKK Črnomelj gosti Spiritual Pyrotechnic, v novomeški Pizzeriji godejo 2.2.2.7 (točen datum pogledite na plakatih), v Krškem se pa tako ali tako nonstop dogaja.
BORIS PETKOVIČ

USPELO DRUŽENJE Z LOVCI - Že 6. prireditev Boš videl, kaj dela Dolenjci je bila tokrat v znamenju lovstva. V spominu številnih obiskovalcev bo ostala slikovita scena, ki so jo v veliki meri pomagali pripraviti lovci lovske družine Otočec, dobro so se izkazali tudi vsi nastopajoči iz Dolenjske; tako člani KUD Prečna, ki so uprizorili lovski krst (na sliki). Rogisti ZLD Novo mesto, lovski pevski zbor Bele krajine, trškogorska polharja Vinko in Krjavelj, ansambel Rubin, vloga lovca Janeza pa je odlično odigral Silvo Polak. Pred malimi ekrani si bodo gledalci to nedeljo popoldne v oddaji Po domače ogledali še drugi del oddaje in se nasmejali tudi Brajdimirju in njegovim domoticam. Posebnost teh oddaj, ki jih pripravlja Lojze Slak s svojimi sodelavci, je bila tudi tokrat ta, da so se obiskovalci iz raznih koncev Slovenije in zamejstva ob igranju ansamblov v živo zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Precej dolgo se je na 'lovski veselici' s svojo ženo zadržal tudi podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik. (Foto: J. P.)

ČIŠČENJE KRUPJE IN OKOLICE - Občina Semič in turistično društvo Semič sta prvo aprilsko soboto pripravila čiščenje izvira reke Krupe in njene okolice. To je bila le ena od akcij pod geslom "Občina Semič - lepa, urejena in čista". Na pomoč je priskočilo tudi Društvo za podvodne aktivnosti Bele krajine iz Semiča, ki je skupaj s potapljaško sekcijo oddelka za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani čistilo izvir Krupe. Ker je Krupa v postopku za razglasitev za naravno znamenitost, je pri čiščenju Krupe pomagala z nasveti tudi Mira Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. Pohvala pa gre vaščanom Krupe, Moverni vasi in Stranske vasi, ki so temeljito počistili okolico.

OGLEL VELIKE PREPADNE - Čeprav so kraške jame na Dolenjskem raziskovali vse od ustanovitve Društva za raziskovanje jam za Kranjsko, ki je bilo ustanovljeno leta 1910, je Dolenjska pri raziskovanju kraska ostajala bolj na obrobju. Boj za pitno vodo je raziskovanja v zadnjem desetletju usmeril v raziskovanje značilnega dolenjskega kraska. Avtor Andrej Kranjc, ki je, bodisi sam ali pa s sodelavci in številnimi navdušenci, vključenimi v Jamarsko društvo Novo mesto, raziskal številne kraške jame in brezna na Dolenjskem in v Beli krajini, je leta 1990 pri Dolenjski založbi izdal študijo z naslovom Dolenjski kraški svet, v kateri je orisal dolenjski kras, kraško podzemlje in vlogo človeka pri izkoriščanju bogastev našega podzemlja. Toplo nedeljsko dopoldne je na Srobotnik zvalilo mlada in navdušena jamarja Andreja in Renato, člana Jamarskega društva Novo mesto, ki sta me povabila na ogled Velike Prepadne. S tesnobo v srcu sem se z jamarjema spustil v jamo z breznom, ki je dolga 261 metrov in globoka 92 metrov. Jama je čudovita, v njej so kapnik stalagniti in stalaktini, stebri, ponvice in druge značilnosti kraških jam, kot jih poznamo iz Postojnske jame. Na fotografiji: jamarja Andrej Gašperič in pripravnica Renata se spuščata v brezno Velike Prepadne. (Besedilo in slika: B. Avbar)

DRUŽINSKI PRAZNIK V PODGRADU - Mladi iz KS Podgrad so 6. aprila v sodelovanju z osnovno šolo pripravili prireditev z naslovom Družinski praznik. Z njo so želeli zajeti številne praznike (8. marec, štiri-deset mučenikov, 25. marec) in hkrati opozoriti na bližajoči se svetovni dan družine. V bogatem kulturno-zabavnem programu so nastopili: dekliški pevski zbor, učenci iz osnovne šole, mala šola in mladi gledališčniki. Posebna atrakcija pa so bile "tri vešele Štajerke". Prireditev je spremljala tudi razstava, ki so jo pripravili učenci. To je že druga tovrstna prireditev v Podgradu, ki je dodobra ogrela številno občinstvo. Na sliki: dekliški pevski zbor.

PLAVA LAGUNA

POREČ

SPOMLADANSKE POČITNICE V POREČU so nekaj posebnega, so doživetje!

Za Vas smo pripravili tudi posebno ponudbo in jo popestrili z obilico rekreacije in zabave.

hoteli	cene polpen. za osebo na dan
ZORNA	29 do 34
GALIJOT	32 do 38
MEDITERAN	30 do 36
MATERADA	30 do 32

apartmaji	cene dnevne najemnine
	2 os 3 os 4 os 5 os
CITADELA	27 31 39 47
ASTRE	27 31 35 47

Cene so v DEM in veljajo za vsaj 3-dnevno bivanje.

ZNATNI POPUSTI ZA OTROKE!

INFORMACIJE:
Agencija Vašega zaupanja ali pa:
PLAVA LAGUNA POREČ
Tel.: 00385/52/410-101, 410-202
Fax: 451-044

PETROL

PETROL TOE BREŽICE

**Tovarniška 2
8250 BREŽICE**

Obveščamo cenjene kupce kurilnega olja za gospodinjstvo - EL, da nudi PETROL posebno ugodne pogoje za prodajo.

Naročilo lahko oddate na telefonske številke:

SKLADIŠČE NOVO MESTO

068/ 323-814
323-830
321-800
322-651

SKLADIŠČE BREŽICE

0608/ 61-188
61-079
62-258

BENCINSKI SERVIS KOČEVJE I

061/ 851-461
855-372

BENCINSKI SERVIS ČRNOMELJ II

068/ 53-245
53-242 telefon/faks

KOMET

KOMET Konfekcija Metlika, d.d.
Rosalnice 1, 8330 Metlika

Na podlagi 29. člena Statuta družbe KOMET Konfekcija Metlika, d.d., uprava sklicuje

4. sejo skupščine delniške družbe KOMET Konfekcija Metlika, d.d., ki bo 22. maja 1997, ob 15. uri v sejni sobi na sedežu družbe.

Dnevni red:

- Otvoritev skupščine, izvolitev delovnih teles**
Predlog sklepa:
Skupščina sprejme predlagani dnevni red, izvoli predsednika skupščine, imenuje dva preštevalca glasov in notarja za sestavo notarskega zapisnika.
- Sprejem poslovnika o delu skupščine**
Predlog sklepa:
Skupščina sprejme poslovnik o delu skupščine družbe.
- Poslovno poročilo za leto 1996**
Predlog sklepa:
Skupščina sprejme poslovno poročilo za leto 1996 s predlagano delitvijo dobička.
- Umik delnic po določbah 356. člena ZGD**
Predlog sklepa:
Skupščina sprejme predlagani umik delnic po določbah 356. člena Zakona o gospodarskih družbah.
- Spremembe statuta**
Predlog sklepa:
Skupščina sprejme predložene spremembe statuta delniške družbe.

Gradivo za dnevni red s predlogi sklepov je na vpogled vsem delničarjem v tajništvu na sedežu družbe vsak delovni dan od 12. do 14. ure. Delničar lahko glasuje na skupščini le, če je udeležbo na skupščini pisno prijavil upravi družbe vsaj tri dni pred zasedanjem skupščine. Pooblaščenici morajo hkrati z najavo poslati tudi pisna pooblastila. Če bo sklic skupščine neuspešen, jo bomo ponovili 20.6.1997 ob 15. uri.

Komunalne takse poslej tudi v občini Krško

Občinski svet Občine Krško je 27.2.1997 na svoji seji sprejel Odlok o komunalnih taksah v Občini Krško.

S tem odlokom se predpisujejo takse za naslednje predmete, storitve in površine:

- za uporabo glasbenih avtomatov in drugih igralnih sredstev v javnih lokalih,
- za uporabo javne površine pred poslovnimi prostori ter za opremljanje gostinske in turistične dejavnosti na teh površinah, za začasno uporabo javnega prostora,
- za začasno uporabo trgov in drugih javnih površin razen pločnikov, za razstavljanje predmetov, prirejanje razstav in drugih zabavnih prireditev,
- za začasno uporabo javnega pločnika,
- za reklamne napise, objave in oglase na elektronskih napravah, panojih, tablah ipd., ki so postavljeni, pritrjeni ali drugače označeni na javnih mestih,
- za vitrine, v katerih se predstavlja blago ali dejavnost zunaj poslovne stavbe.

Komunalne takse pa ne bodo odmerjene:

- za primere in storitve, ki se uporabljajo izključno v humanitarne namene,
- v primerih, ko je uporaba javne površine že zajeta v vrednosti poslovnega prostora, ki je občinska last, za katerega uporabnik javne površine (kot najemnik poslovnega prostora) plačuje Občini Krško (kot najemodajalcu) najemnino,
- v primerih oprostitev, ki so navedene v tarifi komunalnih taks.

Komunalne takse se plačujejo po tarifi komunalnih taks. Višina komunalne takse za posamezne predmete oz. storitve je določena v taksni tarifi, ki je sestavni del tega odloka in je izražena v številu točk.

Vrednost točke znaša:

- za območje naselij Krško in Leskovec 7 SIT,
- za območje naselij Brestanica, Senovo in Kostanjevica 5 SIT,
- za ostala območja 3 SIT.

Vrednost točke se dvakrat letno usklajuje s porastom cen na drobno v Republiki Sloveniji.

Pri tem velja poudariti, da komunalna taksa ni pavšalna, temveč velja za konkretnega koristnika, ki se ukvarja z dejavnostjo oz. storitvijo, za katero se plačuje komunalna taksa. To ni pavšalna obremenitev ne za podjetje in ne za občane. Občani po tem odloku ne bodo plačevali komunalne takse.

Taksirale se bodo tudi dejavnosti, ki nimajo stalnega sedeža na našem območju, kot npr. potujoče trgovine in ostale podobne dejavnosti.

Potrebno je vedeti, da so komunalne takse prihodek občinskega proračuna in se z letnim proračunom določijo njihova poraba, torej tisti namen, za katerega bodo tako zbrana sredstva iz naslova taks dejansko tudi porabljena.

Urad župana občine Krško

Na podlagi Zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list RS št. 59/96) in 4. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Ur. list RS št. 10/93 in 1/96), objavlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

P O N U D B O št. 4/97

za oddajo kmetijskih zemljišč v zakup

Predmet razpisa so naslednja kmetijska zemljišča:

Kat. občina	Parc. št.	Kat. kultura	Kat. raz.	Povr. v m ²	ZKV
Metlika	2398 del	PAŠNIK	1	380.140	1137

Rok prijave je 30 dni po objavi na oglasni deski Upravne enote Metlika. Prijave sprejema lokalna izpostava Sklada v Črnomlju, Kolodvorska 34 (tel.: 068/51-219), vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 11. ure, kjer dobite tudi druge informacije o razpisu in obrazce za prijavo.

Skład bo pri izbiri zakupnikov smiselno upošteval vrstni red, ki ga določa zakon o kmetijskih zemljiščih, in sicer:

- solastnik,
- kmet, katerega zemljišče, ki ga ima v lasti, zakupu ali drugačni obdelavi, meji na zemljišče, ki je predmet ponudbe,
- drugi kmet, ki ima zemljišče, ki ga ima v lasti, zakupu ali drugačni obdelavi, v primerni oddaljenosti,
- kmetijska organizacija, ki ji je zemljišče potrebno za opravljanje kmetijske oz. gozdarske dejavnosti in ima sedež v primerni oddaljenosti.

Ob enakih pogojih ima med kmeti prednostno pravico tisti, ki mu kmetijska dejavnost pomeni edino in glavno dejavnost, kar pomeni, da pridelki oz. sredstva, pridobljena iz kmetijske dejavnosti, pomenijo tej osebi poglavitni vir za preživetje.

Če nihče od prednostnih upravičencev ne uveljavlja prednostne pravice, lahko zakupodajalec odda v zakup kmetijsko zemljišče drugim, ki so pravočasno oddali prijavo za zakup.

Zakupna pogodba se sklene za parcele, ki niso v postopku denacionalizacije, za 10 let, za preostale parcele pa za dobo enega leta z možnostjo podaljšanja do pravnomočnosti odločbe o vračilu po ZDen.

Višina zakupnine je določena s cenikom, ki ga je sprejel svet Sklada, in je za posamezne kulture naslednja:

Katastrska kultura	Katastrski razred	Cena v DEM/ha
PAŠNIK	1 - 4	100

Zneski se preračunajo v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan izstavitve računa. Objavljene cene so brez prometnega davka in ga plača zakupnik.

Zakupnik, ki vzame v zakup večje površine, ima 20-odst. popust. Za večjo površino se pri pridelovanju vrtnin šteje površina nad 1 ha, sicer pa površina nad 3 ha.

Na demografsko ogroženih območjih se zakupnine zmanjšajo za 20%.

Če so na zemljiščih melioracijski sistemi, jih morajo zakupniki vzdrževati na lastne stroške oziroma plačati stroške vzdrževanja teh sistemov.

Če zainteresirani v enem mesecu po prejemu zakupne pogodbe le-te ne podpiše, se bo štelo, da odstopa od prijave za zakup.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Ford PSC Stepan
 PSC Stepan, Marjana Kozine 4, Črnomelj
 Tel.: 068/52 407, 53 120

TUDI DOBER KREDIT JE DOBER LE, ČE Z NJIM KUPIŠ DOBER AVTO!

Fiesta
 Posebna ponudba Avtosalon '97
 (Velja do 27. aprila 1997)

Že od 19.762 SIT na mesec
 ali 1.000 DEM popusta v primeru gotovinskega plačila!

Primer izračuna na dan 10.3.1997:
 Vozilo: Fiesta Flair 1.3i 60 KM, 3 vrata, airbag serijsko,
 pogoji: TOM + 5%, polog 50%
 cena: 1.577.000 SIT (17.250 DEM),
 polog: 788.500 SIT, obroki: 53 x 19.762 SIT

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

AKCIJSKA PRODAJA

BOJLERJI GORENJE - TIHI MEŠALNE BATERIJE

AKCIJSKI POPUSTI
15 %

TILIA TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE d.o.o.
 Bršljin 37, N. mesto, tel: 068/324 - 442

ČE STE V GRADNJI ALI V FAZI OBNOVE,
 POKLIČITE NAS!

Izdelujemo:
Alu - okna, vrata, vetrolove,
 fasade, zimske vrtove,
 protipožarna vrata,
 žaluzije, komarnike...

iz **NC 68 SUPERTERMIK** atestiranega profila
 s trojnim tesnenjem, odporen na vremenske
 vplive in brez vsakršnega vzdrževanja.
 Možna izdelava iz neprobojnega profila.

Iskra pio d.o.o.
 Proizvodnja ind. oprave tel.: 068 81-216
 Trubarjeva cesta 5 068 81-220
 6310 Šentjernej fax: 068 81-710

Vse, kar želite
 izvedeti o sebi in
 svoji prihodnosti.
 Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38

PREROK

HYUNDAI

UGODEN NAKUP NOVEGA VOZILA
 ● DO 10. 5. 1997

- 3% POPUST NA VOZILA LANTRA IN LANTRA WAGON
- 5% POPUST NA VOZILA LETNIK 1996
- UGODNOSTI PRI SERVISIRANJU NOVEGA VOZILA
- DARILO
- MOŽNOST MENJAVE STARO ZA NOVO, LEASING S POLOGOM OD 10% NAPREJ, UGODEN KREDIT Z OBRETNOST MERO 5%

ACCENT — LANTRA — WAGON — COUPE — SONATA
 — GALLOPER — GRACE

VELIKA IZBIRA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL IZ ZALOGE

ZASTOPSTVO • PRODAJA • SERVIS

EMINENT NOVO MESTO, DOL. KAMENCE 61, tel. 068/323-902,
 NOVO MESTO, KANDIJSKA 14, tel. 068/28-950,
 KRŠKO, CKŽ 51, tel. 0608/22-950, 0609/622-758,
 ČRNOMELJ, BELOKRANJSKA 14, tel. 068/51-379.

KRKA ZDRAVILIŠČA
 HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

KREKOVA BANKA

Vam do izpolnitve cilja manjka samo še korak?

V življenju so obdobja, ko zaradi nepredvidenih dogodkov ali preprosto zato, ker nam stanje na računu ne dovoljuje nobenih izdatkov, potrebujemo takojšnjo finančno pomoč.

V KREKOVI BANKI, d.d., MARIBOR, vam ponujamo široko paleto **NAMENSKIH in GOTOVINSKIH KREDITOV**, ki našim komitentom in nekomitentom omogočajo različne možnosti kreditiranja z odplačevanjem tudi do 5 let.

Nova, nižja izhodiščna obrestna mera že TOM+7,5%.

Dobrodošli, več informacij vam bomo z veseljem posredovali v poslovni enoti Novo mesto, Prešernov trg 1, tel. 068/322-190.

Da bo denar v službi človeka

PROSTOVOLINA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE ZA DOPLAČILA!

ZDRAKJU LAHKO ŠKODI ŽE MALOMOČNEJŠI VETER!

LE JAZ SE GREJEM ZASTONI!

KER NI SEM SE ZAVAROVAN ZA DOPLAČILA, MORAM SAM DOPLAČATI 5% VREDNOSTI ZAHTEVNIH OPERACIJ, 25% ZA ORTOPEDSKE PRIPOMOČKE IN ZDRAVILA POZITIVNE LISTE, 60% BIVANJAV ZDRAVILIŠČU...

MIPA OD ROJSTVA DO ZAPOSLITVE SPLOHNE POTREBUJEMO ZAVAROVANJA DOPLAČIL VSE SE KRJIJE IZ OBVEZNEGA

ZAVAROVANJE ZA DOPLAČILA KRJIJE KAR 15% VREDNOSTI STORITEV OSNOVNEGA ZDRAVSTVA IN ZOBOZDRAVSTVA, SPECIALISTOV, BOLNIC IN ZDRAVILIŠČ

PA OČALA, ZOBNE PROTEZE, ZDRAVILA VMESNE LISTE... KAR 75% VREDNOSTI BI MORAL PLAČATISAM, ČE NE BI BIL ZAVAROVAN

Doplačila v zdravstvu je pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije doslej zavarovalo že blizu 1.200.000 prebivalcev Slovenije. Zavarovalnica je zanesljivo in odgovorno zadovoljila vsa pričakovanja zavarovancev in izvajalcev zdravstvenih storitev. Njena varnost tudi v prihodnje zagotavlja vsem zanesljivo kritje dobrih zdravstvenih storitev.

Zavarujemo bogastvo zdravja.

ZZZZS
 ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

KOVINOTEHNA

prodajni center Brežice v Intermarket centru

VSE ZA DOM

- opečni zidak MODUL 6/1 **86,70** SIT za kom
- strešnik BRAMAC Klasik, Donav **108,90** SIT za kom
- lamelni parket hrast rustik **1.199** SIT za m²
- program stavbnega pohištva LES Oplotnica **-10%**

Cene veljajo ob gotovinskem plačilu.

urejene in komunikativne
**sodelavce za trženje
prostovoljnih pokojninskih
in življenjskih zavarovanj.**

Ponujamo vam zanimivo in ustvarjalno delo
ter možnost dobrega zaslužka,
uspešnim pa tudi redno zaposlitev.

Od vas pričakujemo, da vas veseli delo
s strankami, da ste splošno razgledani
ter imate lastno prevozno sredstvo.

Vaše ponudbe pričakujemo v 8 dneh
po objavi na naslov:
Zavarovalnica Concordia, d.d.
Trg republike 3, 1000 Ljubljana.
Dodatne informacije
lahko dobite po tel. 125-63-43.

**TRGOVINA na drobno in debelo
NOVOTEKS, p.o., Novo mesto
Foersterjeva 6, 8000 NOVO MESTO
Telefon: 322-942
Faks: 323-105**

po sklepu zbora delavcev objavlja

**JAVNO DRAŽBO umetniških del - slik raznih avtorjev in tehnik,
ki bo v torek, 22. aprila 1997, s pričetkom ob 11. uri v prostorih
stare upravne stavbe na Foersterjevi 10, 8000 Novo mesto.**

Zap. št.	Avtor	Naslov slike	Izključna cena v SIT
1	Vladimir Lamut	Okolica Cavtata	107.000
2	Čoro Škodlar	Krka pod Novoteksom	107.000
3	Milan Fras	Pokrajina	86.000
4	Pavle Oblak	Motiv s Krke	86.000
5	Janez Kovačič	NM (Glavni trg)	65.000
6	Tone Tomazin	Stare žage	57.000
7	Ciril Podbevšek	Portret Tita - intarzija	43.000
8	Ejub Begovič	NM (Glavni trg)	43.000
9	Pavel Florjančič	Skica za sliko	33.000
10	Miran Hočevnar	Trška gora	33.000
11	Vladimir Lamut	Strojarna ob Krki	27.000
12	Vladimir Lamut	Iz NM (Kapitelj)	27.000
13	Vladimir Lamut	Kandija ob Krki	27.000
14	Vladimir Lamut	Sodnija	27.000
15	Vladimir Lamut	Kapiteljska ulica	27.000
16	Vladimir Lamut	Istrske Jadrnice	27.000
17	Vladimir Lamut	Delovna soba	27.000
18	Branko Suhy	Spomin na slikarsko kolonijo	11.000

Slike se prodajajo po načelu videno - kupljeno.

Ogled s podrobnejšimi informacijami je možen v ponedeljek,
21.4.1997, med 9. in 13. uro na zgornjem naslovu in dne 22.4.1997
dve uri pred pričetkom javne dražbe.

Ponudniki morajo plačati varščino v višini 10% izključne cene na
ZR Trgovine Novoteks št. 52100-601-10911 ali pri blagajni najmanj
eno uro pred začetkom dražbe.

Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunali v kupnino,
drugim pa bomo denar, vplačan na žiro račun, vrnili v 3 (treh) dneh
brez obresti, gotovinski polog pa takoj po končani dražbi.

Kupci morajo skleniti pogodbo v 3 dneh po končani dražbi in
plačati kupnino v 8 dneh po podpisu pogodbe. Za kupca, ki tega
ne bo storil, velja, da odstopa od nakupa, plačana varščina pa
zapade v korist prodajalca. Po celotnem plačilu lahko kupec slike
dvigne in odpelje.

KO ČIŠČENJE POSTANE UŽITEK

SPEEDY Eco
Sistem za globinsko in
kemično čiščenje

PREDNOSTI:

- prihrani ogromno časa pri čiščenju
- preprosti uporabe
- 99,88% filtriranje vsesanega zraka
- gotovinski popust
- plačilo celo v 10 delih
- 2-letna garancija

KJE? Pri naših zastopnikih oz. v:
Kopru, Župančičeva 27, tel.: 066/38-950;
Boštanj, Radna 13/A, tel.: 0608/82-180,
0609/635-324;
kjer je organizirana tudi servisna služba

OB NAKUPU PREJMETE TUDI DARIL!

POZOR:

Speedy Ecologic spada med OLAJŠAVE PRI NAPOVEDI
ZA ODMERO DOHODNINE!

BENTURA d.o.o. KOPER

Plakatiranje v občini Krško

Kot posledica tržnega gospodarstva so se tudi v občini Krško
pokazale potrebe po javnem obveščanju in reklamiranju. To
področje je potrebno urediti tako, da bo videz mesta in ostalih
krajev v občini urejen, prometna varnost na nekaterih prometnicah
in križiščih pa boljša oz. izboljšana.

Ravno zaradi teh razlogov je Občinski svet Občine Krško sprejel
Odlok o plakatiranju in koncesiji za plakatiranje v občini Krško (Ur.
l. RS 16/97), ki določa pogoje in načine opravljanja plakatiranja
kot gospodarske javne službe.

Vse fizične in pravne osebe ter samostojni podjetniki, ki želijo imeti
novo plakatno mesto ali ga že imajo, bodo odslej dolžni plačati
komunalno takso in si pridobiti ustrezno dovoljenje v rokih in na
način, kakor je to opredeljeno s sprejetim odlokom.

Podrobnejše informacije lahko občani dobijo na Občini Krško, na
Oddelku za urejanje prostora, varstvo okolja in premoženjsko-
pravne zadeve.

Urad župana občine Krško

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila

**CECILIJA
VIDMAR**

iz Dolža

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam nesebično stali ob strani,
pokojnici darovali cvetje, sveče in jo pospremili na zadnji
poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Misel na tvoje pošteno življenje,
predobro srce in skrbne roke
nam bo vlivala moč,
dokler v večnosti ne snidemo se.*

V 51. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ati, brat, stric, zet, svak in bra-
trane

MARTIN KERN

s Celin pri Raki

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani,
nam pisno ali ustano izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za sv. maše, nam fi-
nančno pomagali in pokojnega pospremili k njegovemu preranemu počitku. Posebno se zahva-
ljujemo Antonu Kralju, GD Raka in Smednik, sodelavcem in podjetjem IGM Sava, ARCH
Raka, Alpves Raka, Srednji šoli Krško, govornikom za besede slovesa, g. župniku za lepo
opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Anica, sinova Edi in Andrej ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je po hudi bo-
lezni mnogo prerano zapustil naš
dragi sin, brat in stric

**JANEZ
UCMAN**

z Velikega Cerovca 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter sveče in spremstvo pokojnega na zadnji poti. Hvala tudi stopiškem župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

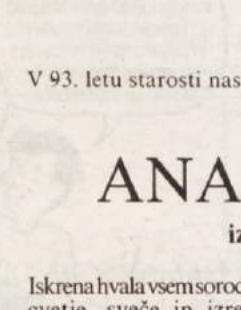
V 74. letu starosti nas je zapustil naš
dragi mož, oče, brat, dedek in tast

**MILE
DIMITRIJE
PETROVIČ**

iz Novega mesta

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, izrečeno sožalje in za vso pomoč, ki ste nam jo nudili v težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Vsi njegovi, ki ga pogrešamo

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica,
prababica

ANA MOVERN

iz Dragomlje vasi

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Posebna zahvala KO ZZBS, GD Dragomlja vas, ge. Mariji Kočevnar za poslovilne besede, g. župniku za opravljen obred in pevkam za zapete žalostinke in zaigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustil
dragi

**JOŽE
MIŠJAK**

z Boričevega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za vso pomoč, izraze sožalja ter poklonjeno cvetje in sveče. Hvala osebju DSO Novo mesto, sodelavcem Elektra in Dolenjske banke, g. župniku in pevcem iz Šmihela.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Ne boš več v zvezdnatih nočeh bedel,
ne boš več sanjal in ne boš več pel,
ne boš nemiren čakal več pomladi,
kdaj breskve vzcvetijo in trt nasadi.
(A. Gradnik)*

V neizmerni bolečini smo se poslovili od našega dragega

**MIRKA
HROVATA**

iz Ulice Mirana Jarca 13

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom in ostalim prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in olajšali bolečino slovesa. Hvala vsem, ki ste se poslovili od njega, mu darovali cvetje in sveče, nam pa ustno ali pisno izrazili sožalje. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred.

V globoki žalosti: žena Hedvika, hčerki Silva in Mira z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Kako bi dihal rad, poslušal, gledal,
sedel med vami, katero vmes povedal,
pa me tišči steptan nad mano grob,
da s čelom butam ob ta nizki strop.
(O. Zupančič)*

V 83. letu starosti nas je zapustil naš
dragi oče, dedek in pradedek

**PETER
KUZMA**

Belčji Vrh 6

Ob boleči izgubi našega dragega tate se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju Internega in Pljučnega oddelka bolnišnice Novo mesto, govornikom Edici Tkalčič in Leopoldu Bečajju, Pogrebne mu zavodu Hiti, pevskemu zboru in igralcu Tišine.

Vsi njegovi

MOKRONOG CENTER - ob izrednem križišču oddam za dobo 5 let lani povsem prenovljeni trgovski lokal z manjšim parkirnim prostorom. Vsako tretjo soboto v mesecu je v Mokronogu sejem, za kar imam pred trgovino rezerviran cel prostor. Zaželen je odkup nove, najmodernejše opreme. Vse ostalo po dogovoru. Trgovina **DVOJČEK**, Stari trg 7, 8230 Mokronog

Sredstvo proti voluharju. Komplet vsebuje 7 vložkov. Cena 790 SIT + poštnina. Tel. 068/52-888

VEDEŽEVANJE
090 44 09
HARRAN 156 sit min

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNJIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

POGREBNE
IN POKOPALIŠKE
STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
☎ 068/323-193
Mobitel: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

DOLENSKI LIST
vaš četrtikov prijatelj

kobra
Pooblaščen zastopnik za svatovanje, montažo in servis mobilitel.
ŠMARJE 13, 64310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

*Sam si odšel
onkraj besed,
ki si jih izrekel,
da so ure potemnele*

ZAHVALA

*in tiho jeknile
v izteku.
(M. Kočevar)*

Z bolečino v srcih smo se poslovili od našega najdražjega moža, atija, tatija in pradedija, 87. letnega

IVANA KOČEVARJA

iz Metlike, Ulica 1. maja 4

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v najtežjih dneh kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami ter nam izrazili številna ustna in pisna sožalja ter prinesli toliko lepega cvetja in sveč. Zahvaljujemo se dobrim sosedom iz bloka v Ulici 1. maja 4 v Metliki, še posebej ge. Kristini Kočevar in medicinski sestri ge. Zdenki Ramuščak ter vsem ostalim za pomoč in tople besede ob slovesu od našega tatija. Hvala GD Križevska vas, ZZB Metlika, DU Metlika, OŠ Bršljin- Novo mesto, organizatorjem pogreba, govornikom ge. Kočevarjevi in g. Jelenčiču za iskrene in tople besede o našem dragem, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, g. Janžekoviču za zaigrano žalostinko ter g. župniku za občutene in tolažilne besede ob obredu.

Zelo žalujemo za njim: žena Alojzija, hčerka Marjanca, vnukinji Simona z družino in Petra ter sestri Tina in Mimi

Metlika, Novo mesto, Harrisburg, Chicago

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

LUDVIK KUKEC

Ob boleči izgubi našega ata se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, pokojniku poklonili toliko lepega cvetja in sveč ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom Jankovičevim, Močnikovim in Vidmarjevim za vsestransko pomoč, gospodu župniku za lep obred, pevkam za zapete žalostinke in gospodu Dušanu za poslovilne besede ob grobu. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Pomlad v vinograd bo prišla
in čakala, da prideš ti,
sedla bo na rožna tla
in zajokala, ker te ni.*

V 61. letu starosti nas je zapustil dragi brat, stric in nečak

JOŽE
MAVŠER

iz Trške Gore

Iskrena zahvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Hvala tudi g. župniku za opravljen obred.

V globoki žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

V 95. letu starosti je umrla draga sestra in teta

JULIJANA
ANŽELJ

iz Češnjevka 13, Trebnje

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo obiskovali med boleznijo, vaščanom in sorodnikom, ki ste nam stali ob strani, pomagali v težkih trenutkih in pokojno spremljali na zadnji poti. Posebna zahvala gospodu kaplanu za opravljen obred in pevcem za zapete pesmi.

Družina Rogelj

ZAHVALA

V 75. letu starosti je umrl

ANTON
ŠEPIC-
KOZMA

s Stana 8 pri Mirni

Njegova žara je bila pokopana v ožjem družinskem krogu 8.4.1997 na pokopališču Blejska Dobrava pri Jesenicah na Gorenjskem. Zahvaljujemo se za nesebično pomoč v zadnjih letih njegovega življenja osebju Doma dr. Franceta Berglja in Internemu oddelku Splošne bolnišnice Jesenice. Iskrena hvala predstavnicu upokojencev in Zvezi borcev za izrečene poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke, za cvetje in vsem, ki ste ga imeli radi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 18. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, brat in stric

BOJAN
RALIJAN

iz Vidmarjeve ul. 14,
Novo mesto

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stisnili roko in nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna hvala dijakom 3. h razreda in profesorjem Centra srednjih tehničnih šol Novo mesto ter družinama Vokač in Damiš za pomoč v teh težkih trenutkih. Pristrčna hvala vsem.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 89. letu starosti je prenehalo biti srce naše drage mame, babice in prababice

BARBARE
REŽEK

iz Bojanje vasi 27

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnici darovali cvetje in sveče ter jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo ge. Gršič za poslovilne besede pred domačo hišo ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in stric

ALOJZ
VRTAČIČ

Prapreče 5 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in za svete maše. Posebna zahvala velja osebju Doma starejših občanov v Novem mestu, Pogrebnemu zavodu Novak in g. župniku za lepo opravljen obred ter občutene poslovilne besede. Vsem še enkrat pristrčna hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Pomlad v vinograd je tvoj prišla
in čakala, da prideš ti.
Sedla je na rožna tla in
zajokala, ker te ni.*

V 78. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

ANA PIRC

roj. Juršič
iz Črneče vasi 3

Težko se je zahvaliti vsakemu posebej, zato izrekamo zahvalo vsem, ki ste imeli našo mamo radi, ji darovali cvetje, sveče in za svete maše ter jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Hvala pevcem za zapete žalostinke, g. župniku pa za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*V spominu našem
večno boš živela.
Za tabo ostala je praznina,
a v srcih naših težka bolečina.*

V 74. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, teta, sestra in sestrična

ANA ŽULIČ

iz Oštrca 1 pri Kostanjevici

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pokojno pospremili na zadnji poti, nam stali ob strani v težkih trenutkih in pokojni darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Sprajcu, dr. Severjevi, osebju bolnišnice Brežice, kostanjeviškemu župniku za lepo opravljen obred ter pogrebnima storitvama Žičkar in Novak. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

VALENTINA
JAKŠE

iz Hruševca 51, Straža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala patronažni sestri Erni in dr. Koklju, g. župniku iz Prečne za lepo opravljen obred, pevcem iz Šmihela, pogrebem Oklešen ter vsem za številno spremstvo.

Žalujoci: vsi njeni

SESTRE PREPOVEDUJEMO Francu-
Češnarju iz Zagrada 13 razpolaga-
nje z nepremičninami in premičninami
do sodnega postopka. 4120

pohištvo

PRODAJAMO in kupujemo rabljeno
stanovanjsko opremo. ☎ (068)325-523
ali (061)133-94-54. 3535
PISALNO MIZO, možnost uporabe
računalnika, lepo ohranjeno, prodam.
Jana Ule, Jurčičeva 17, Trebnje. 3990
BELO pomivalno korito in visoko
omarico, oboje dolgo 1 m, ter moško ko-
lo Rog ugodno prodam. ☎ (068)21-700.
4061
OMARO za dnevno sobo, 360 x 240 x
60, svetlo, prodam. ☎ (068)67-197, zve-
čer. 4106
DOBRO OHRANJENO okroglo kuhinjsko
mizo s sipo, premer 116 cm, prodam.
☎ (068)21-675. 4154

posest

VINOGRAD, 7 a, v Srednjem Grčevju,
asfalt do parcele, prodam. ☎ (068)73-
309. 3967
NA LEPI sončni legi prodam parcelo,
44 a, na Vinkovem Vrhu pri Dvoru. ☎
(068)87-619. 3992
V PODGORSKI UL. v Kočevju prodam
zazidljivo parcelo, 890 m², primer-
no za gradnjo. ☎ (068)87-542. 4005
MODERNO UREJEN vinograd, star
15 let, na Bizeljskem, prodam. ☎ (063)
483-863. 4008
NA VEL. MALENCAH pri Brežicah
prodam starejšo hišo z vrtom v izmeri 14
a. ☎ (0608)77-540. 4010
STAREJŠO HIŠO pod zidanico, as-
falt do parcele, elektrika, 16 a, prodam.
☎ (068)79-823. 4049
V SEVNICI prodam novo, pokle-
tano hišo s 700 m² zemlje, voda, elektrika,
plin. ☎ (061)441-552. 4057
INTERESANTNO za nadzidavo
stanovanja! Namembnost: okrepčeval-
nica, tehnična trgovina, skladišče. Loka-
cija: Bušinja vas, smer Metlika - Karlo-
vac - Žumberak - Zagreb. Najem, pro-
daja. ☎ (068)50-325. 4065
DVOSTANOVAJSKO HIŠO v Čr-
nomlju prodam. ☎ (068)52-173. 4071
VINOGRAD in zidanico na Vel. Rig-
lju prodam. ☎ (068)65-074. 4073
V NOVEM MESTU, center, prodamo
najboljšemu ponudniku hišo na parceli
500 m². Možnost terciarnih dejavnosti.
☎ (061)487-244, od 19. do 21. ure,
(061)127-16-20 ali (061)451-468. 4089
V ZG. POHANCI v okolici Brežic
ugodno prodam urejeno gospodarsko
poslopje s hišo, 1 ha zemlje, ob glavni ce-
sti, in zazidljivo parcelo z vinogradom.
Milan Krošelj, Zg. Pohanca 4 a, Zdole pri
Krškem. 4109
NA ČRETEŽU pri Krškem prodam
bivalno zidanico, 90 m², voda, elektrika,
telefon, z vinogradom, 240 trt za cvček,
in sadovnjakom, za 60.000 DEM. ☎
(0608)21-672. 4117
HIŠO, 9 X 9 m, staro 15 let, 1560 m²
zemlje, voda, CK, trifazni tok, prodam.
☎ (061)409-424. 4121
VINOGRAD na Česencah prodam. ☎
(068)85-694. 4122
NJIVO, 6032 m², in stavbno zemljiš-
če, 1500 m², v Brdarcih pri Dragatušu
prodam. ☎ (069)63-694. 4162
GOZD 1 ha 29 a, v Piskavcu nad Za-
lovcami, Šmarješke Toplice, prodam.
☎ (067)31-654. 4167
NA VRBAH pri Šentjernej prodam
travnik, 1 ha 22 a 5 m. ☎ (068)42-495.
4193
VINOGRAD z zidanico in Gradišču pri
Trebnjem prodam. ☎ (068)44-492, zve-
čer. 4213
NA JURJEVEM HRIBU, Šmaver,
prodam starejšo hišo z 1 ha zemlje, pri-
merno za vikend. ☎ (061)708-373. 4218
HIŠO v Novem mestu ali okolici, do
15 km, kupim (do 130.000 DEM). ☎
(068)25-596. 4226
TRISOBNO STANOVANJE na
mestnih njivah (77m²), telefon, KTV,
CK, prit., ☎ (068)323-499

prodam

SMREKOVE PLOHE, suhe, debeline
8 cm, prodam. ☎ (068)78-359. 3964
VEČJO KOLIČINO rdečega vina in
domače žganje prodam. ☎ (068)325-678.
BENCINSKI MOTOR za betonski
mešalec prodam. ☎ (068)73-557. 3980
KLOP za treniranje hrbtnih in trebuš-
nih mišic prodam po polovični ceni, 400
DEM. ☎ (068)30-229, zvečer. 3983
ROLERJE št. 36 Roches prodam. ☎
(0608)77-314. 3985
HIDROFOR s priborom, enofazni,
nerabljen, cisterno, 2500 l, za olje, prodam.
☎ (068)52-752. 3986
ZLOŽLJIV VOZIČEK Inglesina, le-
žalnik in torbo za nošenje dojenčka, vse
kot novo, zelo ugodno prodam. ☎
(0608)82-809. 3988
STREŠNO OPEKO BOBROVEC,
staro 6 let, ugodno prodam. ☎ (0608)82-
766, popoldan. 3989
3000 KG SENA, šivalni stroj Singer,
šrotar in dva gumi voza prodam. ☎
(061)872-125. 3995
ŠIVALNI STROJ Bagat, ohranjen,
poceni prodam. ☎ (068)27-629, Novo
mesto. 3997
OBŽAGAN LES za ostrišje prodam.
☎ (068)23-484. 3999
ČOLN MAESTRAL 18 SD in motor
Tomas, 4,5, oboje dobro ohranjeno,
prodam. ☎ (0601)28-074. 4002
HIDRAVLICNO PREŠO in rabljena
vratna krila in polkna prodam. ☎
(068)40-009. 4007
80 KOM. strešne kritine, 8-valne, in 12
slemenjakov, novih, druge kvalitete, ugod-
no prodam. ☎ (068)52-909. 4009
KROMPIR FIANA, korenje, pesa, ko-
lerabo prodam. ☎ (068)45-420. 4033
SADIKE MAGNOLJE, ciprese za
mejo, lovornike in tise prodam. ☎ (068)
325-272. 4034
500 KG jedilnega krompirja, rdeč in
bel, 500 kg koruze, domač kis, 50 l, prodam.
☎ (068)69-541. 4037

TOVORNO PRIKOLICO TPV s po-
njavo, za osebni avto, poceni prodam. ☎
(068)324-435. 4039
SENO ugodno prodam. Florjan Lu-
žar, Vihrje 6, Mirna Peč. 4045
DEKLIŠKO OBLEKO za birmo,
hladni kostim, ugodno prodam. ☎ (068)
323-320. 4048
VEČJO KOLIČINO rumenega kore-
nja prodam. ☎ (068)48-508. 4055
VINO, belo, cepljeno, in šmarnico
prodam. ☎ (068)78-073, popoldan. 4067
SENK in ovce z mladiči prodam. ☎
(068)64-372. 4075
GROSISTI, POZOR! Večjo količino
ženskih in otroških spodnjih hlač ter
hlač tango ugodno prodam. ☎ (0609)
634-130. 4077
KIOSK v Novem mestu, komunalno
opremljen, ugodno prodam. ☎ (0609)
634-130. 4078
KLAVIRSKO HARMONIKO Welt-
meister, 5 registrov, prodam za 500
DEM. ☎ (0609)634-130. 4080
HRASTOVE PLOHE, 5 cm, Z 750,
letnik 1984, in našagana drva prodam. ☎
(068)27-842. 4084
BELI KROMPIR prodam. ☎ (068)42-
355. 4092
ZAMRZOVALNO OMARO, oljni ra-
diator, 4 m² bukovih drv in šivalni stroj
Singer prodam. ☎ (068)20-466. 4093
SENO prodam. ☎ (068)83-075. 4104

VINO, belo in rdeče, cepljeno, kvali-
tetno, prodam. ☎ (0608)80-506. 4105
DEKLIŠKO obleko za prvo obhajilo,
lepo ohranjeno, ugodno prodam. ☎
(068)68-015. 4110
2 ZIMSKI GUMI za R 4, s koleznimi
obroči, in priključek za prikolico prodam.
☎ (068)28-527. 4111
2 POLKNI z okovjem, 120 x 120,
ugodno prodam. Pepca Hronek, Ljuben
73, Uršna sela. 4112
KOZLECA TOPLAR na 4 okna pro-
dam. ☎ (068)24-057. 4113
BEL ženski hladni kostim št. 42, pri-
meren za birmo, prodam. ☎ (068)27-
597. 4114
OBHAJILNO OBLEKO, kronico,
mošnjček, rokavice za punčko, in zibel-
ko za dojenčka ugodno prodam. ☎
(0608)33-881. 4116
KVALITETNO SENO, obloge (forš-
prung), zapravljičevka, prikolico za pre-
voz živine ali konj prodam. ☎ (068)89-
252. 4124
MEGLEKNE SATURNUS, brezhlj-
ne, za 1200 SIT, in avtomobilski priklju-
čnik za fiat tipo 5V, punto 5V, tempro, alfo
155, za 2500 SIT prodam. ☎ (068)24-
368. 4126
NAMIZNO tračno žago, premer koles
300 mm, prodam. ☎ (068)322-654. 4130
VINO CVIČEK odlične kakovosti
prodam. ☎ (0608)32-930. 4132
SMREKOVO KOLJE za fižol prodam.
☎ (068)78-276. 4134
MIVKO v vrečah poceni prodam in
ugodno posodim opažne plošče ter že-
lezne podpore. ☎ (068)342-506. 4137
SENO prodam. ☎ (068)85-901. 4138
DOBRO OHRANJENO fantovsko
gorsko kolo, 22 col, prodam. ☎ (068)22-
416. 4144
MOTOR za menjalnikom za 101 ter
900-litrsko hrastovo kad prodam. ☎
(068)50-056. 4147
SENO in koruzo z zrnju prodam. ☎
(0608)32-069. 4149
2 HRASTOVA SODA in 1000-litrsko
kad za grozde, aluminijasto pleteno žico
za vinograd in dvoje rabljenih vrat (hra-
stov furnir) prodam. ☎ (061)775-500. 4160
8 KOM. železnih plošč, debeline 3
mm, za oljno cisterno, prodam. ☎
(068)81-770. 4163
VEČJO KOLIČINO odpadnih drv v
k.o. Trebelno pri Mirni vasi oddam. ☎
(068)79-608, od 19. do 21. ure. 4178
ELEKTROAGREGATA Honda 1500
in 2000 W, močno avtoprikolico in ob-
novljenega fička prodam. ☎ (068)87-
214. 4180
10 M bukovih drv prodam. ☎
(068)25-083. 4188
VELIK SKEDENJ in pihalnik Tajfun
z elektromotorjem prodam. ☎ (068)75-
004. 4191
OTROŠKI kombinirani voziček, moder-
ni, skoraj nov, ugodno prodam. ☎
(068)25-988. 4200
VHODNA VRATA, 220 x 150, in pralni
stroj Gorenje ugodno prodam. ☎
(068)341-246. 4201
POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria
440, letnik 1983, nov baldahin, lepo
ohranjeno, prodam za 3900 DEM. ☎
(0608)84-546. 4203
OPEKO BEČEJ 222, strešnik Bram-
mac, belo vino in cvček prodam. Pavlin,
Sr. Grčevje 106, Otočec, ☎ 25-426. 4207
NOVO strešno okno, velikosti 117 x
74, prodam. ☎ (068)20-498. 4208
GORSKO KOLO, 21 prestav, z amori-
tizerjem, novo, znamke Montager, pro-
dam za 20.000 SIT. ☎ (0608)82-628. 4210
ŠOTOR Vis za 5 oseb, z dvema loče-
nima spalnima prostoroma, nov, pro-
dam 10 % ceneje. ☎ (068)49-441. 4211
HRASTOVE PLOHE, 5 in 3 cm, suhe
6 let, prve klase, ugodno prodam. ☎
(0608)67-608, po 19. uri. 4220

razno

MONTAŽA klasičnih in satelitskih an-
ten, domontaža POP TV, odkup pokvar-
jenih tv aparatov. ☎ (0608)87-145 ali
(0609)618-526. 1615
CERTIFIKATI! Najboljša ponudba za
vložitev vašega certifikata ali ostanka! ☎
(062)836-904, vsak dan od 8. do 20. ure.
3540
POČITNIŠKO PRIKOLICO v kam-
pu Jadranka, Izola, oddam. ☎ (068)28-
549. 3998
SUHOMONTAŽNO prenavljamo okna
in notranja vrata brez poškodb ome-
ta in fasade. ☎ (0608)82-945. 4018
BARVAMO FASADE, strešne opaže
okna in opravljamo vsa notranja ples-
karska dela. ☎ (068)28-555. 4032

DELAVNICO, 12 x 10 m, oddam v na-
jem, možen odkup ali nadzidava. ☎
(068)48-737. 4100
POSLOVNI PROSTOR v Semicu,
primeren za trgovinsko ali proizvodno
dejavnost, 100 m², ugodno oddam. Peter
Malenšek, Maline 17, Semic. 4103
LOKAL v Novem mestu, 15 m², in 10
m² skladišča oddam. ☎ (068)25-857.
VEČNAMENSKI poslovni prostor,
cca 150 m², ob prometnici v neposredni
bližini Novega mesta oddam. ☎ (068)73-
685. 4151

Polaganje vseh vrst par-
ketov ter ostalih talnih,
stenskih in stropnih mate-
rialov. Tel. 068/28-576.

službo dobi

PRODAJALCA - KO za prodajo tek-
stila v trgovini in na terenu iščem. Ob-
vezna izobrazba prodajalca. ☎ (068)67-
129. 4004
PRODAJALCO za prodajo metra-
nega blaga in konfekcije iščem. ☎
(068)22-173, po 20. uri. 4012
ZA PRIDNE predstavnice ženskega
spola dober zaslužek! Če imate avto in
proste popoldneve, pokličite na ☎ (066)
272-111, od 8. do 13. ure. 4021
DEKLE v gostinskem lokalu zaposlim
redno ali honorarno. ☎ (0608)31-435. 4047
NUDIM VAM izziv bodočnosti. Pred-
znanje ni potrebno, brezplačni napotki.
☎ (0609)628-857, zvečer. 4050
ELEKTROINŽENIRJA z aktivnim
znanjem angleščine zaposlimo. ☎ (068)
73-266. 4066
2 TRGOVCA v trgovini s tekstilom
zaposlimo. ☎ (0609)628-422. 4070
KUHAJA ali kuharico zaposlimo v
gostilni v Novem mestu. Delo je izmen-
sko, nedelje proste. ☎ (068)342-781. 4127
V MIZARSTVU zaposlimo 2 delavca,
cnega z izpitom C-kategorije. ☎ (068)
78-066. 4129
TRGOVINA TEJKA, trgovina z živili,
redno zaposli trgovko z izkušnjami. ☎
(068)45-711. 4131
TRGOVCA z izpitom B- kategorije
zaposlimo. Tilia, d.o.o., Bršljin 37, Novo
mesto. 4202
ZA AKVIZITERSKO PRODAJO na-
grobništvu redno zaposlimo več žensk.
Pogoji: vozniški izpit B-kategorije. ☎
(0609)622-668. 4230

POMOČ V STREŽBI, dopoldan, po-
trebuje BIFE Športna dvorana. ☎ 324-
449. 4199

službo išče

VOZNIK z B-, C-, E-, D- kategorijami
išče zaposlitev, lahko tudi vožnje v Rusi-
jo. ☎ (068)76-238. 4016
DIPLOMANTKA VUŠ, VI. stopnja
izobrazbe, išče pripravništvo oz. zaposli-
tev na območju Novega mesta. ☎
(068)325-566. 4125

stanovanja

GARSONJERO v Mačkocvu, Stražna,
oddam. ☎ (068)75-377. 3965
MLADA DRUŽINA išče stanovanje v
Novem mestu za daljši čas. ☎ (068)22-
715, popoldan. 3977
ENOSOBNO STANOVANJE na Vi-
nici ter več industrijskih šivalnih strojev
prodam. ☎ (068)64-542. 3987
DVOBODNO STANOVANJE v Metli-
ki oddam, lahko tudi za trgovino. ☎
(068)58-647. 4011
GARSONJERO oddamo v najem.
Pogoji: predplačilo za eno leto. ☎ (068)
28-568. 4025
NA RESLJEVI ul. 32 v Ljubljani od-
dam dvosobno opremljeno stanovanje.
☎ (068)321-642. 4098
V NOVEM MESTU takoj oddamo
opremljeno garsonjero in enosobno sta-
novanje. ☎ (0609)633-553. 4136

živali

SPREJAMAMO NAROČILA za vse
vrste piščancev, enodnevnih ter večjih.
Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎
(0608)89-038. 1395
MLADE NESNICE, jarkice, hisex,
rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa
cepljenja, prodajamo po ugodni ceni.
Naročila sprejemajo in dajejo vse infor-
macije: Jože Zupančič, Otovec, Črno-
melj, ☎ (068)52-806, Gostišče Krulc,
Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Vera
Což, Slepšek 22, Mokronog, ☎ (068)49-
711. 1659
SPREJAMAMO NAROČILA za vse
vrste piščancev, enodnevnih in večjih.
Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎
(0608)79-375. 3705
MAJHNI črni piščiki čakajo dobrega
gospodarja, pasma, ki ljubi otroke. ☎
(068)66-259. 3968
KONTROLIRAN TROP 20 ovc pro-
dam. ☎ (064)77-746. 3970
ČRNO-BELEGA BIKKA, starega 10
dni, prodam. ☎ (068)87-608. 3972
3 KRAVE, dobre mlekarice, prodam.
☎ (061)787-532. 3974
JAGNETINO, jagenčke za zakol ali
rejo prodam. ☎ (068)68-611. 3981
BIKKA, starega 10 dni, prodam. ☎
(068)78-414. 4013
2 TELICI sivki v a- kontroli, breji 8
mesecev, prodam. ☎ (068)44-685. 4017
BIKKA sivca, starega 9 tednov, in te-
ličko simentalco, staro 8 tednov, oba
primerna za nadaljnjo rejo, ugodno pro-
dam. ☎ (068)85-878. 4024
DVE TELIČKI, stari 1 teden, prodam.
☎ (068)78-273. 4026
TELICO, brejo v šestem mescu, pro-
dam. ☎ (068)48-731. 4038
3 MLADE KRAVE za zakol, modu-
larno opeko, 2500 kom., in suh obžagan
les za ostrešje prodam. ☎ (068)73-417.

SIVO-RJAVE breje telice iz akontrolne
prodam. ☎ (068)323-776, zvečer. 4052
MLADEGA PIŠČAKA, starega 4 mese-
ce, črnega mešanca, prodam. ☎ (0608)
79-270. 4053
ANGLEŠKEGA SETRA, odlično ocen-
jenega, starega 3 leta, ugodno prodam.
☎ (0608)67-141. 4056
KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)78-
441. 4059
TELE SIVCA, težko 130 kg, prodam.
Bobnar, Jablan 15, Mirna Peč. 4064
2 TELETI, bikca, frizica prodam. ☎
(068)44-106. 4068
MOŠKO TELE limuzin, staro 1 teden,
prodam. ☎ (068)45-236. 4076
2 BIKKA, 400 in 300 kg, ter telico, 350
kg, prodam. ☎ (068)64-118. 4082
2 TELETI, bikca, stari 1 teden, eno
sivček, drugo frizijec, prodam. ☎ (068)
30-242. 4083
KRAVO za zakol, štedilnik na drva
prodam, kupim pa prikolico za živino. ☎
(068)81-841. 4085
KRAVO SIMENTALCO, staro dve leti
in pol, teličko, staro 5 mesecev, pihal-
nik za seno, Zetor 4712 in TAM T 80, let-
nik 1984, prodam. ☎ (068)49-564. 4087
ZLATE PRINAŠALCE, mladiče, či-
stokrvne, prodam. ☎ (068)22-994. 4088
PURANE, stare 9 tednov, v bontem pro-
dajali 26.4, na sejmšču v Šentjernej.
Cena 1400 SIT/kom. Naročila spreje-
mamo na ☎ (067)88-058 ali (067)88-114.
4094
TELICO FRIZIJKO, brejo 4 mesecev,
in mlado kravo za zakol prodam. ☎
(068)24-069. 4097
KRAVO SIVKO z drugim teletom, bi-
kec star 6 tedov, prodam. ☎ (068)48-669.

KOBILO z žrebetom in telico pro-
dam. ☎ (068)89-070. 4102
KRAVO s prvim teletom in belo ce-
pljeno vino prodam. ☎ (068)89-130. 4115
TELICO, brejo 7 mesecev, prodam.
☎ (068)28-034. 4133
PRAŠIČE, težke 40 do 100 kg, pro-
dam. ☎ (068)81-331. 4153
KRAVO za zakol, težko 550 kg, pro-
dam. ☎ (068)85-981. 4156
PURANI, 6- tedenski, rjave jarkice
pred nesnostjo ter beli piščanci, kilo-
gramski, bodo v prodaji od 24. aprila da-
lje. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎
(068)42-524. 4157
TELIČKA, starega 10 dni, bikce-sivc,
prodam. ☎ (068)73-175. 4161
TELE, staro 3 mesece, prodam. ☎
(068)87-398. 4169
DVE KRAVI s teleti in 2 Sipovala obra-
čalnika za seno, 200 in 220 cm, prodam.
☎ (068)89-128. 4172
BIKKA, črno-belega, starega 1 teden,
prodam. ☎ (068)78-052. 4174
TELICO za zakol in teličko, staro 8
tednov, obe sivki, prodam. ☎ (068)28-
198. 4177
DVE KMEČKI KOBILI, vajeni vseh
kmečkih del, obe sta žrebetni in ponovno
pripušteni, prodam. Bojan Radovan,
Prapreč 7, Šentjernej. 4186
KUNCE, samice, za rejo, težke 4 kg,
srednje velike, prodam po 3000 SIT/7-
kom. ☎ (068)25-011. 4195
KRAVO SIVKO, mladovno, dobro
mlekarico, prodam. ☎ (068)42-161. 4196

10 PLEMENSKIH ovac JZS pasme,
brejih ali z jagnjeti, prodam. ☎ (061)803-
671. 4215
10 DNI staro teličko simentalco pro-
dam. ☎ (068)64-275. 4227

Objavljamo drugi krog
javne dražbe vozila
SCANJA-R-143 MA, 4 X 21,
letnik 1992/december, ki bo
v prostorih podjetja ADO,
d.o.o., Prešernov trg 4, v
Novem mestu, 25.4.1997 ob
10. uri. Vse informacije po
telefonu 068/321-883 od 8.
do 16. ure.

na
**vašem
kanalu**
sobota
ob 18. uri
in po ciničnih željah
klinična ponovitev:
nedelja ob 20. uri
sreda ob 21.30!

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

**SPECIALISTIČNA
DERMATOLOŠKA ORDINACIJA**
☎ 061/445-080, od 17. do 20. ure

Dr. Predrag Aleksič, Ljubljana, Vodovodna 34. Zdravljenje kožnih obolenj,
krčnih žil z injekcijami in operativno, kapilar, odstranjevanje bradavic in drugih
kožnih izrastkov. Nudimo tudi kozmetično dermatokirurgijo.

**SUZUKI ALTO
ŽE ZA 12.990 DEM**

Če iščete avto za vsakodnevne potrebe, je novi ALTO prava rešitev.
Opremljen je z 1.0 l motorjem, ki premore 52 KM in pri 90 km/h porabi le
4,2 l goriva, servo zavorami, bočnimi ojačitvami, usnjenim volanom...
Prodaja, servis in rezervni deli:
AVTOSERVIS MURN, Resslerova 4, Novo mesto, ☎ 068/24-791.

**GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751**

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacija.

**RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto**

Tridnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in
INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto.
Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

**NOVO! NOVO! NOVO!
BETONSKI STREŠNIKI GOLOB
☎ 068/78-074**

Obveščamo vas, da poleg klasičnega zareznika in strešnika mediteran
sedaj izdelujemo tudi dvovaljni strešnik. Informacije po ☎ 068/78-074.

**Struženje in lakiranje parketa
☎ 068/ 27-997**

Cenjene stranke obveščam, da nudim kvalitetno struženje in lakiranje
parketov. Inf. od 6. do 10. ure in od 16. do 20. ure.

**PANASONIC
GSM TELEFONI ZA 79.990 SIT
FENIX TRADE, d.o.o.
Kandijska 20, Novo mesto**

Faxi na termo in navaden papir. KX-F600BX/F samo 61.500 + pd,
brežični in žični telefoni od 7.940 + pd, telefonske centrale že od 42.990
+ pd, GSM - pokličite! ☎ 068/322-126, fax: 322-145.

ROLETARSTVO
MELE

Šentjernejska c. 13, N. m.
Tel.: 068/323-673, 341-673

V našem
RAZSTAVNO-PRODAJNEM
SALONU Vam nudimo bogato
izbiro vseh vrst senčil:

- ROLETE (PVC in
IZOLACIJSKE)
- ŽALUZIJE (preko
60 BARV)
- LAMELNE IN PLISE
ZAVESE
- ZAŠČITNE MREŽE PRED
INSEKTI
- TENDE, MARKIZE

Z dolgoletnimi izkušnjami
vam pomagamo z nasveti pri
izbiri ustreznega senčila za
vsako okno.

- 2 do 5-letna garancija
- možnost obročnega
odplačevanja

OBIŠČITE NAS!

Mednarodno podjetje
B.W.C. vabi k sodelovanju
na območju Dolenjske nove
sodelavce z minimalno
trgovsko izobrazbo.
Informacije na tel. 062/836-
451.

BIOENERGETIK
JASNOVDEK
IRIDILOG
ERIK

LJUBEZEN
ZDRAVJE
KARIERA
DENAR

RUBIKON

VEDEŽEVANJE
34 UR DNEVNO
POLKUPITE ZNANI!

090 42 70

Mala Klinika
Cinizma

na
**vašem
kanalu**
sobota
ob 18. uri
in po ciničnih željah
klinična ponovitev:
nedelja ob 20. uri
sreda ob 21.30!

ZRNO, d.o.o.
Gmajna 6A, 8274 RAKA
Trgovsko podjetje Zrno v svoji
trgovini na Ranču nudi
posebno spomladansko akcijo
najugodnejšega nakupa vsega
kmetijskega in gradbenega
materiala.

Še vedno ima na zalogi po
najugodnejši ceni umetna gnojila
INA KUTINA. Poleg tega ima izredno
akcijsko ceno semenske koruze
PIONIR: od 3.900 do 4.400 SIT za 25
enot.

Velika izbira tudi sorte BC 318 in
ETA 272, cena že od 3.000 SIT dalje.
ŠKROPIVA - AKCIJSKE CENE:

PRIMEXTRA L	1.260
DUAL	1.499
DICURAN FORTE	3.999
DITAN	895
ANTRAKOL kg	1.275
STOMP	

Karel Makari

hod za tamkajšno železniško postajo, letos so dokončali zadrževalnik naplavin v Sopotu, dozdali osnovno šolo v Mokronogu...

"Tako dobre kadrovske zasedbe še nismo imeli, od leta 1968, ko je okrog 40 delavcev SGP Betona začelo prve korake na poti sedanjega podjetja. Imamo 2 inženirja, 11 tehnikov, ostali zaposleni so visoko kvalificirani in kvalificirani delavci iz Posavja in Zasavja. Nekvalificiranih delavcev praktično nimamo več, saj je delo v gradbeništvu vse bolj zahtevno in mehanizirano. Dobro sodelujemo s sevniško območno enoto Republiškega zavoda, za zaposlovanje pri prekvalifikaciji oz. pridobivanju primerne usposobljenosti delavcev. Letos pričakujemo okrog 1,2 milijarde tolarjev realizacije, polovico zmogljivosti že imamo zapreženih za leto 1997. Na natečaju smo dobili gradnjo doma starejših v Trebnjem. Moti nas, ker se na splošno ne spoštujejo za licitacije razpisani pogoji. Formalnih razpisov je še odločno preveč in mislim, da bi morala tod vlada bolj energično poseči vmes," poudarja 60-letni direktor Makari, ki se je že kot otrok navduševal za gradbeništvo že v svoji rojstni Zerkovcih pri Murški Soboti. Pri gradnji vsake okoliške hiše je hotel biti zraven. Ko je prišel v Zagorje k SGP Beton, je v Zasavju tudi otal. Končal je srednjo gradbeno šolo, študiral na višji gradbeni in po službi vedno rad pomagal prijateljem in znancem, bodisi kot strokovnjak, nadzorni pri gradnji, ali če je bilo treba kot zidar. Ko je leta 1968 prišel v Sevnico, je kmalu kot vodja gradbišča skrbel za gradnjo nove proizvodne dvorane Jutrjanke, od leta 1971 do 1975 pa je bil pri Betonu šef sektorja za Sevnico. Odtlej je vedno v vrhu gradbenega podjetja v Sevnici, ki je menjalo nekaj imen. Makari rad ob prostih urah postori kaj v svojem vinarstvu in zidanih v Križah. Za uspešno delo je Makari dobil ob zadnjem sevniškem občinskem prazniku tudi občinsko priznanje Dušana Kvedra Tomaža.

Splošno gradbeno podjetje Posavje Sevnica si je v zadnjih letih močno popravilo svoj ugled. Sevniški gradbinci so si s kakovosnim in v rokah opravljenih delih, zlasti v Posavju in na Dolenjskem, že ustvarili sloves zanesljivega poslovnega partnerja. Direktor SGP Posavje Karel Makari pravi, da jim je to uspelo v veliki meri tudi s tem, da so pomembno izboljšali kvalifikacijski stroj 185-članskega kolektiva, saj so iz nekaterih proslulih gradbenih podjetij dobili izkušene, zelo dobre zidarje in tesarje, ki so jih poprej zamenjali s številnimi razpisni.

V SGP Posavje bi radi zaposlili še vsaj 2 gradbena inženirja za visoke gradnje, a teh strokovnjakov, čeprav so po plačah v vrhu gradbeništvu, še vedno niso dobili. Po izgradnji boštanjске osnovne šole s telovadnico v rekordno kratkem času so se sevniškim gradbincem čudili šolniki in krajanji. "Ni problem doseganje rokov, ampak organizacija dela," pravi direktor Makari.

Gradnja Srednje ekonomske šole v Brežicah je bil še toliko bolj zahteven posel, ker so morali sevniški gradbinci vzeti v račun brežiški dijaški dom. V uporabo so predali sodobne poslovne prostore prodajnega centra Radanovič v Brežicah, Vinske kleti Istenič, Dolenjske banke v Brežicah, Krškem in Sevnici, prostore in vodohran ETI Izlake. V Radečah je SGP Posavje delalo pod-

PAVEL PERC

Biči še služili svojemu namenu?

Alojz Sever še edini v semiški občini izdeluje "gajžle" - Teško najti dober les pravega kostanja - Danes biči predvsem kot spominek, morda pa kmalu zopet tudi za konjerejce

VRTAČA PRI SEMIČU - Alojz Sever z Vrtače pri Semiču se ukvarja z eno redkih domačih obrti, in sicer z izdelovanjem bičev. Tega opravila ga je naučil, ko je imel 17 let, stric iz Sadinje vasi, danes pa je ostal edini v semiški občini, ki zna narediti pleteni bič.

Čeprav je morda videti, da je izdelava precej enostavna, še daleč ni tako. "Izdelovanje bičev ima svoje zakonitosti, in če se mi na primer zgodi, da mi katera od dvanajstih viter počne, moram začeti vse znova. Biča z enajstimi vitrami ne morem narediti," pove Alojz, ki ima danes precej težav že s tem, da dobi pravi les. Najboljši biči so iz pravega kostanja. Alojz ima najraje približno

meter dolgo palico, ki jo segreje nad ognjem, da je bolj prožna. Potem z močnim kuhinjskim nožem do ročaja, ki ostane cel, naredi 12 viter in jih z žepnim nožem obdelava, predvsem pa stanjša. Kuhinjski in žepni nož sta njegovo edino orodje. Vitre nato približno 10 minut kuha v vreli vodi, da postanejo dovolj prožne. Najprej splete tri kite iz po treh viter, med vsako kitico pa je ena vitra prosta. Nato vse tri kite splete v eno, potem pa povrhu te kite poplete še tri vitre, ki so mu prej ostale. Na vrh palice pritrdi usnjen trak, ki ga kupi v trgovini in sam splete. Alojz mu pravi gajžlja, palici gajželjnik, vse skupaj pa je bič.

Izdelovanje bičev je zamudno delo. Samo za to, da palico razkloje in obdelava vitre, potrebuje Alojz ves dan. Pri pletenju pa mu sedaj že pomaga vnuk Igor in dedek upa, da bo nekaj vsaj vnuk lahko nadaljeval z njegovim delom.

Alojz ni nikoli štel, koliko bičev je naredil, pravi pa, da jih je bilo zagotovo več kot sto. Večino jih je podaril. "Pred drugo svetovno vojno in po njej je bilo po bičih veliko povpraševanje. Sedaj pa jih v glavnem delam kot spominek," pravi. Toda ker se konji zoper vračajo, bo imel morda še dovolj dela.

M. BEZEK-JAKŠE

Alojz Sever

DRŽAVNO PRVENSTVO V ROKENROLU

LJUBLJANA - Jutri, 19. aprila, bo v športni dvorani Ježica potekalo državno prvenstvo v rokenrolu in tekmovalje za pokal Studia M v hiphopu. Tekmovanje prireja Plesni studio in Klub M v sodelovanju z več slovenskimi plesnimi klubi, med njimi je tudi DPD Rolly Novo mesto. Nastopilo bo preko sto parov v sedmih kategorijah, med njimi pa ni nobenega, ki bi zastopal dolenjske barve.

VINIČANI PRINESLI POMLAD V LJUBLJANO

VINICA - Viniška otroška folklorna skupina bo v sredo, 23. aprila, že desetič zapored obiskala Ljubljano in ji z zelenim Jurijem prinesla pomlad. Oglasila se bo tudi pri predsedniku države Milanu Kučanu in ljubljanskem županu dr. Dimitriju Ruplu. Na jurjevo, 24. aprila, pa bodo učenci osmih razredov viniške osnovne šole po več kot 40-letni tradiciji na trgu v Vinici prikazali obred zelene Jurija.

Rovokopač zakopal v preteklost

Pri gradnji vodovoda ob cesti Čatež-Prilipe odkrili starorimsko grobišče - Zaščitna izkopavanja na dveh arheoloških najdiščih na območju Brežic - Več zanimivih najdb

BREŽICE, DVORCE - Na območju Brežic ta čas potekajo zaščitna arheološka izkopavanja na dveh najdiščih: na brežiškem sejmišču rešujejo pred uničenjem in pozabo keltske grobove iz 3. in 2. st. pr. n. št., v Dvorcah ob cesti Čatež-Prilipe pa starorimske grobove iz 2. in 3. st. pr. n. št. Keltsko grobišče pred stavbo Veterinarskega zavoda na sejmišču za arheologe ni presenečenje, saj vedo zanj že od leta 1952, ko so opravili prva izkopavanja.

Takrat so izkopali 62 grobov, tokrat pa izkopujejo le del grobišča na prostoru, kjer bodo zgradili parkirišče za potrebe veterinarskega zavoda. Gre le za delček vsega najdišča, ki je po ocenah strokovnjakov precejšnje, celotnega obsega pa ne poznajo. Arheologinja Posavskega muzeja Alenka Jovanovič, ki vodi izkopavanje, pravi, da so od marca, ko so začeli z zaščitnim izkopavanjem, odkrili deset grobov, od tega so jih dokončno raziskali sedem, ostale pa bodo v tem tednu. V glavnem gre za revne grobove, dva pa sta bila izjemno bogata. Med grobnimi pridatki v teh dveh grobovih so našli železen meč, dva močno načeta železna predmeta, za katera arheologinja domneva, da gre za pasno spono ali ščitno grbo in fibulo, tri lončene posode za hrano in pijačo ter bronast prstan. V nobenem grobu ni bilo žar, poleg ostankov žganih človeških okostij pa so našli nekaj živalskih čeljusti, očitno ostankov v grobove priložene popotnice za drugi svet.

Starorimsko grobišče ob cesti Čatež-Prilipe pa je bilo presenečenje. Nanj so naleteli pri izkopavanju vodovodnega jarka marca letos. Gradnja tega vodovoda je pred tem že odkrila ostanke rimske arhitekture pod gostilno Les, potem pa še rimsko grobišče. Zaradi tega so traso nekoliko spremenili, grobišče pa začeli 15. marca zaščitno izkopavati. Dela vodi arheolog Uroš Bavec iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. Pravi, da gre za grobišče s šestimi žarnimi grobovi, dva med njimi sta kupolasto oblikovana. Grobnih pridatkov je precej, zanimanje pa pritegujejo predvsem hišaste žare, ki so svetovna posebnost, značilna samo za širše območje

M. MARKELJ

MAJKE V GRADCU

GRADAC - V soboto, 19. aprila, bo ob 22. uri v disku Rocky v Gradcu v Beli krajini velika rock prireditev. Nastopila bo vinkovška rock zasedba Majke.

OBJEM V TANGU

OTOČEC - Čeprav so sprva objavili, da bo priljubljena restavracija Tango na Otočcu v petek, 18. aprila, rezervirana za zaključeno družbo, bo odprta za vse ljubitelje plesa, zabave, dobre hrane in pijače, kratka za vse z izbranim okusom. Od osmih zvečer bo kot ponavadi za ples igral ansambel Objem.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

V Krškem čakajo pacienti kar zunaj, v Novem mestu pa znotraj, a vseeno dolgo - Ali lahko posameznik zavre gradnjo kanalizacije? - Kdo bo počistil pesek na ulici po koncu zime?

Kot je videti, spremenjena ura naših dežurstev še nekoliko moti bralece, saj se minuli četrtek niso tako marljivo javljali na dežurni telefon, kot to sicer počnejo. Oglasili so se le štirje.

Tone Gorenc iz Gotne vasi je v imenu več krajanov potarnal nad gradnjo kanalizacije v Ulici Ivana Roba v Gotni vasi. Že leta 1986 so plačali za kanalizacijo, lani so jo končno začeli graditi, pred novim letom pa se je gradnja za preostali del naselja zaustavila, ker - tako jezni Gotenčan - neka gospa, ki ima tam gostilno, ne pusti kopati po njeni zemlji. Sprašuje se, kako lahko kdo zavre skupno akcijo in tudi kako ima gostilna speljan odtok odpadnih in meteoritnih voda, če ne potrebuje kanalizacije. Pravi, da bi morali kanalizacijo zgraditi do konca zdaj, da bi ljudje še imeli čas pospraviti razkopa-

nine in urediti prekopane vrtove.

Povprašali smo na Komunalo Novo mesto, kako je s tem problemom in Pavle Jenič, ki je odgovoren za vodenje investicij in gradbeni nadzor, je potrdil, da gradnja res stoji zaradi pridobivanja gradbenega dovoljenja, glavna ovira pa je lastnik več parcel Ivan Štangelj, ki mora dati soglasje. "Upam, da nam bo uspelo dobiti gradbeno dovoljenje, saj trasa teče v glavnem po cesti, ni je pa mogoče toliko spreminjati, da bi se ognili parcel g. Štanglja. Če soglasja ne bo, potem bo Uprava enota občine Novo mesto odločala, ali bo kljub temu dala gradbeno dovoljenje," pravi Jenič.

Črnomaljško tudi moti delo njihove komunale. Ceste ob kegljišču v Kanižarici, dolge dobrega pol kilometra, ne čistijo tako, kot bi bilo treba. Počlnik so sicer pred kratkim komunalci lepo pometli, samo peska, ki se že nekaj let nabira na ulici od zimskega sipanja, nikakor nočejo videti in ga počistiti. Črnomaljška pravi, da so klicali že na komunalo in na krajevno skupnost, pa vse skupaj ni nič zaleglo.

Franci Knafelj iz Krškega je potarnal čez nered, ki vlada v krškem zdravstvenem domu. Pravi, da mora človek že ob 5. uri zjutraj priti pred zdravstveni dom, da dobi dovolj nizko številko in si zagotovi sprejem pri zdravniku. To pa pomeni eno uro stanja zunaj na hladnem, saj zdravstveni dom odpro šele ob 6. uri, zdravnik pa začne delati ob 7. uri. Lepo bi bilo, če bi dom odprli že prej. Da bi ljudje kasneje stopili v vrsto za zdravnika, pa ne verjame, saj trdi, da če prideš v pznejših jutranjih urah, sploh ne prideš na vrsto.

Prav bi bilo tudi, če bi obiskovalcem povedali, kadar kateri od zdravnikov ne dela, kdo ga nadomešča, namesto da bolniki v takem primeru romajo od enega do drugega zdravnika in upajo, da se jih kateri le usmili.

Tudi krajanka ni zadovoljna z bolniškim osebjem, a tokrat v zdravstvenem domu v Novem mestu. Popravlja si zobe, pri tem pa ima po njenem mnenju nepotrebne težave. Zdi se ji, kot sodi po zasedenosti čakalnic, da zobozdravniki niso tako zelo obremenjeni z delom, pa vendar naročajo paciente na daljša, tudi večmesečna časovna razdobja. Zakaj ne gre hitreje?

MiM

DANCALL
Novi danski GSM
Telefon, ki zna tudi slovensko

STARORIMSKO GROBIŠČE - Odpiranje enega od dveh kupolostih grobov na starorimskem grobišču. V njem so našli veliko zanimivih grobnih pridatkov. Na sliki levo arheolog Uroš Bavec. (Foto: MiM)

Tudi novi deli Kostanjeviške jame fotodokumentirani

Med 10. najdaljšimi jamami

KOSTANJEVICA NA KRKI - Kostanjeviški jamarji, ki so v več akcijah v zadnjih mesecih postopno prodirali v nove razsežnosti in globine Kostanjeviške jame - tako je v njej od prejšnjih 438 metrov sedaj odkritih 1.403 metrov - so pred kratkim napravili precej fotografskih posnetkov. Odkrivanje jame

Turistična sezona Kostanjeviške jame se je letos začela nekoliko prej kot običajno, že sredi aprila. Tako je ogled jame možen ob sobotah, nedeljah in praznikih med 10. in 18. uro, v juliju in avgustu pa vsak dan. Dodatne informacije za ogled jame, ki po neuradnih podatkih z dolžino 1.403 metre med urejenimi ali delno urejenimi jamami spada med 10 največjih v državi, lahko dobite na telefonu 0608 87 542 ali 87 034.

namreč ni bilo sproti fotodokumentirano, zato je bila potreba po takšni akciji pravzaprav nuja.

S fotografiranjem so pričeli takoj na izstopu iz Podorne dvorane, tako da so jamarji pod vodstvom Mira Robeka dokumentirali tudi težavne ožine, skozlji katere se pride v centralni del novoodkrita jame, kjer so posneli vse zanimivosti, vključno z ogromnimi podornimi skalami, prvič pa so se v tem delu jame srečali tudi z netopirjem. S čolnom so prečkali tri jezera - gladina le-teh je zaradi relativno suhe zime precej upadla - v brezno do velikega

JAMARJI, KI V KOSTANJEVICI ORALI LEDINO - Občnena zborna, na katerem so jamarji, ki so sodelovali v fotografski akciji, Miro Robek, Jože Mohar, Brane Čuk in Nataša Ravbar, predvajali posnetke novoodkritih delov Kostanjeviške jame, so se udeležili tudi starejši jamarji, ki so dali turističnemu delu jame in njeni okolici pomemben pečat.

jezera pa se niso spustili, vendar so slišali neobičajno šumenje vode, ki ga bo potrebno po besedah predsednika kluba jamarjev Kostanjevica Braneta Čuka v naslednjih akcijah raziskati. Rezultat skoraj 8-urne snemalne akcije je so jamarji že pokazali na občnem zboru, širši javnosti pa jih bodo prikazali v kratkem.

T. G.

Dolenjske Novice.

1885-1919
kratkočasnice izbral Jože Dular

V bolnišnici
Bolnik: "Gospod doktor, povejte mi po pravici, ali je operacija res brez bolečin?"
Zdravnik: "Za bolnika je, ne pa za nas zdravnike, kajti mi smo vselej zelo vznemirjeni."
Bolnik: "Zakaj pa?"
Zdravnik: "Zato, ker se v sto primerih komaj ena operacija posreči!"

Štirinajst jih je
Pri nekem kmetu je o veliki noči trinajst ljudi okoli mize sedelo. Gospodinja to zapazi in reče: "Eden od nas bo letos umrl, ker nas je trinajst pri mizi."
"Ne bojte se," reče veliki hlapec, "jaz štejem za dva, ker za dva snem, zato nas je štirinajst."

Brez vesti
Pred nebradatim sodnikom imel je odgovarjati potepuh s črno brado. Sodnik pogleda v akte, se obrne do potepuha in pravi: "Po vsem tem je razvidno, da je vaša vest prav tako črna, kakor vaša brada!"
"Če vi vest sodite po bradi," odgovori potepuh, "tedaj vi prav nič vesti nimate."

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!
Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.